

אתווקים

סאונים ותוכן של הילדים אוהבים

שלח תספ"ה

מצורף לגליון כספר 597

מצורף למגזין
'טועמיה'

פנים מאירות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

S025004569@Gmail.com

דפוס
מהיר
ומתקדם

שפיד

אֶלְדָּנוֹת

פֶּרֶשֶׁת עֵלֶף

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

כ"ז, אֶלְיוֹן רח"ל

יד. הוא עָפְבוּ עִמּוֹ לְשֹׁעָה אֶרְכָּה וְהַשְׁמִיעַ בְּאָזְנוֹ שִׁיחַת מִסֵּר הַיּוֹרֶדֶת חֲדָרִי בָטָן. בִּינִי לְבִינִי הַתְּבַרֵּר כִּי לֹא הָיָה זֶה כְּמוֹכָן הַחֲטָא הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּכְשַׁל בּוֹ, וְכִי קָפָה שֶׁל חֲטָאִים קוֹדְמִים כָּבֵר תְּלוּיָה לּוֹ לְאוֹתוֹ בְּעַל הַבֵּית מֵאֲחֹרָיו, שֶׁכֵּן לֹא בָבֶת רֹאשׁ נֶהְפֵּךְ אָדָם מֵאִיגָרָא רָמָא לְבִירָא עֲמִיקָתָא וְנוֹחַת לְדִיּוֹטָה כֹּה תַחְתּוֹנָה. וְשִׁיחָתוֹ שֶׁל רַבִּי זֹשְׁבֵּן לֹא הִיָּתָה לְרִיק. בְּלָבוּ שֶׁל הָאִישׁ נִפְתָּחוּ שַׁעְרֵי תְשׁוּבָה לְרוּחָה וְכָל מְלָה שִׁיָּצְאָה מִפִּיו שֶׁל רַבִּי זֹשְׁבֵּן קִנְתָּה בְּקִרְבּוֹ שְׁבִיתָהּ וְחוֹלְלָה מֵהַפְּכָה לְטוֹבָה. עַד שֶׁנָּשַׁט רַבִּי זֹשְׁבֵּן אֶת הָעִיר הָיָה כָּבֵר אוֹתוֹ אָדָם בְּעַל תְּשׁוּבָה מְשֻׁלָּם וְכִי יָמִי לֹא חָדַל לְבָרֵךְ אֶת רַבִּי זֹשְׁבֵּן אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִרְדֵּת שַׁחַת וְהַעֲמִידוֹ עַל רַגְלָיו ('צִנְתָּרוֹת הַזֹּהֵב' ח"ב פֶּרֶק כד).

אֶכֶן וְרָקִין מְעוֹטִין הוּא

פֶּעַם בְּגִשְׁת הַרְה"ק ה'אֶמְרִי חֲיִים' מוֹיִזְנִץ זִיע"א לְתַקִּיעַת שׁוֹפָר, שָׁח וְאָמַר: הִנֵּה הַבַּעַל תִּפְלָה נִגַּשׁ לְתַבָּה לומר 'הַנִּינִי הָעֵנִי מִמַּעַשׁ', וְאָמַר שֶׁם לְשׁוֹנוֹת כְּגוֹן 'כִּי חוֹטֵא וּפּוֹשֵׁעַ אֲנִי'. נִסָּה נָא לְגִשְׁת אֶתְּהָ אֵלָיו וְהִגֵּד לוֹ אוֹתָן הַלְשׁוֹנוֹת, מֵה יָגִיד עֲלֶיךָ, הֲאֵם לֹא יִכְעַס עֲלֶיךָ?

וּפְרַשׁ לָפִי זֶה אֶת הַפְּסוּק בְּפֶרֶשֶׁת שִׁלַּח (בַּמִּדְבָּר יד ט) 'אֶךְ בָּה' אֶל תִּמְרָדוֹ, 'אֶךְ' רֹמְזוֹת לַעֲנָה, 'אֶכֶן וְרָקִין מְעוֹטִין הוּא'. 'אֶךְ' אֲמָנָם צָרִיךְ לְהִיָּת בַּעֲנוּה, אֲבָל 'בָּה' אֶל תִּמְרָדוֹ אֶל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בַּעֲנוּה כְּדִי לְמַד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁלֹא יֹאמַר אָדָם: לִי מִתֵּר לְהִיָּת בְּחִבְרַת אִינְשֵׁי דְלָא מַעֲלִי כִי אֲנִי טוֹב מֵהֶם, וְכִדּוּמָה. וְעַל דֶּרֶךְ הַכְּתוּב 'כִּי הִלַּל רָשָׁע עַל תַּאֲוֹת נִפְשׁוֹ' כְּפִירוּשׁוֹ שֶׁל הַרְה"ק הַרְבֵּי ר' זֹשְׁבֵּן זִיע"א, שֶׁהָרָשָׁע חָפֵץ לְבַצֵּעַ תַּאֲוֹת נִפְשׁוֹ וְעַל כֵּן עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ עֵנִי כֹהֵל כֵּל.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

בְּרַגְלָיו קָרָא: עִם אֶרְצוֹת כְּזוֹ טָרָם שִׁמְעָתִי מְעוֹדִי! אֲנִי עוֹד אֶלְמַד אֶת הַפְּרָנֶס לְקַח בַּל יִשְׁכַּח עַל הָאוֹרַח הַבוֹר וְהַנְּבָעֵר שֶׁשָּׁגַר אֵלָיו הוּא עוֹד יִתֵּן אֶת הַדִּין עַל כָּף.

מִשֶּׁן רַבִּי זֹשְׁבֵּן בְּשִׁרְוֹלוֹ שֶׁל הַמַּאֲרַח, וְאָמַר: הִרְגֵּנוּ נָא! יֵשׁ לִי גַם תְּרוּץ עַל הַקּוֹשִׁיָא אוֹלִי יִיטֵב הוּא בְּעֵינֵיכֶם. לְאַחַר שֶׁנָּח קִמְעָה מוֹעֵפּוֹ, נֹאוֹת הַמַּאֲרַח לְשִׁמְעַת אֶת הַתְּרוּץ שֶׁבִּפִּי הָאוֹרַח.

הַחֵל רַבִּי זֹשְׁבֵּן לְשַׁטַּח אֶת תְּרוּצוֹ: הִלַּל הַזֶּקֶן הָיָה כִּידּוּעַ עֵנִי גָדוֹל, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ בְּמִסְכַּת שִׁבְתָּ (לא.), וְהִנֵּה יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלל אֵינֶם עֹנִים כָּלל וְעָקָר, וְשׁוֹמְרִים עַל כְּבוֹדָם מְכַל מִשְׁמֵר, אֲמָנָם בַּהֲגִיעֵם לִידֵי עֲבָרָה מוֹכֵנִים הֵם לְהַתְּבַחוֹת בְּתַכְלִית הַבּוֹי, לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמָם עַד עָפָר וְלִכְרוֹת אֶפִּילוֹ בְּרִית שְׁתַּפּוֹת עִם שְׁנֵי פוֹרְצִים נִכְרִים כְּדִי לְפַצֵּחַ בְּצוּתָא אֶת קַפַּת הַקֹּהֶל וְלִגְבֵּן אֶת תְּכוֹלָתָהּ. הוּא שֶׁהַכְּתוּב אוֹמֵר 'כִּי הִלַּל רָשָׁע עַל תַּאֲוֹת נִפְשׁוֹ', בְּבוֹא לְמַלֵּא אֶת תַּאֲוֹתוֹ הַשְׁפָּלָה נֶהְפֵּךְ הָרָשָׁע לְהִיָּת עֲנוּתוֹ כֹּהֵל!

אֶךְ שִׁמְעַת בְּעַל הַבֵּית אֶת ה'תְּרוּץ', מִיד נִשְׁתַּנּוּ פָּנָיו כְּכֹרוֹם. הוּא הָאִישׁ לְהִגֵּשׁ מִים אַחֲרוֹנִים וּמֵהָר לְבָרֵךְ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן. כְּתוּב הַסְּעוּדָה, כְּאִשְׁרֵי נִפְרַד רַבִּי זֹשְׁבֵּן וַיֵּצֵא לְלֶכֶת אֶל עֶבֶר בֵּית הַמִּדְרָשׁ, שֶׁם אָמַר הָיָה לָלוֹן עַל סִפְסָל בְּמִבְּנֵי, יָצָא בְּעַל הַבֵּית חָרָשׁ בְּעִקְבוֹתָיו. בְּמִטּוֹתָא מִפֶּסֶם יְהוּדִי קְדוֹשׁ, לְחַשׁ בְּעַל הַבֵּית עַל אֲזָנוֹ בַּחוּץ, מֵאֲחֹר וְנוֹכַחְתִּי לְדַעַת כִּי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מְדַבֵּר מִתּוֹךְ גְּרוֹנְכֶם, מְבַטֵּחַ אֲנִי בְּהוֹ צֶדֶק כִּי מִיד לְאַחַר הַשְּׁבִיתָ אֲשִׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה לְמִקּוּמָהּ, פְּרוּטָה לֹא תַעֲדָר, רַק הוֹאִילוּ נָא בְּטוֹבְכֶם לְבִלְתִּי גְלוֹת אֶת הָרוֹז לְאִישׁ, יִשְׁאַר נָא הַסּוּד כְּמוֹס בְּחִבּוּיֶכֶם לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְכֵן יוֹדַע חֲלִילָה כִּי יָדִי הִיָּתָה בְּמַעַל הַזֶּה!

אֶךְ רַבִּי זֹשְׁבֵּן לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְהַפְטֵר בְּמַחֲ

עֲנוּתוֹת הַפְּסוּלָה שֶׁל הָרָשָׁע

רְבוֹת וּמְגוֹנוֹת הֵיוּ הַדְּרָכִים בְּהוֹן הַשְׁתַּמְשׁ הַרְה"ק רַבִּי זֹשְׁבֵּן מְאִנִּיפּוֹלִי זִיע"א כְּדִי לְהַחֲזִיר יְהוּדִים, קְהִלִּים כִּיחִידִים, בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה. אִינְסוֹף אֲמָצְעִים עֲמָדוֹ לְרִשְׁתוֹ לְשֵׁם כֶּף, נִפְלָאִים וְנִעְלִים כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ, לֹא רָאִי זֶה כְּרָאִי זֶה. תוֹךְ כְּדִי גְלוֹתוֹ נִקְלַע פֶּעַם רַבִּי זֹשְׁבֵּן לְעִיר זָרָה בְּעָרֵב שְׁבִתָּ, בְּאִין לוֹ גּוֹאֵל וּמוֹדַע אֲשֶׁר יִזְמִינוּ לְשִׁבְתָּ שְׁבִתָּ בְּמַעוֹנוֹ. בְּדִלִית בְּרָרָה פִּנָּה אֶל פְּרָנֶס הַקֹּהֶלָה אֲשֶׁר אַחֲרָי הָיָה מִתְקַף תִּפְקִידוֹ עַל הַכִּנְסַת הָאוֹרְחִים הַנִּקְלָעִים לְעִיר, וְהִלָּה הַפִּנָּה אוֹתוֹ לְסַעַד עַל שְׁלַחְנוֹ שֶׁל אֶחָד מְבַעֲלֵי הַבָּתִּים דְּמִתָּא.

בְּמַהֲלָה סְעוּדַת הַשְּׁבִיתָ פִּנָּה הַמַּאֲרַח אֶל רַבִּי זֹשְׁבֵּן וּבִקְשׁוֹ כִּי יִכְבַּד אֶת הַשְּׁלַחֵן בְּאִמִּירַת דְּבַר תּוֹרָה כְּנֶהְגּוּ. נִעֲנָה רַבִּי זֹשְׁבֵּן בְּשִׁפְלוּת רוּחוֹ הַנּוֹדַעַת וְאָמַר: יְהוּדִי פְּשׁוּט אֲנִכִּי וְאִמִּירַת דְּבַר תּוֹרָה הִיא לְמַעַלָּה מִמִּדְרָגָתִי. הַתְּקַצֵּף בְּעַל הַבֵּית וְקָרָא בְּזַעַף: חֲצַפְתּוֹ שֶׁל פְּרָנֶס! הִזְהַר הוֹהֲרֵתִי אוֹתוֹ זֶה כְּמָה, לְבַל יִשְׁגֵּר אֵלֵי אוֹרְחִים, כִּי אִם תִּלְמִידִי חֲכָמִים, וְהִנֵּה עֲמַד וְשָׁגַר אֵלֵי עִם הָאֶרֶץ כְּגוֹן זֶה. שְׁלֵם יִשְׁלַם בְּעַד כָּף!

אֶל בְּחִמְתְּכֶם, נִסָּה רַבִּי זֹשְׁבֵּן לְהַרְגִיעַ אֶת בְּעַל הַבֵּית הַזֶּה, הַפְּרָנֶס אִינוֹ אֲשֵׁם מְאוּמָה, וְאִם תִּרְצוּ דּוֹקָא, אוֹכַל לְהַשְׁמִיעַ לָכֶם דְּבַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק בְּתַהֲלִים, שֶׁכֵּן נוֹהֵג אֲנִי לומר תַּהֲלִים כְּפֶעַם בְּפֶעַם. קִנְחַת הַמַּאֲרַח אֶת הַזֶּעַף מִמַּחְצוֹ, הַתְּנַשֵּׁם וְהַתְּנַשֵּׁף בְּכַבְדוֹת, וְהוֹאִיל לְהַטוֹת אֲזָנוֹ לְשִׁמְעַת אֶת דְּבַר הַתּוֹרָה שֶׁבִּפִּי הָאוֹרַח.

פִּתַּח רַבִּי זֹשְׁבֵּן בְּמִזְמוֹר י' בְּסִפְר תַּהֲלִים נֹאמַר 'כִּי הִלַּל רָשָׁע', וְהוּא פֶּלֶא גָדוֹל, שֶׁהָרִי בְּגִמְרָא מְזַכֵּר 'הִלַּל' בְּתוֹר צִדִּיק גָּדוֹל וְנִשְׁגָּב. כְּשִׁמְעַת בְּעַל הַבֵּית אֶת ה'קוֹשִׁיָא' קִפֵּץ מִמְּקוֹמוֹ כְּנִשְׁוֹף נִחַשׁ, וְתוֹךְ שֶׁהוּא רוֹקַע

חִידוֹן אֶלְדָּנוֹת - נוֹשֵׂא פְּרָסִים אִיזָה פְּסוּק בְּפֶרֶשֶׁתֵינוּ מִתְחִיל וּמִסְתֵּים בְּאוֹתָן שְׁלוֹשׁ מִלִּים?

פֶּתְרוֹן הַחִידָה - פֶּרֶשֶׁת וִיקָהָל:

ש. מֵהֶם שְׁנֵי הַפְּרִיטִים הַמְּרוּבָעִים בְּמִשְׁכַּן הַמּוֹזְכָרִים בְּפֶרֶשֶׁתֵנוּ? ת. מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב (שְׁמוֹת לו כה), מִזְבֵּחַ הַנְּחוֹשֶׁת (לֵח א).

שֵׁם הַזֹּהֵכָה בְּסִידוֹר מִתִּיבַת מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוֹצֵאת "עוֹז וְהִדְרָא": פֶּרֶשֶׁת וִיקָהָל: ה' עֲקִיבָא הוֹלְצָמָן מִבֵּית שִׁמְשׁ.

פֶּתְרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזֹּהֵכָה, יִפּוֹרְסֵמוֹ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים הַפּוֹתֵרִים נִכּוֹנָה יִכְנסוּ לְהַגְלִילָה אִי"ה עַל סִידוֹר מִתִּיבַת מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוֹצֵאת "עוֹז וְהִדְרָא". אֶת הַפֶּתְרוֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֵלָינוּ עַד לַיּוֹם שְׁנִי לְמַסְפֵּר פֶּקֶס: 077-470-26-81 אוֹ לְמִייל: magdenot@gmail.com

נָא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטַלְפוֹן. בְּרָשׁ הַדָּף לְצִיין "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

האוצר הטמון במרפסת

שיחה חשאית מאחורי העציצים
חדרה בלי דעת, ושלחה חצים...

פרשת
השבוע
א 20 יהושע

שלח

הבין? האם הוא חושב שיש בעיה בעציצים שלו??
התעלומה נפתרה כשזאבי הגיע להתפלל מעריב, ופגש את סבא יהושע. "זאבי, אין לך משג איזו מרגלית השגתי היום בזכותך?" אמר לו סבא. "מר שריצברג התקשר וספר לי על ההערה שלך. וקשר אותה לחדוש נפלא בפרשה..."

'למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי' (במדבר טו ט)

וכי איך יכול אדם לעשות את כל המצוות? הרי יש הרבה מצוות שנוהגות רק בכהנים, או רק בלויים?
מסביר הבאר יצחק - בפסוק זה, התורה מסבירה לנו כיצד יקים האדם את כל המצוות. "למען תזכרו - ועשיתם!" על ידי זכירת המצוות - נחשב לאדם כאלו עושה אותן!

"אתה מבין, ר' יהושע?" הסביר מר שריצברג. "העציצים שלי, ידעתי היטב שאין בהם בעיה הלכתית. ומאין ידעתי? כי כלם שותלים כן, ואם כלם עושים - זה בודאי מתר. אבל מעולם לא קימתי מצות כלאים! מעולם לא זכרתי את המצוה הזו! ובזכות זאבי, עכשו בכל פעם כשאני מסתכל בעציצים - אני אומר לעצמי: 'אין כאן בעיה כלאים, כי אלו אינם צמחי מאכל, וחוצץ מזה העציצים אינם יונקים יחד מהשרקע, כי יש אבן ירושלמית תחתיהם...' עכשו, בזכות ההערה של תלמידי החכמים הקטנים - אני חי, זוכר ומקים עוד מצוה מהתורה!"

שריצברג, איני יודע מה בדיוק דברתם עליו שם?..."
וכאן הסביר המלמד, כי מר שריצברג מפחד מאד מגנבים, ומכשירי הקלטה משלללים מתקנים סביב ביתו וקולטים כל מלה ליד הגדר.
"כן יצא שהוא האזין לדברים שדברתם, המלמד הביט בהם בחשש מה, אבל זאבי הספיק בינתיים לשחזר את הדברים, וקרא נחרץ: "הרב, לא אמרנו עליו שום דבר רע!"
המנהל קבל את פניהם, וספר שדבר כבר עם מר שריצברג. "הוא אומר שדברתם על דבר אסור שיש בביתו."
"אָהוּ!" קרא זאבי. "אוי, זה לא היה באמת! רק משום שאני לומד את ההלכות האלו, אני צריך להעיר על כל דבר..." הוא התנצל בבהלה. "אנחנו לומדים מסכת כלאים, ורק בצחוק התבדחתי ואמרתי שאולי העציצים במרפסת העליונה הם כלאים, כי יש שם שני עציצים משני מינים זה לצד זה..."
"מתר לדון בכך, זה בסדר גמור!" הרגיע המנהל. "ואגב, האם אתה בטוח שזה לא כלאים באמת?"
השאלה עודדה קצת את זאבי המפחד, שיזע היטב מה לענות. "זה לא! כלאים נוהגים רק בצמחי מאכל, כן אומר ה'לבוש'. וחוצץ מזה, יש שם אבן ירושלמית תחת המרפסת, כך שהעציצים כלל אינם יונקים מהשרקע. אין שם באמת שום בעיה!"
והמנהל אמר: "הבנתי. לכו לכתה ואני אסביר לך, הכל בסדר."
זאבי חשב שבכך הספור נגמר, אבל כששב הביתה, התברר לו שריצברג שוב להסביר את העניין שלו, כי אמו שאלה: "מה הקשר שלך למר שריצברג? הוא שלח עציץ מפאז ואמר: זה בשביל בנכם, שזכה אותי לקיים מצות כלאים."
"אבל אמרתי שלא היו שם כלאים, זו היתה בדיחה!" קרא זאבי. האם מר שריצברג לא

"אבל הרב שריצברג, כך הם ילדים", המנהל נסה להרגיע, "מדברים ומפספסים, אין טעם להפגע מדבריהם!" הוא רחם מאד על הילדים שהסתבכו כן, בלא דעת.
"חלילה, חלילה!" נסה מר שריצברג בתורו להרגיע את המנהל. "אבל הם דברו על דבר חטא שיש בדי..."
המנהל לא ידע מה לעשות. מר שריצברג אינו מפסיק לבקש, רצונו לדבר עם הילדים - ואלה המסכנים יהיו נבוכים על לא עול בכפם...
הכל התחיל מזאבי, שקבע חברותא עם מאירצ'יק בבית כנסת בשכונה רחוקה. הם בקשו ללמד דוקא מסכתות שאין מתעסקים בהן כל כך, ופחות נוגעות למעשה - והעדיפו ללמד זאת לבדם.
כשיצאו מבית הכנסת אחר הלמוד, עברו בשכונת ה'הפס' הקרחתית.
"אתה יודע מי גר פה?" הצביע מאירצ'יק פתאום, שריצברג, שתתם את חדר הספרים בחידור...
"אותי לא מעניין מה הוא תרם, ענה זאבי, "אני לא מבין מה גורם לך אדם לעשות שתי מרפסות זו על גבי זו..." וזו לא השאלה היחידה שזאבי שאל. הוא דבר ודבר.
רק למחרת התברר להרדתם שכל השיחה הקלטה.
המלמד פנה לכתה בשאלה: "ילדים, היתכן שמישהו מכאן טיל ליד ביתו של מר שריצברג אתמול?"
השאלה הפחידה את זאבי ואת מאירצ'יק, אבל הם לא חשבו לרגע להסתיר את האמת. "אנחנו טילנו שם."
"ובכן, עליכם לגשת לחדר ההנהלה."
המלמד לזה אותם והרגיע אותם: "לא עשיתם שום דבר לא בסדר, אל תחשוש ונקיפות מצפון. אי אפשר לבוא בטענות לילדים שמדברים ביניהם. למרות זאת, מסתבר שיהיה עליכם לפגוש את מר

ואלה תולדות

הגאון רבי יהודה אסאד זצ"ל

הקים את ישיבת דונה-סרדהלי בה למדו מאות תלמידים, פוסק הדור בהונגריה אחר פטירת ה'חתם סופר' ואב בית דין.

ספריו - שו"ת 'יהודה יעלה', 'חדושי מהרי"א' ו'דברי מהרי"א'
נולד בשנת תקנ"ד, נפטר בכ"ג בסיון תרכ"ו

מלאך בארמון המלכה

הקיסר היה מלך פקירי מאד, ואפלו משרתיו עושי דברו היו מלאים יראת פבוד אליו. הרב הרגיש שנופלת עליו אימת המלכות. הפחד היה מוחשי כל כך, עד שלא היה מסוגל לדבר... ומה יהיה עתה?

הקיסר הבחין במצב, ואמר ברחב לב מפתיע: "לא נורא, כתבו לי על דף את בקשתכם, ואני אאשר אותה".

הרבנים מהרו לנסח את הדברים על הדף - מבקשים הם שהקיסר יעניק להם את מלא ההפכה הדרושה כדי שיוכלו לפעל כההלה נפרדת ולא יאלצו להסתופף תחת מנהיגי הרפורמים.

הקיסר לקח את הדף ובלי לקרוא קפץ אותו. הקפול של דף בקשה, נחשב אז באפן רשמי כקבלת כל הבקשות הכתובות בדף.

רבי יהודה אסאד בקש מהקיסר רשות לחבש את כובעו כדי שיוכל לברך 'שחלק מכבודו לבשר ודם'. הקיסר נתן לו אשור, וכל חמשת הרבנים חבשו את כובעיהם וברכו את הברכה.

אחר כך הקיסר בקש מרבי יהודה אסאד, שלפי תאוריו בני אותו הדור היה נראה כמלאך אלקים, יפה תאר והדור צורה - שיתן לו ברכה.

רבי יהודה אסאד ברח אותו שניאריף ימים על כסא ממלכתו; ואכן, ידוע שהקיסר פרנץ יוזף משל לארץ ששים ושמונה שנים. בהיותו בגיל שמונים וארבע, עדיין נהל את הממלכה בכל עז.

נשלמה משימתם של הרבנים, והם פנו לצאת. בדרךם החוצה, פגש בהם שר הטקסים, שבידו הייתה הממנה על הפגישות של המלך.

"איך נכנסתם?" הוא שאל בזעם למראה האורחים שלא הופיעו ברשימות המאשרות.

"אנחנו כבר יוצאים", אמרו לו הרבנים.

"האם פגשתם את הקיסר?" האיש לא האמין.

הרבנים הנהנו בחיוב.

למול התשובה השר אבד את עשתונותו והסתלק מהמקום...

היה זה לפני למעלה ממאה וחמשים שנה. בתקופת ספורנו, אוסטרו-הונגריה היתה הממלכה החזקה ביותר באירופה. הקיסר פרנץ יוזף משל בה ביד רמה, ואף אחד לא הצליח למרד בו או לפגוע בו.

הקהלה היהודית, לעומת זאת, חוותה טלטלות ופגיעות משמעותיות. הניאולוגים - כך קנו המשפילים בהונגריה - היו אז הנציגים של כל היהודים בפני השלטונות; ואלו לקהלות חרדיות, הקהלות הנפרדות הסגורות שהקים ה'חתם סופר' - לא היה יצוג רשמי משלהן.

משלחת רבנים ובראשם הרב יהודה אסאד עמדה לצאת אל הקיסר פרנץ יוזף כדי לבקש ממנו להפוך את הפרדת הקהלות למצב רשמי המכר גם מטעם המלכות. הרבה קשיים עמדו בדרךם, והרבנים התכוננו כפאות, הן בהשתדלות והן בתפלות ובתחנונים.

ביום המיעד הם יצאו לכוון הארמון. ארמון שנברון קדם את פניהם במראה נורא הוד. לפני הארמון השתרעו גנים ענקיים בגדל עיר שלמה, והארמון עצמו - קשה לתאר את ההוד וההדר שלו.

להפתעתם, אף שהכינו עצמם לבדיקות חוזרות ומעמיקות - הם עברו בפתח הגן ואף שומר לא בקשם לראות אשורים או הזמנה שהביאו עמם. הם עברו בשער הראשון, והשומרים אינם מבחינים בהם. עברו בשער השני - וגם שם לא היתה כל בקשה להציג תעודות או הזמנת כניסה; וכך גם בשערים האחרים, עד שנכנסו לגנים המובילים אל הארמון.

עודם פוסעים בגן הארמון מתוך כוונה להגיע לארמון עצמו - והנה הקיסר לפניהם, לבוש עדין בבגדי לילה ומטיל לעצמו טיול בקר.

"חמשה מלאכים אני רואה!" אמר הקיסר בראותו אותם. הרבנים הסירו את כובעיהם בפני הקיסר, כנהוג באותם ימים.

אך דוקא ברגע זה, אחד מחברי המשלחת, זה שעליו הטילו הרבנים את התפקיד לדבר לפני הקיסר - נאלמה לשונו.

רבי יהודה אסאד

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

לתור את-הארץ (יג, טו) - מרגלים נטריקון
ממחשבה רעה גרמו לישראל ישיבת מדבר, וכן מפני רשעים גרמו לעצמם יסורים מיתה. **המרגלים** בגימטריה שבת, כי שכתו את ה' וכן כחש, שכתשו בהשקפתו. (מחמדי שמים)

ויבכו העם בלילה ההוא (יד, א) - אמרו חז"ל, שפיון שכתו באותו לילה בכיה שליחנם, קבע להם הקב"ה בכיה לדורות, כי בו נחרב הבית בתשעה באב. ורמז לזה בתבת בלילה שהיא נטריקון בכיה לדורות ישראל להם הקבע, ואף הגלות דומה ללילה החשוף. (ישמח משה)

ויין לנסך (טו, ה) - למה נסמכה פרשת הנסכים לפרשת המרגלים? כדי שיבוא הבן ויכפר על האב. הם חטאו באשכול ענבים, ובוא היין שהוא תולדת הענבים, ויכפר עליהם בנסכי היין שעולים על-גבי המזבח. (החיד"א)

תורה אחת ומשפט אחד (טו, טז) - בספר אותיות דרבי עקיבא למד מפאן, שהתורה היא מקשה אחת ולכן היא רמוזה באות אל"ף שמספרה אחת. ורמז לזה, בכך שתבת אחת במלואה אל"ף ח"ת ת"ו, וכן תורה במלואה ת"ו, וא"ו ר"ש ה"א - בגימטריה 935. וכן ראשי התבות בראשית ברא אלקים ב"א במלואן, הן בגימטריה 935, וכן סופי התבות של תחלת התורה שבעל-פה, במשנה מאימתי קורין את-שמוע בערבית משעה, הן בגימטריה 935. והמספר קטן של 935 הוא 17, כערך תורה במספר קטן, וכערך משנה, וי"ז בגימטריה ט"ז, כי אין טוב אלא תורה. (כפתור ופרח)

ראשית ערסתכם (טו, כ) - המחשבה נקראת ראשית, ומחשבת האבילה צריכה להיות במטרה של תרימו, דהינו לשם קדשה והעלאת הניצוצות שבמאכלים. ואז יהיה חלה דהינו ה' פעמים ח"ל בגימטריה ק"ץ, ועל-ידי זה יתקרב קץ הגאולה. (צמח צדיק)

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (טו, לט) - אחר האותיות בתבת ל"ב באות האותיות ג"ם, לשון רבוי המרמז לנאות, ואחר האותיות בתבת ע"ן באות האותיות כס"ף, ועל שתייהן נאמר שאין לתור אחריהן, לא אחר הנאות ולא אחר תאוה למזון. (ויקח משה)

ספורים בפרשה

למטה יהודה כלב ברי-יפנה (יג, ו)

מאז עלה רבי מנחם מנדל מויטפסק לארץ הקודש בשנת תקל"ז, נשא את משא העם על-לבו ונחשב במנהיגים של יהודי הגליל מחדשי הישוב. בהיותו ממנה על חלקת מעות ארץ-ישראל, הגיע אליו פעם אחד, וטען כי חלקו פחות באפן נפר מחלקו של רבי אברהם מקליסק, הארי שבתבורה, ואין ביניהם אלא נקדה קטנה בלבד. נענה הרבי ואמר: "אמנם בגשמיות אין לנקדה קטנה שום משמעות, אך ברוחניות כל משהו קטן הרי זה בגדר מציאות אחרת לחלוטין". וכדי להמחיש לו את הדבר, המשיך ואמר: "ראה נא את נשיא שבט יהודה כלב ברי-יפנה. מהו ההבדל בין כלב הצדיק לבין כלב שהוא בעל-חי מאוס ונבזה? רק הנקדה הקטנה שבין השמות..."

ראשית ערסתכם חלה (טו, כ)

רבי מאיר נתן בן ה"דברי חיים" מצנו, שבת פעם בילדותו אצל רבי אליעזר מדז'יקוב. באמצע הסעודה, פנה אליו רבי אליעזר ושאלו: "מדוע נוהגים החסידים לטל שירים מהרבי מכל מאכליו, למעט מהחלה שאינו נוטלים ממנה שירים?" חיד הלל והשיב בשנינות: "הרי החלה נקראת ראשית, שנאמר בפרשת שלח 'ראשית ערסתכם חלה', ואין ראשית שירים..."

וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת (טו, לב)

אל רבי מאיר מפרמישלין, הגיע פעם אחד מחסידיו של הסבא קדישא רבי ישראל מוויז'ן. כיון שהחסיד היה דבוק ברבו, הביט בעין בקרית בצדיק מפרמישלין, ובלבו הרהר כי רבו הוא צדיק אמתי לעומת רבי מאיר. חש הצדיק מפרמישלין במחשבתו, ובפנותו אליו אמר: "שמא תוכל לומר לי, מדוע נענש מקושש העצים בענש כה חמור והוציאוהו לסקילה"? נבדד האיש, ורבי מאיר המשיך: "יודע אתה מן-הסתם כי העצים נקראים צדיקים, כמו שנאמר בתחלת הפרשה אצל המרגלים 'הישיבה עץ אס-און', ומפרש רש"י אם ישרה אדם כשר שגן עליהם בזכותו, ואס-און זו היא הנהגתו של מקושש עצים, שהוא מקושש צדיקים לפניו ואומר זה רבי וזה אינו רבי, זה צדיק וזה מאוז עינים. ואדם כזה צריך להענש בחמרה..."

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (טו, לט)

רבי שמואל מויער, מגאוני ירושלים התריפים, נודע בתשובותיו השנונות ורבים השתעשעו באמרי השפר שלו. פעם הגיע בהרגלו אל ה'שטיבלך' שבמאה שערים לשם תפלת ערבית, והביט במחזה התמוה שלפניו. בחדר אחד התכנסו תשעה מתפללים ורק אחד היה חסר למנין, ומאידך עמד יהודי בודד בחדר הסמוך וצעק אף הוא: "מעריב!" פנה אליו רבי שמואל ושאל: "מן-הסתם שרוי אתה בשנת אבילות ויש לך חיוב להתפלל לפני העמוד, ולכן אינך מצטרף אל המנין ההוא", אך האיש השיב בלחישת: "לא, איני חייב, אלא שהיהודי הלז אשר מתבונן לעבר לפני התבה אינו אלא פושע וישראל, ואיני רוצה להצטרף לתפלתו. שפן רעיתו מתהלקת פרועת-ראש, ועוברת על דת משה ויהודית". "וזאת מזין לך?" שאל רבי שמואל בפקחות, והלה השיב בלהיטות: "והרי כמו עיני ראיתי זאת!" חיד רבי שמואל ואמר: "אם כך, יכול אתה להתפלל עם האיש במנין שלו..."

היה היה

וה' אתנו אל־תִּירָאם!

לפני למעלה ממאה שנה, עוד בטרם פרצה מלחמת העולם הראשונה, הגר רבי מרדכי צבי שורן מסיגט שהיתה אז תחת השלטון האוסטרו־הונגרי, ועבר לאנגליה הרחוקה. מיד עם הגיעו, נחלץ רבי מרדכי צבי לבצור חומות היהדות והחל לפעל להרמת קרן התורה ושמירת השבת. במשך שנים בהן ברבה של העיר ההיסטורית האל שבאנגליה, ובמסגרת פעילותו במסגרת 'עד הרבנים החרדים' של אנגליה, הקים את 'הקברת שומרי שבת', במהלכה נחשף לספור הנפלא דלהלן.

פעילותה העקרת של החברה, היתה לערוך מסע תעמולה בין בעלי מפעלים ובתי־חרשת באנגליה, כדי לשכנעם בחשיבות שמירת השבת, והענקת האפשרות לפועליהם לשמור את השבת בהלכתה, ללא איום בפטורים. באותם ימים רחוקים, לא היה הדבר בגדר של מה־יבקר, ורבים מהפועלים נאלצו לשוב ולתור אחר מקורות פרנסה, לאחר שפטרו בזה אחר זה ממקומות עבודתם, עקב עמידתם בחורף נפש על שמירת השבת. יום אחד, בעוד רבי מרדכי צבי עומד באחד המפעלים הוותיקים שבלונדון, וממתין לשוחח עם בעל המפעל בענין שמירת השבת, עבר שם חיש יהודי זקן ונלכב, וכאשר שמע כי עושה הוא נפשות למען שמירת השבת, אמר לו: "זה לי כבר ארבעים שנה מאז הגרתי אל לונדון הברכה, ומעיד אני עלי שמים וארץ, כי מעולם לא נאלצתי לחלל שבת בשביל פרנסתי. ולא רק זאת, אלא שאף הרוחתי רוח גדול בזכות שמירת השבת". רבי מרדכי צבי הבין מיד כי החיש נושא עמו ספור חיים מענין, ופנה מיד הצדה כדי לשמע את הספור במלואו. "ובכן", פתח הישיש, "חיש מקחה אני ובעל נסיון רב. מאז הגעתי הנה, התגיתי תמיד עם המעסיקים שלי, כי בימי ששי, שעה לפני בניסת השבת, עליהם לשחרר אותי לביתי, כדי שאספיק להתבונן פראוי לכבוד שבת המלכה. התנאי שלי לא מצא אמנם חן בעיני המעסיקים שלי, אולם פיון שהייתי חרוץ ומימן בעבודתי, נאלצו הלכו להסכים לדרישתי זו, והכל זרם על מיימנוחות".

"עברו שנים מספר, והנה הגיעה תקופת מלחמת העולם הראשונה. באותה תקופה, עבדנו במפעל בקדחתנות כדי להכין את המלאי העצום של מדי הצבא שהזמנו אצלנו, וכמעט שלא עצמנו עין מרב עבודה מאמצת. והנה הגיע יום ששי ערב שבת־קדש, ובהרגלי ארזתי את חפצי כשעה לפני בניסת השבת, ופניתי ללבוש את מעילי על־מנת לצאת לביתי. אלא שבאן קפצה עלי רגז של בעל המפעל. 'מה לך מתעצל בעבודתך?' גער בי, 'הרי שעת חרום היא עתה, עת מלחמה. עליך להשלים את מכסת התפוקה שלך, ואין השעה כשירה למנוחת הדת שלך'. עמדתי על שלי בחק, והזכרתי לו את התנאי הברור שהתניתי עם פניסתי לעבודה במפעל, אולם הלה נותר בעקשנותו. 'אם אתה יוצא מכאן טרם סימת את המכסה שלך, אני מפטר אותך לאלתר!' אים הלה, אולם אני לא הגבתי כלל. לבשתי את מעילי בקרי־רוח ויצאתי החוצה. בעינים קרועות מתהדמה הביט עלי בעל המפעל, ומהר ללכלק בעקבותי. 'אל תהיה סכל וטפש', פנה אלי במתקן־שפתים, 'האם נדאי לך לאבד פרנסה בה בטוחה בשביל שעות מספר של עבודה?' אמר, אולם אני המשכתי ללכת בבטחה ובלי שום הסוס. עקשנותי לא הרפתה את־ידיו, שכן ידע את ערכי הרב ואת תרומתי הגדולה למפעל, ולכן המשיך לרוץ בעקבותי ונסה שוב ושוב לדבר על־לבי, כשהוא תמה על עזרוחי לעזב מקור פרנסה מבוטח והמרתו בחיי דלות ועני. לפתע פניתי אליו ואמרתי לו בלי הסוס: 'ראה נא, מה הייתי עושה אם חלילה וחס לא היית קם ממשתד בבקר, ובית החרשת היה נסגר? הרי במקרה כזה הייתי נאלץ לחפש מקום עבודה חלופי, והרי אינך יכול להבטיח לי שדבר זה לא יקרה... ומה אפוא הייתי עושה ללא מעביד וללא בית־חרשת? הייתי נושא עיני אל בורא העולם ומפציר בו שימצא לי מקום עבודה אחר. ואת זה בדיוק אני עושה עכשו, אני מדמין ששבתקת חיים והמפעל נסגר, ואני מתחנן לאבינו שבשמים שימצא לי עבודה אחרת. נקל לשער שאחרי דברים כה חריפים שהשמעתי באזני המעביד, היו הפטורים מזידים, ואני שבת לביתי מתוך בטחון מלא בקב"ה. השבת עברה עלי בשמחה ובאמונה, וביום ראשון פגשתי מפר ותיק ששמע את ספור הפטורין שלי. הלה עסק אף הוא בטקסטיל, והציע לי לעבד אצלו, כשהוא מקציב לי משכורת גבוהה ומכבדת יותר מאשר שלם לי מעבידי הקודם. יצאתי אפוא נשפר מהפטורין שלי עקב עמידתי האיתנה על שמירת השבת, ולא רק שמשפירתי גדלה הרבה, אף זכיתי במקום עבודה מסדר אצל יהודי שומר תורה ומצוות, בו אני מבטח בשמירת השבת ללא שום חשש ומוזא".

ספורו המדהים של החיש היהודי, העניק לרבי מרדכי צבי שורן את ההשראה לפרש את הפסוק שבפרשת השבוע, פרשת שלח, בדרך זו. בדרגרי כלב ברי־פנה ויהושע ברינון אל העם לאחר שהמרגלים שבו והוציאו את דבת הארץ רעה, נאמר בך: "ואתם אל־תִּירָאוּ את־עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֹנֹו הֵם, סוֹר צִלָם מֵעֵלֵיהֶם וְה' אִתָּנוּ, אִתָּנוּ אֵלֵינוּ". ובה דרש הרב אהרן־הרצוג: "ואתם אל־תִּירָאוּ את עַם־הָאָרֶץ" - אין לאדם מי־שאל לחשש מפני אימיהם של עמי הארץ, אשר טוענים "כִּי לַחֲמֹנֹו הֵם", באלו הם אלו שמעניקים לנו את לחמנו ואת פרנסתנו ואנו תלויים בהם. כי באמת "סוֹר צִלָם מֵעֵלֵיהֶם" - הרי סופם למות בכל־האדם, ועלינו לדמות כאלו כבר עתה מתים הם ועברו מן־העולם, ואלו "וְה' אִתָּנוּ" - הקב"ה נמצא אתנו לעולמי עד והוא מגן ושומר עלינו, ולכן "אל תִּירָאוּ"...

מאורות

רבי יעקב פולק 'צעל החלוקים' זצ"ל
ליום ההולא כ"ג בסיון ש"א

ממניחי היסוד לתורת גאוני פולין, ומחדשי שיטת הלמוד בפלפול ותרופות עליה המלצו: "בקופא דמחטא עיל פילא, אם משפחת תורה הדרה בפלפולא". משערים שמוצאו מפולין ומכאן שמו פולק, ודוֹשֵׁי רשומות אף מצאו קמו נאה בשמו לשלשת מקומות רבנותו: פרג לבלין וקרקא נוטריקון פולק, אולם יש הטוענים שמוצאו מאשכנז, בה למד אצל רבי יעקב מרגליות מנירנברג, וממנו ינק את יסודות שיטת הפלפולים. תחלה הרביץ תורה וישוב על־מדין בפרג, ולאחר מחלוקת בהלכה בענין מאון קטנה בקדושין, עבר לקרקא שבפולין בשנת רנ"ב, בזמן גרוש ספרד, והפך אותה ל'קרא רבכלא ביה'. מאות תלמידים נהרו אליו במשך שלשים השנה שהרביץ שם תורה, ורבים מהם נעשו לגדולי הדור הבא והפיצו את שיטת למודו שעל־פיה לומדים במשך מאות שנים בעולם הישיבות. תלמידו המפורסם הוא רבי שלום שכנא מלבלין, רבו והותנו של הרמ"א, והוא מלא את מקומו ברבנות ובהרצת תורה בפולין. שמו נשא לתהלה בפי גדולי דורו, אף שרבים מהם התנגדו לשיטת למודו, והוא מכנה בספר "צמח דוד" לרבי דוד גזן תלמיד מהר"ל מפרג: "גדול הדור", וכתב עליו: "אשר שמעו יצא מסוף העולם ועד סופו". לא נותרו ממנו חבורים, אולם ולשמו ולזכרו תאונת־נפש. לדעה אחת עלה בערב ימיו לארץ ישראל, ובה נפטר בשנת ר"ץ בשם 'רבי יעקב איש ירושלים', אף הדעה הרווחת היא שנופטר בקרקא, בה נטמן ומצבתו השתמרה.

יוסיף דעת

המקור הראשון למנהג השתטחות על קברי צדיקים, הוא מדברי חז"ל בסוטה, על כלב ברי־פנה שהשתטח על קברי האבות בחברון, כפי שנאמר בפרשתנו: "ויעלו בגב ויבאו עד חברון", למה נאמר ויבאו לשון יחיד? הוא כלב שפירש מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות, וביקש רחמים שייציל מעצת מרגלים. המנהג מובא גם במסכת בבא מציעא, על ההוא מרבין שלמד עם אלוהו הנביא וכשהיט במרכבת התנא רבי חייא, נסתמאו עיניו מרוב קדושה, ולמחרת השתטח על קברו של רבי חייא ואמר שהוא לומד את הבריות שלו והתרפא. וכן מסופר על רבי מני שהלך להתפלל על קבר אביו רבי יונה, לאחר שאנשי ראש הגולה ציערוהו, וכאשר עברו פעם שם נדבקו רגלי סוסיהם לקרקע שליד קברו, עד שקיבלו על עצמם שלא לעצור יותר. עניין התפילה בקברי צדיקים הוא עקב היות המקום מקודש ונשגב, ומסוגל לקבל את התפילות, וגם כדי שהצדיקים יעיתירו בעבור המתפללים על קבריהם. אך מפני האיסור של 'דורש אל המתים' אסור להתפלל אליהם עצמם, ללא אל הקב"ה שבזכות המנוחים יקבל את התפילה, ולא ישים מגמתו נגד המתים, אלא יבקש מה' יתברך שיתן עליו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עפר' כלשון המשנה ברורה'. אולם יש פוסקים שהתירו להתפלל ממש אל הצדיקים שיעיתרו בעבורם, אך לא לבקש ישועה מהמתים עצמם. לעומת זאת כתב הרמב"ם "והצדיקים אין בונים להם נפש על קבריהם, שדבריהם הם זכרונם, ולא יפנה אדם לבקר הקברות, ומסיבה זו לא נהגו יהודי תימן לפקוד את קברי אבותיהם למעט קברי צדיקים נודעים בתימן, כמו המשורר אבא שלם שבזי ועוד, וגם שם נהגו להתרחק ארבע אמות מהקבר בשעת התפילה. אולם הרדב"ו מפרש את דברי הרמב"ם כי כוונתו לפקוד את המת בקבר ממש כדרכי האמורי, אך מבחינה כבד 'נהגו כל ישראל לפקוד מתיהם ולהשתטח על קבריהם', ואף הרמב"ם עצמו התפלל במערת המכפלה כמסופר באגרותיו.

יום לשנה יום לשנה

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

ועתה יגדלינא (יד, יז) - גם רמז הקתוב במאמר ועתה שיקח תשובתם שלישראל, ואומרו יגדלינא על-דרך אומרים ז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד, והטעם שיותר מתקדש שמו יתברך כשמשבחים השמים את-דרכיהם, והוא אומרו יגדלינא, פרוש יהיה יותר גדלת ה' עתה כשיחזרו בתשובה אחר המדבר, גם רמז בתבת נא על-דרך אומרים יפה שעה אחת בתשובה נכר:

ועבדי כלב (יד, כד) - ונדקדק לומר בדרך זה, לצד שיש באדם שני יוציאו, יוציאו רע, ויוציאו טוב ללכת אחריו ה', והוא השלים ומלא אתרי חלק ה', וזה הוא על-דרך אומרים ז"ל מי שבא עברה לידו ונצל ממנה, נותניו לו שוקר בעושה מצוה, וזה אינו ברושע כי לא היתה רוח אחרת עמו להטעותו מדרך השכל כי משה מנעו, ויש כח בתפלת הצדיקים גם לבחינה זו בסוד צדיק מושל יאת אלוקים, והבן. אשר עליהן זכה כלב שיקרא עבד ה' במשה רבנו עליו השלום:

והיה לכם לציצית (טו, טז) - ומעתה באנו להשכיל על דבר אמת אשר צוה ה' במצוה זו שאין לעשות ציצית אלא בכסותו בת ארבע קנפות ולא בת שלש ובת חמש, כי לצד שהציצית הוא סמן העבדות, יצו ה' שיהיה הסמן גמירי מי לנו אדון, כי ימצא גמירי דבר זה במלכא-ארץ, שכל אחד יעשה מין סמן אחד לעבדיו ונקר הסמן של כל-אחד, וכמו כן צוה ה' שלא נעשה סמן עבדותנו לו! אלא בטילת בת ארבע קנפות לרמז כי מלכנו הוא הבורא ארבע קצות העולם ושליט עליה, ולזה בהיות הטילת בת שלש ובת חמש אבדה הפנוה ואין לעשות בה ציצית:

דברי הימים

בכ"ה בסיון תרצ"ג, נפטר חזון החזנים הנודע ר' יוסף רוננבלט, עוד בילדותו התגלה ככוכב עולה, ועמד לצד אביו בעלי-התפילה ר' רפאל רוננבלט, והפליא בקולו הערב. בהיותו כבן שבע נסע עם אביו לסאדיגורא, ובביל שבת התכבד לשיר קטע מהזמירות, והותיר רושם עצום על המסובים. בעצת הרבי בנו של האדמו"ר הזקן עבר לטשרנובויץ, אך עמד בגבורה בפני הפיתויים לשיר באולמות האופרה. וכאשר הוצע הדבר לאביו, אמר: "למרבח הצער, ישנם כבר יהודים מומרים לרוב, ואין לי צורך להוסיף עליהם עוד אחד..." ואף על ההצעה להעמידו בפני הקיסר פראנץ יוזף בווינה ויתר האב, באומרו: "הוא נולד בשביל עמוד התפילה, ושם יעמוד כל ימיו". פעם הביע אדם אחד תמיהתו בפניו, מדוע הוא דורש ממון רב בשכר תפילותיו לעומת חזני דורו, ויוסלה השיב בחיור: "אני גובה כפול, על התפילה בלחש ועל חזרת הש"ץ", שכן היה ירא שמים בתכלית והתפלל בדביקות כדת וכדין, לעומת חזנים אחרים שעשו את גרונם קרודם לחפור בו. פעם השתתף בסעודת מצווה לרגל ייסוד בית-יכנסת מסוים, וגניד אחד שדעתו היתה בדוחה עליו, פנה אליו ואמר: "אם תגליח לחבר ניוגון ערב תוך חמש דקות, הריני מנדב ח"י פעמים ח"י רובלים לבניין בית-הכנסת". יצא יוסלה מן-החדר לרגע-שניים, וחזר עם ניוגון מוצלח וקסום כשירת המלאכים, שתפס מקום של כבוד בעולם הגנינה עד היום. אותו גניד עמד בדביבור, ותרם את הסכום המובטח, 324 רובלים, לבניין בית הכנסת... בשנת תרצ"ג הגיע החזן לביקור בארץ ישראל, לאחר שנוכחים הפילוהו בפח והכניסוהו לחובות עצומים, והוא הגיע מקוילו בתפילות פסח ושבעות ועוד, אך נפטר בפתאומיות בביקורו בים המלח בהיותו רק בן נ"א, ואין שני לו.

בעירה קשוינו שבפולין, התגורר איש נכבד ושמו רבי ידידיה פיש. לשני שלחנות זכה, תורה וגדלה במקום אחד. חסיד דבוק היה של 'יהודי הטוב', רבי יוסף ברוך עפשטיין מנישטאט, בנו של ה'מאור נשמש', ואשתו אף היתה נוסעת מפעם לפעם אל רבי משה מללוב ומתברכת בדבר ישועה ורחמים. במרוצת השנים נולדו להם חמש בנות, והשנים הרבו בתפלות להפקד בן זכר. בכל אימת שפקדה האם את מעון הצדיק מללוב, היתה מפצירה בו שיקטיח לה בן זכר, אולם הרבי התחמק תדיר מכה. מתוך אמונת צדיקים יוקדת, המשיכה בתפלותיה ולא אמרה נואש, ואף כאשר הצדיק התבטא פעם ואמר כי אין בכחו לפעול בענין, המשיכה בתפלתה. היה זה בשנת תר"ו, כאשר נסעה אל הצדיק מללוב וכהרגלה הניחה בפניה פתקה בבקשה להושיע בן. לשמחתה, הגיב הפעם הרבי בשנוי, ובמקום לפטרה בהרגלו בברכה סתמית, שקע בהרהורים. "זה עדין ועדינים שאני משתוקק לנסע לארץ-הקדש, אלא שאין בידי הוצאות הדרך הארבה. אם תתנו לי סכום נכבד לשם כך, מוכן אני להבטיח כי בעזרת השם יתברך תפקדו קצת חיה בן זכר". ועוד בסיום הספיקה האשה לעכל את דבר ההבטחה המפתה. מהר להוסיף: "אך תנאי אני מתנה בדבר, שלא תתנו בידי מאומה ללא רשות הבעל ר' ידידיה, ועל-פיו ישק כל-דבר". גל של אשר הציף את לבו של האשה, אולם כיוון שפקחית היתה, מהרה לומר: "אבל רבנו הקדוש! חוששני שמא לא תהיה הברכה שרויה באותו בן שעתיד להולד. שכן דבר ידוע הוא, שבנים אשר נולדים בדרך גס ומופת, אינם מצליחים בדרך כלל. ונתייחס מי ושונו". לשמע הדבר נרתע הרבי ואמר בכאב: "חס וחלילה! והרי אני דורש שלומכם וחספץ באשרכם, וכי ברכתי תהא לבטלה?! הדברים הברורים הספיקו לאשה הצדקנית, והיא מהרה לשוב הביתה בגיל. כיוון שאני חסידו של מורי ורבי מנישטאט, לא אהזז ימין ושמאל מבלי לשאל את-דעתו", אמר ר' ידידיה לרעייתו, ויצא מיד לדרכו אל עיר-הקדש. בהקנסו, גולל בפני רבו הצטער יוד' את עבדת העיר בן זכר במשפחתו ואת הבטחתו הנדירה שקבלה אשתו מרבי משה מללוב. "שמע לעצתי", אמר הרבי, "ואל תאבד הזדמנות פז שכזו. אולם תנאי אחד עליך לדרוש מהצדיק מללוב, הבטחה לאריכות ימיו של הבן הנולד". זמן קצר לאחר מכן, כבר עמדה אשת ר' ידידיה בפני הצדיק מללוב עם סכום הכסף העצום בידה, ובקול רועד העזה להציג את התנאי שהתנה 'יהודי הטוב' מנישטאט. "מבטיח אני לכם, שנקבם הנולד יאריך ימים ושנים כפי מספר הימים שאזכה לחיות בירושלים עיר הקדש ברצות ה' יתברך" אמר הרבי, והוסיף: "ובימים הקרובים אבוא בעצמי לעזרת מגורכם קשוינו, כדי להתפלל עליכם שם להושיע בזרע שלי-קייא".

העירה הקטנה לבקשה חג, כשנודע לבניה על בקורו העתידי של רבי משה מללוב, ובשעה שעמד בתפלה בבית-הכנסת הקטן שבעירה, נדהמו בלם לשמע תפלתו הנלהבת שפרצה ממעמקי לבו, עד שהיה נדמה להם כי כתלי בית-הכנסת רועדים מרב זעקותיו ותחנוניותיו היוקדות. והנה הסתיימה התפלה הארבה והנלהבת, כאשר ר' ידידיה ואשתו עומדים ורועדים מרב התרגשות, והצדיק פנה אליהם וכפדם במעט יי-שרף וימני מזונתו, וקרא בשמחה: "מזל טוב!" וספר: "דעו לכם שהיתה לי עבודה קשה כדי לשבר את מחצות הפרזל שסמנו בעד תפלותיכם לעלות למרום, אולם בחסדי שמים עלה בידינו הדבר, והריני מקרב אתכם כי למועד הזה קצת חיה את חבכת בן". זמן מה לאחר מכן, נסע ר' ידידיה אל רבו 'יהודי הטוב', וכאשר ספר לו על בקורו של הצדיק מללוב בעירתם ועל תפלתו הנלהבת, אמר לו רבו בהשתאות: "אמת הוא שהבאתי זה מקרב את הרבי הקדוש מללוב, אף לא ידעתי כמה כחו גדול ועצום", ואף הוא כבדו בשתיית לחיים וברכו בברכת מזל טוב, מתוך אמונה כי ברכת הצדיק כבר פעלה את פעלתה וברי לו כי עתידה להתקיים. עברה שנה, ובמחצית שנת תר"ז נולד לר' ידידיה ורעייתו בן זכר למזל טוב, ויקרא שמו בישראל ישעיה. הוא היה אמן בנם יחיד, אולם הרוה אותם נחת מלוא הפה. מעטיווי כבר התבטל הצער ישעיה בכשונותיו הברורים, וכאשר הגיע לפקדו נשא את בתו של רבי אברהם מירכ' אלתר בנו של החדושי הר"מ, ואחותו של הישפת אמת' מגור. לימים התמנה לרבה של עירת הקדושת קשוינו, מגור שהכיר גם מטעם הממשלה הרוסית, ונודע בלמדנותו הגדולה וביראתו שקדמה לחכמתו. לצד גדלותו בתורה זכה גם לעשר, והיה חוכר אדמות בכפר זיגמונטוב, מהן הרויח הון רב.

בחודש תמוז תר"י, החל רבי משה מללוב את מסעו לארץ ישראל, והגיע אליה לאחר ע"ד ימים בערב ראש חודש מרחשון תר"א. בירידתו אל אדמת ארץ הקדש, לחשו שפתיו: "יום לשנה יום לשנה", אך רק עם פטירתו ב"ד בטבת תר"א, בהיותו בן שבעים וארבע שנים, הובנו הדברים, שכן היה זה בדיוק במלאות שבעים וארבעה ימים לשהיתו בארץ הקדש. רבי ישעיה פיש ראה בגים ובגני-בנים, אולם במלאות לו חמשים וחמש שנה, ארע לו אסון כבד. היה זה באישון ליל, אור לראש חודש אייר תרס"ב, כאשר צמד שוודים פרצו לביתו ורצחוהו בדם קר עם רעייתו. העירה בלה נחרדה לשמע האסון הנפשע, ובכלם יצאו ללוחם לבית עולמם. בני הקהלה שהעריצוהו הקימו אהל על מצבתו, ומדי שנה היו המונים פוקדים את קברו ביום פטירתו. חמשים וחמש שנות חייו של רבי ישעיה, היו בדיוק כנגד חמשים וחמשת הימים שרבי משה מללוב שהה בירושלים עצמה, בדיוק כפי שהבטיח לאמו טרם לרתו, "יום לשנה יום לשנה" - תרתי משמע.

יש לציין, כי לגרסה אחרת שהה רבי משה מללוב בירושלים חמשים וחשעה ימים, וכנגדם חי רבי ישעיה פיש ג"ט שנים, ונולד אפוא בשנת תר"ג. עוד יש להוסיף, שלאחר חקירת הרצח הכפול והנפשע, התברר למרבה הצער, כי השוודים הרוצחים היו יהודים רחמנא לצלן, והם נתפסו והשכלו לכלא. אך בני משפחותיהם היו כמותם, והעזו פניהם לבוא לגור ולערוך שביתות מול בית הרבי ה"שפת אמת" גיסו של רבי ישעיה הנרצח, בדרשה שהרבי יפעל לשחרור ראשי משפחתם ומפרנסיהם, שהיו כאמור רוצחים נתעבים. מחאתם הטרידה את הרבי והציקה את רוחו, יחד עם כמה מקרים קשים נוספים שהעיקו על רוחו, וביחוד המלחמה הידועה בין רוסיה ליפן בשנת תרס"ה שבסליה נלקחו רבבות יהודים לצבא, עד שנסתלק באותה שנה ביום ה' בשבט, זכותו תגן עלינו.

משפח

מטעים

למטה אפרים הושע בן-נון (יב, ט)

הטעמים שונים משאר השבטים, שכלם בטעמי מנח זקף קטן טפחא סוף פסוק, וכאן מרמז טפחא מרמז סוף פסוק, ואף שגם הפסוק למטה יוסף למטה מנשה גדי בן-טוסי שונה בטעמיו, אולם שם הסבה לכך עקב הוספת התבות וקפילות התבה למטה, וכאשר בא טעם אתנהתא באמצע הפסוק, בא זקף קטן לפניו להפסק אמצעי. ונראה כי השוני כאן נעשה עקב הטעמת השם אפרים שהוא היחיד מכל שבטי ישראל ששמו מלעיל, והוא מהשמות הנדירים בתנ"ך שמטעמים מלעיל, ואף שם אביו של הושע הוא נון שהוא בעל הברה אחת בלבד, לעומת שאר שמות האבות שכלם בעלי שתי הברות, כמו זבון, חור, יגנה ודודא, ולכן אין צורך בהטעמת טפחא בשם הושע. (עלפי תורת אמת)

תבת הושע במרמז, בשונה משאר השבטים שהם בטעם טפחא, מפני שמרמז הוא לשון מרמז-לב וטפחא הוא לשון אספה כמו טופח בשמן במסכת שבת. ובא לרמז למות העניו של הושע ברגונו, כפי שתרגם כאן יונתן בן-עזיאל כאשר ראה משה את ענותנותו של הושע. קרא לו הושע. (תפוחי חיים)

הלוא טוב לנו שוב מצרימה (יד, ג)

תבת טוב במרמז בפולה, לרמז שגם בלי טענה זו היה בדעתם לשוב מצרימה ולהסיר מעליהם על תורה, ולכן אמרו הלא בלשון שלילה. (דובר ישרים)

מדגש

בפרשה ישנה תופעה נדירה, ומזכר בה שם אדם המתחיל ב"א", הוא ופסי אבי נחבי נשיא נפתלי. על השמות ואיה וענה בני צבעון נחלקו המפרשים אם הוא וא"ו החבור כפי שמזכרים בדברי הימים איה וענה, או שזה ששם. על השם את-יהב בסופה מפרש רש"י שהוא במקום יו"ד כמו את-יהב, במדרש מובא שהוא שם אדם, ולפי חר"ק נכתב אתהוב יחד. אך לפי אברהם אהרן הוא שם מקום שלא בלשון הקדש, כי אין תבה שרשית המתחילה ב"א" חוץ מנוי העמודים, והשמות הנוספים המתחילים ב"א" כמו ונתי אשת אחשוורוש וכן וזתא בריהמן אינם בלשון הקדש, ואף השם ושני בן שמואל הנביא בדברי הימים, הכונה לוטר ושני דהינו הבן השני. ויתכן, שאף השם וניה המוזכר בעזרא, הוא שם זה. גם הדיבני במלחמת המלכים, ותדעל מלך גוים, מסתבר שהוא וא"ו החבור.

ממלח

ישב פעם רבי יהושע מדו"קוב ושא אודות בני ארץ ישראל שאינם מקבלים מרות עליהם, ואינם רגילים לנטע לצדיקים באנשי הגולה. "וידעו אתם", אמר למסבים, "זו היתה טעותם של המרגלים. שכן בשעה שבאו לארץ והכירו בטבע האנשים שבה, הששו שקמו יאבדו מעמם את נשיאותם וירדו מגדלתם. לכן אמרו 'ענה ראש ונשובה מצרימה', ולשם כך הביאו אתם רמון מארץ ישראל, לרמז שהריקנים שבארץ מלאים מצות ברמון ואין הם צריכים לצדיקים. ואילו הם העדיפו לשוב לגולה, רק כדי שיוכלו להמשיך להשתרר על הצביון ולהתנהג בצדיקים..."

פרשת המרגלים מתחילה בחסרון אמונת חכמים של המרגלים, שכן משה שלח אותם לראות את הארץ, והם הוסיפו מדעתם דברים שלא נצטוו. וסופה במעפילים שלא שמעו בקולו של משה ויעפלו לעלות אל-ראש ההר, אולם ארון ברית ה' ומשה לא-משו מקרב המחנה, כי הפורש מהחכם בפורש מן-התורה, וסופם לאבדון כמו שארע להם, ויבוס ויפתוס עד-החרמה.

הרגנית של רבי אלעזר מנדל מללוב ספרה לו פעם, כי פגשה את אשתו של אחד מתלמידי החכמים שבידו שלום, והיא השיחה בפניה את לבו בדאגה, על-פי ראייתו של בעלה נחלשה לאחרונה ואינו רואה אלא בטשטוש את צל האותיות שבספרים. הרבי הכיר את האיש, שכן היה מתפלל בבית-מדרשו למרות שלא היה נמנה על מקהלות החסידים, ושמר את-הדבר בלבד. בשבת-קדש הקרובה, פנה הרבי לבנו ושלחו אל אותו תלמיד-חכם ליעץ לו ללמד מעט מתוך הספר "מאור עינים" של רבי מנחם נחום מטשורנוביל. שמע האיש את העצה, וכאשר שב לביתו ספר את הדבר לאשתו, מתוך נימה של ספק באמונת צדיקים. לשמע דברי הרבי, נענתה אשתו ואמרה לו: "פיצד מהין אתה לעבר על דברי הרבי"? ובכח האמונה שבה, דרשה ממנו לעשות כמצותו. שמע האיש לקולה, והחל לעין מדי יום זמרמה בספר "מאור עינים", ותוך תקופה קצרה שב מאור עיניו אליו בבתחלה בדרך נס. ומעשה בחסיד רבי שמעון הויזמן, שלקה בדלקת חמורה בעיניו עד שהרופאים אמרו לו נואש. "שתית יין אסורה לך בתכלית האסור", הזהירוהו הרופאים, "שכן פמזה כסמ-המות לעינים, והיין יכלה את עיניך בחמו". פנה רבי שמעון אל הרבי וספר לו על הסכנה הצפויה לו באבוד מאור עיניו, ובמקום תשובה מזג לו הרבי בוס יין מלא והגישו לו. התעטף החסיד באמונת-אמן, שתה את הפוס עד-תמה, ועיניו אורו בארה פלא.

במים ראשונים, התנגדו גדולי ישראל להוצאת עתון למחנה היראים לדבר ה', אולם באשר ראו בכך צורך השעה כדי להעמיד תרים ומגן נגד גגע ההשקלה שפשה באמצעות עתונייהם המשקצים, ראו את הדבר בעיו-רפה ותמכו בכך בכל-דרך. פעם שוחח ר' ליבל ציויאק, מנהלה של ישיבת ליקווד, עם ראש הישיבה רבי אהרן קוטלר, ובין הדברים ספר לו על סבו רבי יצחק מאיר, שבאשר שמע על ההוצאה של ה"אמרי אמת" מגור לתוך בעתון החרדי "דאס יודישע ווארט" שהחל להופיע אז, הוציא מכיסו כמה מטבעות ובקש ממנו זה לרפש עתון אחד אצל חיקל מוכר העתונים. לאחר שהעתון הובא אליו, הציץ בו הסב אחת ושתיים, ומיד לאחר מכן קרעו לגזרים כשהוא קורא בקול "מצוה לשמע דברי חכמים" מתוך התלהבות דקדושה, באלו הוא מקים עתה מצוה דאורייתא בהנחת תפלין. למחרת נשא רבי אהרן קוטלר דרשה מוסרית בשיבה בענין אמונת צדיקים, ובדגמה חיה לאמונה תמימה כזו, ספר את הספור הנפלא הזה.

הבבא סאלי נהג לבקר מדי פעם בצרפת, שם היה מחזק ברפים בושלות ומפרסם את דבר ה' ותורתו. בין הבאים שבאו לחלות את-פניו, היה יהודי אחד שהיה מניח בפני הצדיק מעטפה עם סכום כסף נכבד. אף הבבא סאלי היה מסית הצדה את מנחתו, והיה משיבה לו באמצעות שמשו לאחר זמן, כדי שלא לבישו על-אתר. הדבר חזר ונשנה שלש פעמים, עד שהלה בא אל הבבא סאלי ושאל בבכיה מדוע אין מנחתו מתקבלת לרצון, ובמה חטא לעמת האחרים שמתנתם רצויה ומקבלת. הסביר לו הבבא סאלי פנים רב חמלה, והתנצל בפניו כי אינו יכול להנות ממתנת-ידו לאחר שאינו מקפיד על שמירת השבת. "מבטיח אני לך", אמר לו הבבא סאלי, "כי אם תתחיל לשמר שבת מעתה ואילך, אקבל ממך את כסףך ואף אבקר בביתך לאות הוקרה וכבוד". בא האיש במצור, שכן את רב כספו הרויח בחנותו דוקא בשבת, אולם הבבא סאלי דחק בו לקבל על-עצמו את שמירת השבת, והבטיח לו כי הקב"ה ישפיע עליו פרנסה טובה וישפע גדול. נפתח לבו של-האיש, והוא קבל על-עצמו לנעל מעתה את חנותו מדי שבת, אולם בקש עצה פיצד לתקן את אשר עות בחלולי השבת הרבים שלו במשך השנים. "ובכן, עליך להשליך את כלי-הפצציה אשר רכשת בכסף שהרוחת תוך כדי חלול השבת, ואל תותיר לעצמך אפלו שרוף נעל", צוה עליו הבבא סאלי, והוסיף: "ולא עוד, אלא שאסור לך להעניק את הפצציה במתנה לשום אדם, כדי שלא תרויח מזה טובה הנאה בכך שהמקבלים יפירו לך טובה". תחלה נבהל האיש לשמע הוראתו של הבבא סאלי, וברב מבוכה שאלי, "וכיצד אוכל לרכש חפצים חדשים במקומם"? ונענה: "הסר דאגה מלבך, כי מבטח אתה שלא תצוק". האיש נזקק לכחות נפש אדירים ולאמונת חכמים איתנה כדי לבצע את המוטל עליו, אולם הוא עמד בכך בגבורה. ביתו התרוקן בבתי-אחת מכל תכולת הבית, והחפצים בלם השלכו החוצה בדמן אשר על-פני השדה. כששב אל הבבא סאלי, היה נפר כי פניו מאירות ושמחות, והבבא סאלי ברכו מעומק לבו והעניק לו ארבעה פרנקים צרפתיים, כשהוא מורה לו לרכש בהם פרטיס-הגרגלה. ואכן, פרטיס-ההגרגלה שהאיש רכש, עלה בגורל בסך נכבד של מאתים אלף פרנקים, ובהם רכש כלים חדשים לביתו. אך כיון שהפצציו היו מרבים לא הספיק הסכום שעלה בגורל, והבבא סאלי העניק לו שוב ארבעה פרנקים וגם הפעם זכה בגורל בסכום נכבד, ויהי לפלא. מאז, שמר האיש על קלה בבהמורה, והבבא סאלי התארח בביתו פעמים רבות ותמיד עמד לימינו לשורתו והעניק צדקה ביד נדיבה.

"למטה אבתי תשלחו כל נשיא בהם" - בתבת נשיא נמצאות שתי התבות 'ש' ו'אין'. ללמדך מיהו נשיא אמת ומי היה ראוי להמנות בין תרי הארץ. נשיא המחשיב את עצמו ל'ש', הריהו בבחינת 'אין', ואין הוא נשיא. אולם נשיא המחשיב את ל'אין', הריהו נשיא שיש בו... (דגל מחנה אפרים)

ערכים לילדים

טריזיה

לע"נ האישה החשובה מרת דבורה פרומר ע"ה בת ר' אברהם שמואל ז"ל

חידון טריזיה א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

פנינים לפרשת שלח

"עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה"
(יג, ל)

רבים שואלים, מדוע התורה כפלה פעמיים את הלשון של 'נעלה' לארץ ישראל. הרה"ק רבי נחום מצ'רנוביל זי"ע מסביר בעומק רב, כי הכפילות רומזת על הגאולה השלמה. למרות שקשה היום לגור בארץ ישראל, כאשר המציאות בארץ לא תמיד קלה, מלחמות רבות מתרחשות, ואומות העולם מפגינים עוינות כלפינו. אך לאחר הגאולה העתידית, בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, נשב כאן בשלווה ו"יכול נוכל לה"! אף אחד לא יוכל לפגוע בנו!

חידוד לפשוטו של מקרא

שמו של מי שונה?

(א' א)

„אמנא, לז לא אמנא, אמנא אמנא“

שאלה מפירוש רש"י

מדוע נסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים?

(א' ב)

„אמנא, לז לא אמנא, אמנא אמנא“

חידוד מאוצר התורה

מי חיבר את 'תרומת הדשן', ומדוע קראו בשם זה?

„אמנא, לז לא אמנא, אמנא אמנא“

א לאיזה נחל הגיעו המרגלים?

ב באיזו תקופה נשלחו המרגלים לארץ?

ג שמו של הנשיא שנשלח משבט גד:

ד מה המרגלים אמרו על הארץ?

ה מצווה מפורסמת שעליה מצווים בפרשתנו (רמז: קשור לסעודת שבת):

ו מי היה אביו של נחבי?

ז כיצד קוראים לענף של גפן?

ח עיר קדושה שאליה הגיעו המרגלים בסיוריהם:

ט כך תיארו יהושע וכלב את הארץ:

י מי היה אביו של פֶּלֶב?

כ לאיזו ארץ נשלחו האנשים ששלח משה?

ל מילה נרדפת ל'לחקור' או 'לסייר בארץ':

מ תפקידם של האנשים ששלח משה:

נ חבל ארץ בדרומה של ישראל, שאליה משה אמר למרגלים ללכת:

ס שמו של הנשיא שנשלח משבט אשר:

ע שמו של הנשיא שנשלח משבט דן:

פ שמו של הנשיא שנשלח משבט בנימין:

צ מצווה נוספת בפרשתנו, משהו שצריך להטיל בבגד שיש בו ארבע כנפות:

ק מה עשו יהושע וכלב לאחר שהמרגלים האחרים דיברו רעה על הארץ?

ר פירות משבעת המינים שהביאו עימם המרגלים:

ש שמותיהם של הנשיאים שנשלחו משבט ראובן ושבט שמעון:

ת עוד פירות משבעת המינים שהביאו המרגלים:

תשובות:

א. אֶרֶץ זֵרְחָדָד. ב. אֶתְנָח. ג. אֶלְיָשָׁר. ד. אֶרֶץ זֵרְחָדָד. ה. אֶלְיָשָׁר. ו. אֶלְיָשָׁר. ז. אֶלְיָשָׁר. ח. אֶלְיָשָׁר. ט. אֶלְיָשָׁר. י. אֶלְיָשָׁר. כ. אֶלְיָשָׁר. ל. אֶלְיָשָׁר. מ. אֶלְיָשָׁר. נ. אֶלְיָשָׁר. ס. אֶלְיָשָׁר. ע. אֶלְיָשָׁר. פ. אֶלְיָשָׁר. צ. אֶלְיָשָׁר. ק. אֶלְיָשָׁר. ר. אֶלְיָשָׁר. ש. אֶלְיָשָׁר. ת. אֶלְיָשָׁר.

מָשָׁל וְתַבּוּנָה

וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ בְּאֵזֶן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ
הִיא זֶה־הַפְּרִיָּה, אָפֶס כִּי־עַז הָעַם הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ וְגו'.

(בְּמִדְבָּר יג, כז-כח)

חֲטָאִים שֶׁל הַמְּרַגְּלִים

מָשָׁל

אָדָם אֶחָד שָׁלַח אֶת מִשְׁרְתּוֹ לְבֵית מִסְחָר לְבִגְדִים, לְקַנּוֹת
עֲבוּרוֹ בִּגְדִים בְּסָכּוּם גָּדוֹל, וְצוּהוּ לְבַדֵּק תַּחֲלָה אֶת טִיב
הָאָרֶץ, לְבַחֵר צִבְעֵי מַתָּאִים, וְכַמוּבֵן, לְבַרֵּר הַיֵּטֵב אֶת
הַמַּחֲרִים.

וְהִנֵּה, כְּשֶׁחָזַר הַמִּשְׁרֵת אֶל אֲדוֹנוֹ, הוּא דֹנֵחַ לוֹ עַל
כָּל הַפְּרָטִים כְּפִי שֶׁאֲדוֹנוֹ בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, וְהוֹסִיף שְׁלֹאֹר
הַנְּתוּנִים הַלֵּל, נִרְאָה לוֹ שֶׁהַמַּחֲרִיר הִנְדִּישׁ עֲבוּר הַבִּגְדִים
הוּא גְבוּהַ מְדִי, וְהָעֵסְקָה אֵינָה מִשְׁתַּלְמֶת.

לִימִים פָּגַשׁ בַּעַל בֵּית הַמִּסְחָר אֶת הָאֲדוֹן, וּשְׁאָלוֹ מֵהִי
הַסִּבָּה שֶׁלֹּא בָּא לְגַמֵּר אֶת הָעֵסְקָה שֶׁמִּשְׁרְתּוֹ בִּרְרָ אֶצְלוֹ
אוֹדוּתִיָּה. עָנָה לוֹ הָאֲדוֹן שֶׁהַמִּשְׁרֵת חָוָה אֶת דַּעְתּוֹ
שֶׁהָעֵסְקָה לֹא מִשְׁתַּלֵּם, וְלָכֵן הוּא קָבַל הַחֲלָטָה שְׁלִילִית
עַל הָעֵסְקָה.

בַּעַל בֵּית הַמִּסְחָר, בְּשׁוֹמְעוֹ זֹאת, קִצֵּץ עַל הַמִּשְׁרֵת וַאֲמַר
לוֹ: "אֲמַנָּם הִיא עָלֶיךָ לַעֲדֹכָן אֶת אֲדוֹנֶךָ בְּדִבְרֵי כָל
הַפְּרָטִים: הַטִּיב, הַצִּבֵּעַ וְהַמַּחֲרִיר, כִּי כָּךְ צִוָּה עָלֶיךָ
אֲדוֹנֶךָ, אֲךֹּ מִי בִקֵּשׁ מִמֶּךָ לְחַוּוֹת דַּעַה עַל כְּדֹאִיוֹת
הָעֵסְקָה? לֹא הִיא זֶה מִתְּפַקִּידָה, וְחַוּוֹת דַּעְתָּה הִיא
שֶׁגִּרְמָה לְבִטּוֹל הָעֵסְקָה."

תַּבּוּנָה

נֹאמַר בְּפִסּוּק: "וַיִּשְׁיבוּ אוֹתָם דְּבַר...
אָפֶס כִּי עַז הָעַם... עַד אָנָּה יִנְאַצְנִי".
הַמְּפַרְשִׁים נִתְקַשּׁוּ, מִדּוּעַ הַמְּרַגְּלִים
נִעְנְשׁוּ, הֲלֹא הֵם נִשְׁלַחוּ לְרֹאוֹת אֶת
הָאָרֶץ וְאֶת יוֹשְׁבֶיהָ, וְתַפְקִידָם הִיא
לְסַפֵּר אֶת כָּל מַה שֶּׁרָאוּ?

הַתְּרוּץ הוּא: אֲמַנָּם הִיא עַל הַמְּרַגְּלִים
לְסַפֵּר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל מַה שֶּׁרָאוּ
עֵינֵיהֶם, לְהַרְאוֹת לָהֶם אֶת פְּרִי
הָאָרֶץ, וּלְתַאֵר בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹפִי
וְתַכּוּנוֹת יוֹשְׁבֶיהָ, אֲךֹ מִי בִקֵּשׁ מֵהֶם
לְחַוּוֹת דַּעַה: "אָפֶס כִּי עַז הָעַם", לֹא
מִתְּנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְכֵן לֹא מִי שֶׁאֵין
יְכֹלֵת לְהַלְחִם בְּאֲנָשֵׁי הָאָרֶץ?

הֵם לֹא נִתְבַּקְּשׁוּ אֲלֹא לְסַפֵּר אֶת מַה
שֶּׁרָאוּ, וּמִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם חָווּ אֶת דַּעְתָּם
הַשְׁלִילִית, יָצָא עָלֵיהֶם הַקִּצָּץ, וְהֵם
נִעְנְשׁוּ עַל כָּךְ שֶׁחָוּוּ דַּעְתָּם גְּרָמָה
לְבִכְיָה שֶׁל חֲנָם.

מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר 'אוֹצֵר הַמִּשְׁלִים עַל הַתּוֹרָה'

מִצְאוֹת אֶת 10 הַהֲבִידִים

סיפורים נפלאים לילדים

"פי דבר ה' בזה" (טו, לא)

פרשת שלח

"ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו"
(יד, כד)

מנהגו של מרן החזון איש זצוק"ל בשנותיו
האחרונות היה ללכת לטיול קצר מדי יום, על פי
צווי הרופא.

פעמים הייתי מתלווה אליו בדרכו.

היה לו מסלול הליכה קבוע מביתו ועד לסוף
הרחוב.

באחד הימים הבחין בו תושב המקום שלא הכיר
אותו, וכשראה את החזון איש מטיל לדרך, חשב
שהוא יהודי חסר תעסוקה, המהלך להעביר את
הזמן...

גער בו האיש: 'מה אתה הולך סתם כך לבטלה,
תעשה משהו'.

החזון איש לא ענה לו כלום, רק שאל ברגע: מה אני
צריך לעשות?

האיש לא התבלבל, וענה מיד: תגיד לכל הפחות
תהלים...

מספרים, שמאז החל החזון איש לומר קפיטל
תהלים בכל יום.

כי כך היא דרכם של גדולי ישראל, בענוה ושפלות
הרוח.

(שבענו מטובך)

שנינו בגמרא (חגיגה יב): "אמר רבי לוי, כל הפוסק
מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין לו גחלי
רתמים", שגם אם קבו מבחוץ, לא קבו מבפנים
(בראשית רבה צח, יט).

והוא ענש מדה כנגד מדה, שאמרו חז"ל בגמרא
(סנהדרין צט): "פי דבר ה' בזה הכרת תכרת..." זה
מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק.

כתב ה"חזון איש" באגרותיו, שלכאורה החטא קל:
שוחח קצת, אז מה. אבל כשמתבוננים, הרי זה
מגלה שאינו יודע איזה אוצר לפניו, אינו מבין
שהישוב ושונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו (תנא
דבי אליהו רבה יח), ואינו יודע שמפסיד נצחיות.
והרי זה ממש בגחלי הרתמים שנראים ככבויים
מבחוץ ויוקדים מבפנים (מדרש תהלים קכ), כך
התבטלותו מהתורה נראית זניחה מבחוץ
ובפנימיותה צופנת השקפה כה נוראה!

שח מגיד המישרים רבי יעקב גלינסקי זצ"ל:
שמעתי מרבי אליהו דושניצר זצ"ל, המשגיח
דלומז'ה: אם יעבר אדם ברחוב, ויראה ילד ממרר
בבכי, מה יעשה? יגש, ינסה להרגיעו, ויברר על מה
הבכי.

ואם יתעלם, וימשיך בדרך, ויניח לילד למרר
בבכי? אטום לב הוא, קשוח ואכזרי!

ואם יראה את גדול הדור, עומד ונאנח, ונאנק -
ויעבר על פניו, ימשיך בדרך באדישות, בלי לגשת
בקבוד ובמורא, לשאל מה זה ועל מה זה, ואולי
באפשרותו לעזר, מה נאמר עליו - ואם כן
באפשרותה לעזר!

ויותר: מה אם הוא בעצמו פגע בגדול הדור
וקדושו, חפז בדרך והפילו ארצה, וגדול

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל
כ"ו בניסן תשע"ז

לומדים. משננים. נשמרים.

גיליון 151

2 הלכות

"תגיד לי, ראית את האמבולנס מתחת הבית של לוי? מה קרה? אה, הם איסו את הבן? מי המחוטנים? כן, כן, אני מכיר אותם, הם משפחה קשה, אז מה עוד אתה מספר?..."

שיחה זו היא לשון הרע ממש, למרות שנובעת רק מסקרנות ובלי כוונה רעה, שגם המספר בלי כוונה לגנות הוא בכלל לשון הרע [ח"ח (כלל ג ס"ג)]. הערה: ברכילות צריך שהשומע יהיה קשור לסיפור כגון: שמעת מה סיפרו עליך?, אבל לדבר על השכנים זה בגדר לשון הרע ולא רכילות.

מוישה שחזר מחתונה בשעת לילה מאוחרת וביקש להתנמנם באוטובוס בדרכו לשיבה, שמע אדם צעיר מתבדח בשיחת טלפון ומלגלג על חברו של מוישה, אסור למוישה להישאר בטווח השמיעה ולהאזין לדברים, עליו לעבור מקום או לסתום את אוזניו. [ח"ח (כלל ו ס"ה)]

צידה לדרך

מום שבך -
אל תאמר לחברך.

טעימה שבועית בשמירת הלשון

הכל עניין של חבט...

כאשר נתקן את המנוע- הלב שלנו, כולם ייראו טובים בעינינו.

מעשה באופה וחלבן שהתגוררו בעיירה ונהנו זה משרותיו של רעהו. יום אחד תבע האופה את החלבן לבית המשפט, העילה: החלבן מקבל ממנו תשלום על ליטר חלב, כשבפועל, כמות החלב אינה אלא 800 מ"ל. גנב!

שאל השופט את החלבן: "האם אמת הדבר?" ענה החלבן במשיכת כתפיים: "לצערך, אין לי משקולות, ולכן, כאשר אני מניח את כד החלב בכף אחת של המאזניים, אני מניח כנגדה את כיכר הלחם במשקל קילו שקנתי קודם אצל האופה..."

התברר כי דווקא האופה שראה את חברו כשקרן וגנב, ודן אותו לכף חובה, הוא-הוא היה זה שצריך ליטול קורה מבין עיניו.

הנטייה האנושית הטבעית היא להתבונן בחסרונותיהם של הסובבים אותנו, נטייה זו נמצאת במושכל הראשוני של האדם, ואדם הרוצה לשנות זאת אצלו, חייב לעבוד על כך.

ר' אלימלך בידרמן מחדד את הנקודה: כתוב: "בצדק תשפוט עמיתך", שתי עיניים נתנו לאדם, עין ימין - כדי לראות את מעלות הזולת, ועין שמאל - כדי לראות את חסרונות עצמו, ועלינו להתאמץ שלא לפזל... איך מגיעים לכך?

שעונו של שמעון עצר מלכת, ומחוגיו הדוממים הפסיקו להצביע על השעה המדויקת, בצר לו, החליט שמעון לגשת לשען על מנת שיתקן את שעונו: "ראה" הוא אמר לו: "השעון כולו - תקין, הבעיה נמצאת רק במחוגים ששובתים". אמר לו השען: "אם המחוגים לא זזים, הבעיה היא במנוע, החלף את הבטרייה וגם המחוגים ישובו לעבוד."

שאל את הרב

מפי הרב מרדכי לוי שליט"א, מח"ס "מי האיש החפץ חיים"

ההלכה בעניינם אלו ולא תמיד מחזירים בזמן הלוואה, והוא לא יוכל להתחמק מהם, ודבר זה נחשב בגדר אבק לשון הרע. אמנם אם ישנו חבר שנקלע למצב כזה, וידוע לך שאותו חבר אמיץ בעניינים אלו, אפשר לנסות לתווך ביניהם.

הודעת תיקון חשובה: בעלון מס' 144 מתאריך ה' באייר תשפ"ה נשאלה שאלה אודות "קבוצות תמיכה", שנשים מספרות בעיותיהן בפני כולם והמדריכה מנתחת את המקרה, ויש אפשרות שכאשר אחת הנשים תהיה עם בעלה בסידורים ידעו מיהו בעלה. וכתבנו להתייר באופן שכל הנשים יאמרו לבעלים שכן מתנהלת ההדרכה ויבקשו את מחילתם, ואם ימחלו, ובנוסף גם זו שמספרת לא תכוון לגנאי. הדבר מותר, והבנו מקורות לכך. אמנם העירו לי שבמבחן המציאות ב' התנאים אינם מתקיימים, שמחילת הבעל היא מאולצת ואינה אמיתית בדבר"כ, וגם הנשים שמספרות הרבה פעמים הן טעונות ואי אפשר לספר בלי כוונה לגנות. ומלבד זאת, גם אינו מדרך הצניעות לספר לכולם את הדברים האישיים שקורים בבית, וכל שכן דברים שהם בינו לבין. וקובלתי את ההערה, לכן יש לאסור להשתתף בקבוצות תמיכה אלו. [אמנם הלכה זו יכולה להתקיים במציאות אחרת, כגון בין חברים טובים שאחד רוצה לספר דבר שקרה ויש בו גנאי על אחד החברים, אם המדובר מוחל במפורש ומסכים שסיפרו עליו לשון הרע וגם המספר לא מכוון לגנאי הדבר מותר, ובלבד שאינו גנאי גדול, שבוז לא מועילה מחילה. וה' יעזרנו שלא תצא תקלה תחת ידינו].

שאלה: אני אברך לומד בכולל וישנו אדם חביב שהוא עובד במשך היום ובערב מגיע לכולל ולומד, ומדי פעם שואל אותי שאלות. הייתה תקופה שנקלעתי למצוקה כספית ונאלצתי לבקש הלוואה מימשהו, ובצר לי פניתי לאותו אדם והוא הסכים להלוות לי סכום גבוה של כסף ואני התחייבתי להחזיר לו כל חודש, וכך היה, ואפילו ויתר לי על כמה תשלומים. הדבר הזה שימח אותי מאוד ורציתי לספר זאת לכמה קרובי משפחה וחברים על הישועה שהייתה לי ע"י אותו אדם, האם יש בזה בעיה?

תשובה: שלמה המלך אמר במשלי (כז): "המברך רעהו בקול גדול בבוקר השקם, קללה תחשב לו", ולמדו מכאן שאדם צריך להיזהר מלשבח את חברו בשבח שעלול להביאו לידי הפסד, וכאן שמפרסם גודל טוב לבו של אותו אדם יכולים לבא אליו אנשים וגם לבקש הלוואה, ויש הרבה אנשים שלא מתנהלים בצורה נכונה ע"פ

שי בן נאווה לכל הישועות והצלחה בכל

להפצת העלון ללא עלות:
058-3237681

העלון מופץ בכל חודש
בכ-125,000 עותקים.

דרכי התקשרות:
משרד: 02-6315255 | דוא"ל: office5@hacoah.co.il
לתרומות: בנק פאגי | סניף 182 | מס' חשבון 770043
על שם "הכח של שמירת הלשון"

המערכת: ארגון "הכח של שמירת הלשון" הוקם למען הטמעת המודעות בנושא שמירת הלשון ואהבת ישראל. הארגון הוקם ללא מטרת רווח, וחורט על דגלו להביא לשינוי ושמירה על כלל ישראל מחטאי הלשון ומהשלכותיהן.

היא מצאה את עצמה מנחמת את אימה בלחש, חושבת על חמותה: "את לא התכוונת, נכון? אפשר להתנצל שהיית בלחץ והבעיה לא בה, ואת מעריכה אותה מאד".

"אבל היא... טוב, אני אעשה את זה" אמא בוכה? זה יתכן?

היא נתקה את הפלאפון, חשה מאוששת יותר. הצלחת!

עכשיו ניתן להתפלל על ילדים, שאצליח להמשיך ולשתוק, שהסיפור לא ייודע ממני לעולם. גם לא לבעלי.

וכעת - איך יוצאים מהחדר? העיניים אדומות, מבריקות, טוב, אין זמן לחשוב, היא עוטה על פניה חיוך רחב ופותחת את הדלת, מקסימום היא תנסה לשדר שהיא מתרגשת מהאירוע עד דמעות.

"ריקי?" חמותה פגשה אותה בפרוזדור, עיניה מבריקות, גם היא מתרגשת? מהסלון ומהחדר נשמעו קולות פטפוט וצחוק: "אני... אבל... מתנצלת, את מכירה אותי במצבי לחץ, אבל... לא הייתי צריכה לפגוע בך, במיוחד שהקולפנים נאבדים לנו, ואני כבר התרגלתי לקלף בסכין, ולא קל להתרגל..." מילותיה מבולבלות, נבוכות: "אבל אני מעריכה אותך מאד, את הכלה הכי זורמת, מחליקה, לא עוצרת ו'נתקעת', אני צריכה ללמוד... להשתדל ללמוד ממך".

"זה בסדר" ריקי המומה. משהו פה לא מובן: "אני מבינה, הלחץ היה אדיר, ו... הכל בסדר" הקלה הסתמנה על פניה של השוויגער: "בואי ליטול ידיים" היא בקשה: "מירי ודסי שמרו לך מקום לידך".

"כן, בטח" היא מלמלה, פוסעת לכיוון הכיור, ואז משנה כיוון באחת, נחושה לבדוק מה קרה. נכנסת לחדר, איפה הפלאפון שלה? הן - אופס, זה לא הפלאפון שלה!

היא הרימה אותה באצבעות רועדות, זו אותה חברה, אותו צבע, המגן דומה מאד, אבל... הרקע! זה לא הרקע של הפלאפון שלה! והיא הקישה 2 ארוך בחיוג מקוצר, ה' ישמור, למי היא הגיעה?

היא חיגה את מספר הפלאפון שלה: "ריקי גיטת" בישר לה הפלאפון בעליזות. נפלא, פשוט נפלא! היא רצה למטבח, מחפשת את המכשיר הקטן שלה: "שיחה שלא נענתה" היא לחצה בפראות: "שולי גיטת" אהה. נעים להכיר.

אז היא חיגה לחמותה, אמא של שולי גיטתה, ו... מה היא אמרה לה? טוב, היא אמרה לה שלא תילחץ, שדברים כאלו קורים, שתבקש סליחה ו... ההבנה מפציעה בה כבר, היא כמעט דיברה עליה לשון הרע! אם היא לא הייתה עוצרת את עצמה בזמן, שום דבר לא יכול היה לעצור אותה! והשוויגער הייתה נאלצת לעמוד ולשמוע במשך דקות שלמות מה דעתה של כלתה עליה, על הבית, על חוסר הסדר והארגון, והיא לא בטוחה שהייתה עוצרת פה...

"ה" היא הרימה את העיניים: "תודה שנתת לנו את מתנת הלשון, ותודה שנתת לי כח לעצור ולבלום, על שתיקה - אתה משלם במזומן".

היא קילפה את המלפפון בתנועות עצבניות, למה אין קולפנים גורמליים בבית של חמותה? כלומר, יש מספר קולפנים, אך הם נעלמים באותה תדירות שהיא שותה קפה, והיא שותה המון קפה.

"מירי, תבדקי כמה סלטים יש על השולחן, ובדרך תשאלי את מושיי אם הוא הוציא את השתיה מהמקרר, וכשתחזרי, יש כאן המון עבודה, עוד רגע האורחים מגיעים!"

"סבתא" דיווח נתי שנכנס למטבח: "החתן והכלה נמצאים כבר מתחת הבניין".

המלפפון כמעט נקטם מתחת ידה, החתן והכלה באים? והסלט רחוק מלהיקרא מוכן!

היא החלה לקלף את המלפפון בתנועות מצוקה, אוף, היא לא יודעת לקלף בעזרת סכין! רק שחמותה לא תבוא לבדוק מה שלום הסלט!

"ריקי?" כמו במענה הפוך לתפילותיה, עברה שם חמותה: "אני כבר אבקש ממירי שתביא לך קערת זכוכית לשים את הס - מה, זה מה שהספקת?" לא היה קולפן" אמרה ריקי בשפל קול.

"הבנתי, אבל רק מלפפון אחד? וגם הוא קלוף בצורה - טוב, לא משנה, אולי תשימי את הפרחים על השולחן, החתן והכלה כבר עולים במעלית!" היא נמלטה לחדר פנוי, סוגרת את הדלת בחופזה ונותנת דרור לדמעותיה.

"אני לא אשמה, לא אשמה שאין להם בבית קולפן! לו היה קולפן, יכולתי להעמיד סלט חי יפהפה בתוך רבע שעה! למה אני אשמה שלא נותנים לי את כלי העבודה המתאימים?"

אם היא הייתה בבית, אולי הייתה זועקת בקול, מאשימה, אבל עכשיו... היא חשקה שפתיים, בולעת את רוקה שוב ושוב, הגרון כאב.

היא חיפשה בעיוורון פלאפון, רק אמא תוכל להרגיע אותה כעת, רק באוזניה היא יכולה לשפוך את כל -

- היא לחצה על 2 ארוך ו"אמא היקרה" הופיעה על הצג.

ה', תעשה שהיא לא בממתנה, לא בקניות, לא -

"הלו, אמא?" היא לחשה, הדמעות לא נותנות לה אפשרות לדיבור יציב: "את לא יו -" היא נעצרה. לשון הרע.

אבל מגיע לה! מגיע לחמותי שאדבר עליה. אני צריכה לפרוק מהלב, אני לא מסוגלת!

אבל אסור. את הולכת להיכשל כעת בוודאות בדיבורים אסורים.

נכון, אבל היא --- למה מותר לה לומר לי את כל העולה על רוחה ולי אסור?

לכל אחד יש חשבון אחר, ואת יודעת זאת. אם ישנו מעשה אסור, אז פשוט לא עושים אותו, את יכולה להתפלל בינתיים שיהיו לך ילדים משלך, שהכלה החדשה לא תדחק את רגליך, שחמותך תפסיק להעיר הערות, ש---

"אהמ... אמא, מה קורה?" היא שאלה, מתנשפת מכובד הניסיון.

"את לא מבינה איזו טעות עשיתי" קולה של אמא משונה, מעובה: "שוב אמרתי משפט פוגע מתוך לחץ, למה עשיתי את זה?"

"לפעמים מצבי לחץ מוציאים אותנו מהאיזון"

אני לא אשמה, לא אשמה שאין להם בבית קולפן! לו היה קולפן, יכולתי להעמיד סלט חי יפהפה בתוך רבע שעה

פרשת המרגלים. פרשה עגומה, עצובה וכואבת על דיבורים לא ראויים של המרגלים, כשהתוצאה הנוראה הייתה, לבסוף, חורבן הבית והגליית עמ"י מארצו.

פרשה זו מתארת אנשים גדולים ומורמים מעם, שנפלו ברשתו של היצר הרע ודיברו סרה בארצו של הקב"ה, כאשר כל יתרון ומתנה בארץ הזאת הפך בפניהם לחסרון שקשה להתמודד עימו.

ומליל ט' באב במדבר, שאז ישבו כל ישראל ובכו בכיה של חינו, נקבע לילה זה לליל אבל לדורות, כשהמאורע העצוב והכואב ביותר בו היה - חורבן בית המקדש.

המגילה המתארת את חורבן בית המקדש זוהי מגילת איכה, בו ניתן לראות שחלק מן הפרקים מסודרים באותיות לפי סדר הא"ב, הפסוקים מסודרים לפי הסדר, אך בפרק אחד - האות פ"ה קודמת לע"ן.

וחז"ל כבר שואלים את השאלה: מה ראה ירמיהו להפוך את הסדר ששרר במגילה? מדוע שינה שם את סדר האותיות? הרי האות ע' קודמת לפ'!

אומרת הגמרא: פה יש רמז לסיבת החורבן, אותו חורבן שהמגילה מתארת אותו. העוון הגדול ביותר של עמ"י והמרגלים היה: שהם הקדימו את הפ"ה לע"ן! הרי בכל מצב צריך לעיין היטב לפני שפותחים את הפה!

ע' היא ביטוי לע' שמות לירושלים, ע' פנים לתורה, ע' שמות לקב"ה, ע' דיינים בסנהדרין גדולה, לבד מראש בית הדין. ע' 70 הוא מספר של כל זוויות ההסתכלות על הנושא. העיון המושלם ביותר הוא ע', 70 פנים.

ע"ן - פרושו: תעיין! אל תהיה נוח לפטפט, תעיין היטב לפני שאתה פותח את הפה! המרגלים שלא הקדימו ע"ן לפ"ה, ראו לזוויות רבות בארץ ישראל, התגובה הטבעית היא: ארץ אוכלת יושביה! כנראה האקלים משונה, חיידקים באוויר, לכן מתים שם אנשים!

תעיין בעניין, תעמיק יותר. אולי יש כאן סיבה עמוקה יותר? אולי הבורא יתברך רוצה להציל אותך שלא תמשיך תשומת לב ולא יסגירו אותך לשלטונות? הרי אם יסתובבו באזורנו עשרה פלסטינאים, נכנסים מבניין לבניין, מצלמים ובודקים את השטח, לא נתקשר למשטרה? לכן רצה הבורא להעסיק אותם, שיהיו שקועים באבלם. חישבו על כך! למה להקדים את הפ"ה לע"ן? למה לדבר רע על הארץ מבלי לעיין שזוהי הטובה השלמה של עמ"י?

זהו שורש החורבן שהתבטא בעברות נוספות: הקדמת הפה, מבלי לעיין קודם!

עצה מעשית: זכרו:

"על הכל הקב"ה מוחל
חוץ מעל לשון הרע".

(זוהר, במדבר, נשא)

כח הלשון

הספה! מקום שבו חיפשתי קודם לכן, אך ה' פתח את עיניי רק לאחר שהסכמתי לסגור את הפה...

**גם לכם יש סיפור ישועה,
בזכות שמירת הלשון?**

שתפו אותנו, קו הכח 8572*
שלוחה 7,3

נעלם לי צמיד זהב יקר שקיבלתי בחתונתי וליווה אותי במשך שנים רבות, אין צורך לתאר שמלבד מחירו, היה לי קשר רגשי וכאב כשנעלם, חיפשתי אותו בכל פינה בבית, ובאחד הימים, כאשר חזרתי מהעבודה קיבלתי על עצמי להימנע לפחות פעמיים מדיבור לשון הרע, הגעתי הביתה ומצאתי את הצמיד ממתין לי מאחורי

הישועה שלי

יש לכם סיפור ישועה אישי ומחזק?
ספרו לנו במספר 8572* שולוחה 7,2
ואולי הוא יתפרסם

התכתי שלי אלאחנן

פסע בצעדים מתלהמים, אחריו צעדו כל ילדי הפתה, שרצו לשמע את התשובה, מצחקקים ונרגשים, ועל כתפו של אלאחנן נתר התפי, בפניו הפתמתמות לא נכרה כל עדות למתח.

"שלום, שרוליק והתפי" המנהל היה מפתע: "מה הביא אתכם אלי?"

"התפי הזה כופר!" שאג שרוליק בחרוץ. המנהל הביט בו בעינים מצמצמות.

"סליחה" שרוליק הנמיך את קולו: "רציתי לעדכן את הרב שהתפי הזה אמר משפט של כפירה"

המנהל הפנה לעבר התפי מבט מדאג: "בואו, תפנסו שניכם לחדר, מה הוא אומר?" הוא החליט שהמלאכים לא יודעים מהו האור הגנוז" התיז שרוליק בבזז.

"אני שומע" לטף המנהל את זקנו, מהרהר: "אני מבין".

אחד שלא חושב כדעתך? כל אחד המביא מנהג בשם רבותיו, שמנגד למנהגים שלך, גם הוא כופר?"

"לא, מה פתאום?" רטן שרוליק: "אני מדבר על החצפה שלך לטען שהמלאכים לא יודעים כלום..."

"לא אמרתי שהמלאכים לא יודעים" אמר התפי בניחותא:

"רק הדגשתי שבגוגע לאור הגנוז, הם לא..."

"זה מה שהתפנתו!" קטע אותו שרוליק בזעף: "איו אתה לא מתבייש?"

המנוקה העביר את מבטו עליהם בחסר הבנה.

"אני הולך לשאל את המנהל" אים שרוליק: "ולאחר שהוא יענה לי תשובה, אני אגיד לו שיקח אותה מפה, שלא תבלבל פה ילדים!" "אין בעיה" אמר התפי בשלוה: "אני אבוא איתך"

הם צעדו לעבר חדר המנהל. שרוליק

האור הנעלם.

"מה זאת אומרת: 'לא יודע'?" שאל יהודה בחשך.

"אני לא יודע מהו האור הגנוז" שב התכי וציץ: "ויותר מכך, גם אם ירד עכשו מלאך משמים, ויספר לכם מה קורה שם, אם תשאלו אותו מהו האור הגנוז, הוא לא ידע מה לענות לכם!"

"איזה שטיוות!" צעק שרוליק: "אתה כופר! אתה פשוט תכי כופר!"

"שים לב!" התרה בו התפי כשהוא מרעיד נוצה סגולה: "שלא תעבר על עוו: 'לשון הרע בפניו, כי כאשר אתה צועק עלי בפני אחרים..."

"שתק! מתר לדבר לשון הרע על כופר ואפיקורס" בערו עיניו של שרוליק: "כך שמעתי פעם, אם כך מתר לי לדבר עליך, שומע...?"

"זכו" התפי לא מצמיץ: "כך פתוב, באמת, אף אמור לי, האם פתוב שמתר לדבר על כל

...פעם פעם

לדון לכף זכות
23 ריק מורים קורים שם!

[illegible][illegible]

ה"ח"ש של שמירת הלשון"

שלוחה

*8572 **שלוחה 1.1**

אין גילאזאן נאכאזאן!

לא, לא בשבילי, בשבילך!

הצטרפו למאות הלומדים מידי יום הזוכים בקנייני נצח.

זוהי פרשת

ספורים

"וַאֲמָרוּ אֶל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שְׁמָעוּ כִּי אֲתָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֲתָה ה' וְעַנְנְךָ עִמָּד עֲלֵהֶם וּבַעֲמֹד עֲנֵן אֲתָה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה" (פרק י"ד פסוק י"ד)

מעשה ביהודי שלצורך נשואי בתו נסע לארצות הברית לאסוף כסף להכנסת כלה. אולם האסוף לא עלה יפה, וסכום זהום בלבד הצליח לאסוף. ידיד שפגש בו שם המליץ לו שבאוסטרליה נתן להתרים טוב יותר, ומיד הוא רכש כרטיס טיסה לאוסטרליה. כידוע, בשדה התעופה בארצות הברית דורשים בבדוק הבטחוני מהנוסעים לחלץ כעלים. כאשר הגיע תורו של יהודי זה להבדק, לפתע הוא מגלה שנעלמו לו הכעלים, ובמקומם היו מונחות כעלים של גוי אחר, שככל הנראה החליף אותו בטעות. היהודי לא רצה לטל את שאינו שלו ועל פן עלה לטיסה כשהוא יחף. כשהנוסעים הבחינו בנוסע ההולך יחף, חשדו בו במחבל, וקראו לצות המטוס לעזרה. הללו הסבירו לנוסעים המבוקשים שהוא אינו מחבל, רק שנעליו נעלמו והוא אינו רוצה לקחת במקומם כעלים שאינם שלו. בין הנוסעים היה גוי עשיר שהתפעל מאוד ממעשה זה, ושאל את היהודי למטרת נסיעתו. היהודי ספר לגוי על בתו שמתחתנת ושהוא אוסף כסף לחתונה. שאל אותו הגוי כמה הוא תכנן לאסוף, "25,000 דולר" השיב היהודי. מיד הוציא הגוי צ'ק ורשם לו את הסכום במלואו. כל הנוכחים צלמו את הארוע, ונהיה קדוש ד' גדול ממעשה זה...

תשובות מעמוד שני

„גוֹל סָא אַיִל מַזְזֵם גִּלְמֵהּ“ ז: לוג

„מַלְמֵל מַלְמֵל“ ז: לוג

„סָא קָא מַלְמֵל מַלְמֵל“ ז: לוג

„מַלְמֵל (מַלְמֵל) מַלְמֵל“ ז: לוג

וארטים

"שֶׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים" (פרק י"ג פסוק א')

"למה נסמכה פרשת המרגלים לפרשת מרים, לפי שלקחה על עסקי דבה שדברה בחייה ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר" (רש"י)

מה לשון היא זו ברש"י: "ראו ולא לקחו מוסר", והלא די היה לו לומר: "לא לקחו מוסר"?

אלא, באמת הרי היה מקום לומר שיסוריה של מרים לא באו עליה בענש על אשר דברה במשה, אלא היו אלה יסורים של אהבה, ולפי שאמרו חכמינו כי נגעים בפרהסייה אינם יסורים של אהבה (ברכות ה'), וממילא צריכים היו לקחת מוסר שהיא נענשה על עסקי דבה...

***

"וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ" (פרק י"ג פסוק ט"ז)

מה הטעם נאמר "בן" בחיריק ולא בסגול כרגיל?

לפי שאמרו חכמינו, כי אותה יו"ד שהוסיף משה ליהושע (שנקרא לפני בן הושע) היתה יו"ד זו של שרה אמנו, שנקראה בתחלה "שרי", ככתוב: "לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה" (בראשית י"ז ט"ו).

אבל, היו"ד של "שרי" הרי לא היתה מנקדת, ומפני אפוא לקח משה את שתי הנקודות הדרושות בשביל השוא שמתחת ליו"ד ב'יהושע'? על פן נאמר "בן" בחיריק במקום בסגול, כי מכאן נטל משה שתי נקודות ונתן תחת היו"ד של "יהושע"...

מצאו כמה מרמזים הציורים בהקשר לפרשה

הלכות תלמוד תורה

עד אמתית חייב ללמוד - תורה עד יום מותו
שנאמר "ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך",
וכל זמן שלא יעסק בתלמוד הוא שוכח.

***

מוליכין את הקטן ממלמד למלמד אחר
שהוא מהיר ממנו בין במקרא בין
בדקדוק.

במה דברים אמורים כשהיו שניהם בעיר
אחת ולא היה הנזהר מפסיק ביניהם, אבל
מעיר לעיר או מצד הנזהר לצדו אפלו
באותה העיר אין מוליכין את הקטן אלא
אם כן היה בגין בריא על גבי הנזהר בגין
שאינו ראוי לפל במהרה.

(רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרקים א' -
ב')

בדיחות

מודעה שהיתה תלויה ברחוב:

"אבדה חבילת שטרות פרוכה בגומיה, המוצא הישר
יתקשר למספר: ....."

- "שלום, אני מתקשר בקשר לאבדה שלך, מצאתי חלק מהאבדה"
- "מה באמת? איזה יפוי! כמה מצאת?"
- "מצאתי את הגומיה..."

עגבניה, בצל ומלפפון ערכו מסבה. באמצע המסבה העגבניה
ישבה על החלון ונפלה למטה מרב שכרות. מיד הבצל והמלפפון
הזעיקו עזרה ולקחו אותה לבית חולים.

אחרי הטפולים הם שאלו את הרופא: "מה מצבה?"
ענה להם הרופא: "היא מתאוששת, אבל לצערי היא תשאר צמח
לכל החיים..."

נושא השבוע

בשחזון ביה'

הרבה תועלת יש למי שבוטח ביה' בלב גמור לעבד
כף את ה' יתברך, והנה כמה שפותב ה"לב טוב"
בפרושו על ה"חובת הלבבות":

1. שהבוטח ביה' מביא לידי זה שלא יעבד זולתו,
ושלא יתלה תקותו באנשים, ולא יצפה לעזרת בני
אדם, ולא יחסס מלהוכיח אותם כשצריך.
2. יש לו הרקבת הדעת, המאפשרת לו התרפזות
מלאה לעבודת ה'.
3. הוא מרצה ושמח במצבו הפלפלי כי ידע שה'
דואג לו לכל מחסורו.
4. יש לו מנוחת הנפש מהדאגות, המאפשרת לו
להתמסר לעבודת ה'.

לתרומות, הנצחות ולקבלת העלון במייל:

hidushey.haparasha@gmail.com

נערך ונלקט ע"י
יצחק דויטש.
וועלוועל בלאק.

העלון מוקדש לרפואת שרה בת אסתר, שמואל
בן שרה, חן אריאל בן אילנית, רפאל יונה בן רינה
ודוד בן זיוה בתושח"י.

גליון 686
שנה י"ד תשפ"ה

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ק ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

בואו ונחזיק טובה לרמאים

רבי חנינא היה רגיל לשלוח לעני אחד ארבעה זוזים בכל ערב שבת. פעם אחת שלח את הכסף בידי אשתו, כשחזרה אמרה לו, העני שאתה שולח לו את הכסף, אינו זקוק לו עוד, שאל אותה מה ראית שכך את אומרת? אמרה לו, שמעתי את בני משפחתו שואלים אותו, על איזו מפה אתה סועד היום, על מפת פשתן לבנה, או על מפת משי צבועה? אמר רבי חנינא בואו ונחזיק טובה לרמאים, לאותם אנשים שאינם עניים, אלא עושים עצמם כך, כדי ליהנות מן הצדקה, שאלמלא הם, היינו חוטאים כל היום, שאם היה עני בא ומבקש צדקה, ולא היה נענה, היה האיש שלא נתן צדקה נענש מיד, ועכשיו איננו נענש בגלל הרמאים.

(כתובות ס"ז ס"ח)

לע"נ

הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף
ב"ר מרדכי מנדבורנא זיע"א
נלב"ע כ"ט סיון תנצב"ה

פרשת השבוע

וראיתם אותו וזכרתם וגו' ולא תתורו
(ט"ו – ל"ט)

מסופר: פעם הגיע הרה"ק רבי פינחס מאוסטילא זיע"א חתן הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זיע"א, לשובת בשבת פרשת שלח, ליד עיר "סאנוק", וחסידי בעלזא מהסיבה, נתקבצו ובאו לשובת במחיצתו. בעת עריכת השלחן אמר, שפעם בא הרה"ק בעל התניא זיע"א אל סבו הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זיע"א, אמר לו הרה"ק מקאריץ, ששבע שנים עבד להכיר את השקר, ושבע שנים להרחיק את השקר, ורק אח"כ עבד עוד שבע שנים לקנות לעצמו את מדת האמת. השיב לו בעל התניא, שדרך זו קשה מאד, והיא שייכת רק למלאכים וליחידי סגולה. אולם אני סבור שצריכים מקודם לקנות את מדת האמת, ורק אח"כ להרחיק את השקר. ואמר הרה"ק מאוסטילא, ששתי הדרכים האלו מרומזים בפרשת השבוע, דכתיב "וראיתם אותו וזכרתם" ורק אח"כ כתיב "ולא תתורו", לרמוז על דרכו של הרה"ק בעל התניא לעבוד על 'עשה טוב' לפני 'סור מרע', ואילו דרכו של הרה"ק מקאריץ ג"כ מרומז בפרשה, שאחרי "ולא תתורו" כתיב "למען תזכרו ועשיתם", דהיינו

'עשה טוב' אחר 'סור מרע'. ולכן מתרגם שם היונתן "ותהוון קדישין" הי כמלאכיא" שדרך זו שייך רק למלאכים ויחידי סגולה.

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (ט"ו – ל"ט)

מסופר על הרה"ק רבי אליהו לופיאן זיע"א, שניגש אליו בחור אחד מדישיבה, וביקש רשות לנסוע לחתונה אצל קרובו בעיר אחת. שאל אותו המשגיח, האם אתה יודע שלא יהיה שם פריצות? הבחור התחיל לגמגם כי ידע שכן יהיה שם פריצות, ותירץ את עצמו ואמר, אבל אבי ואמי ואני נשב בשולחן מיוחד וכו', וסיים ואמר: 'לי זה לא יזיק'. הצדיק נודעו בשמעו דברים אלו וענה לבחור, שמע נא, אני כבר אחרי גיל שמונים, ועין אחת שלי עיוורת, כי כשעשו לו ניתוח בעיניים נחלה מאוד ואיבד עין אחת. ואף על פי כן, כשאני עובר ברחוב, אני מתמלא פחד שמא אכשל ח"ו בהסתכלות אסורה, ואתה בחור צעיר עם שתי עיניים בריאות, ואתה אומר לי שלך זה לא יזיק?

זמני השבת

פרשת שלח

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:12 ת"א: 7:28

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:30 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:03

משל ונמשל

רק בעזרת האנשים הפשוטים מגידי התהלים בפשטות משל למלך אחד שיצא עם בני לוי ליער לצוד צייד, וכדי להקל על עצמו לבש בגדים פשוטים והיה נראה כאדם פשוט. פתאום השתנה מזג האויר והתחיל לרדת עליהם גשם חזק. כל שרי המלוכה נתפזרו לכל עבר למצוא להם מקום מחסה, והמלך נשאר לבדו בסכנה גדולה. מחמת ריבוי הגשם רץ המלך ביער וחיפש גם הוא מקלט, עד שמצא בית של כפרי אחד ונכנס לתוכו, קיבלו הכפרי בסבר פנים יפות, נתן לו בגדים להחליף, האכילו והשקו מאכלים פשוטים ממה שהיה לו, הסיק את התנור, והשכיב על ידו את המלך לחמם את גופו הקופא מקור, נרדם המלך ושנתו ערבה לו מאוד, שלא טעם טעם שינה מתוקה כזו מימיו, והשרים חיפשו את המלך בכל היער עד שמצאוהו ישן בבית הכפרי. ביקשו אותו שיחזור איתם אל ארמון המלוכה, ולא רצה, אמר להם המלך בשעה שהייתי בסכנה, הפקרתם אותי וברחתם כולכם, וכל אחד חשב רק על עצמו, רק הכפרי הטוב הזה הכניס אותי לביתו, האכילני והשקני, וישנתי אצלו שינה מתוקה שכמותה לא טעמתי מימי, עתה איני נוסע אלא בעגלתו הפשוטה של הכפרי ובאלה הבגדים הפשוטים שהכפרי נתן לי.

והנמשל: בימות המשיח, יירד מבול של אפיקורסות על העולם, ויכוסו כל ההרים הגבוהים, ואפילו בארץ ישראל שבה לא יהיה מבול, מכל מקום מכוח הזרם החזק של המבול, יותזו מי הכפירה גם למקומות הכשרים וייכנסו גם ללבבות הכשרים, ושום חכמות לא יועילו בימים ההם. והקב"ה ינהל את המלחמה באפיקורסות, רק בעזרת האנשים הפשוטים מגידי התהלים בפשטות, ולכן כשיבוא משיח צדקנו יתנו הם האנשים הפשוטים הללו כתר מלוכה בראשו.

(הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א)

אך דברי לא עושים על הקבצן כל רושם, מה סנדק, איפה סנדק? הוא אומר בזלזול מופגן, אני ממחר העירה, היום ערב יום כיפור ואם אגיע בזמן אוכל עוד לעשות כמה מטבעות מפדיון כפרות, וכבר רוצה להמשיך בדרכו. אני שואל אותו כמה הוא חושב להרוויח היום מפדיון כפרות? והוא אומר, רובל שלם, שגם בשבילי היה אז סכום לא קטן, זה היה כל רכושי אותו חסכתי מפי, כדי שיהיה לי כסף להיכנס לשותפות לקניית אתרוג, אבל לא היתה לי כל עצה, אלא להבטיח לקבצן כי בבואנו העירה אתן לו את הרובל, ובלבד שיסכים להיות הסנדק שאוכל למול את הילד.

לבסוף הוא הסכים, נכנסנו הביתה והקבצן התיישב על הספסל אותו העמדתי ככסא של אליהו, ולקח את התינוק על ברכיו, אני מלתי אותו כדת וכדין, וברוך השם הכל עבר בשלום, לאחר מכן החזרתי את הילד לאמו, ואמרתי לה שהואיל ולא היא ולא אני ולא בעלה לא יודעים איזה שם לתת לו, קראתי לו בשם אברהם, ואני מקווה כי הוא יגדל לתורה לחופה ולמעשים טובים. מבלי לאבד זמן נוסף, יצאנו לדרך בחזרה לעיר אני המוהל והסנדק, כיוון שהוא הלך יותר מהר, הוא הלך קדימה והשאיר אותי הרחק מאחוריו, אני בקושי סחבתי את רגליי והגעתי הביתה שעה קלה לפני השקיעה. בהכנסתי הביתה היתה על השולחן מוכנה הסעודה המפסקת, אולם אני עוד לא הייתי במקווה כדי לטבול לפני היום הקדוש, ולא היה מספיק זמן גם לאכול וגם ללכת למקווה, עשיתי מהר חושבים והחלטתי שמוטב לי ללכת למקווה מאשר לאכול, ורק מזגתי לעצמי כוס יין מהבקבוק שעמד על השולחן. באותו רגע ממש נכנס הביתה הקבצן שהסכים לשמש סנדק לתינוק שמלתי, נתתי לו את הרובל שהבטחתי לו והצעתי גם לו כוס יין, אמרנו לחיים וכן גמר חתימה טובה, והקבצן הרים את ידיו ובירך אותי שאזכה לעשות את כל המצוות בשמחה, באומרו זאת הוא גם הבטיח כי היין שבבקבוק לא ייגמר, כל עוד לא אשיא את אחרון ילדי ולא נברך שבע ברכות בחתונה זו.

היין סיים את סיפורו המעניין, באומרו מאז לא ראיתי את הקבצן – סנדק יותר, אולם כפי שהנכם רואים, ברכתו נתקיימה היום, כאשר זכיתי בעזרת השם להשיא את בתי הצעירה, טעמנו כולנו מהיין ההוא שהספיק לכולם לפני שאול מהבקבוק, שיהיה זה סימן טוב ומזל לנו ולכל ישראל כל הנוכחים השיבו אמן כן יהי רצון.

צ"ן אדם לחברו

מחלוקת לשם שמים

מסופר על הרה"ק רבי שלמה ולמן אויערבך זיע"א, שפעם אחת יצא נגד מוסד מסוים, שהעמידו לראשם מנהל שלדעתו לא היה לטובת הדת של אותו מוסד. הוא לא היסס לצאת בפרהסיא, לגלות דעתו דעת תורה, כנגד המוסד והעומד בראשו. ערב אחד עלה אותו מנהל אל ביתו של הג"ר שלמה ולמן, כשלבו פועם בחזקה, חושש היה שמא יגרשוהו בבושפת פנים ובחרי אף, אך הגאון קבלו בסבר פנים יפות, וכבדו שלא כערכו, וכשיצא ליווה אותו עד סוף חצירו, כשהוא מסביר לו שאינו מנהל מערכה אישית נגדו, אלא טובת המוסד לנגד עיניו, בסוברו שאין הוא האיש המתאים לנהלו. משעלה הרב אל ביתו, קרא לבני הבית ואמר להם, חפץ אני להראות אתכם וללמדכם לקח, איך מנהלים מחלוקת לשם שמים ללא פניות.

מחלוקת היא איסור דאורייתא

פעם באו תושבים מעיר אחת, אל הרה"ק רבי אברהם ה"אבני נזר מסוכטשוב זיע"א, בטענה שהרב שלהם הכשיר בשאלה של בשר וחלב, וזאת אע"פ שלפי דעת רוב האחרונים יש להחמיר ולאסור, ולכן אנו מבקשים להסמיך מורה הוראה נוסף, אותו נשאל ולפיו נלך. אמר להם הרבי, אינני יכול להכריע בשאלה עד שלא אברר את פרטי הדברים, ואדבר עם הרב של עירכם, אך גם בלא להיכנס לכל פרטי השאלה, הרי אפילו לדברייכם, התיר הרב שלכם רק איסור דרבנן, ואילו אתם רוצים לעבור על איסור דאורייתא, תמהו האנשים, איסור תורה? כן קרא הצריך, מחלוקת היא איסור דאורייתא לדעת כולם, על ידי

המחלוקת מגיעים לעבור על איסורי תורה רבים, כגון, לשון הרע, רכילות, שנאת חנם, הלבנת פנים ועוד איסורים רבים.

הרב ששאב מים למנוע מחלוקת

בעירו של הרה"ק רבי ישראל מאיווניץ זיע"א, התגוררו שני שכנים שנפלה ביניהם מחלוקת, אודות שאיבת מים מן הבאר. כל אחד מהם טען כי השני משתמש ברוב המים, ועליו מוטל למלא ולשאוב את המים, והמאשים את זה וזה מאשים את זה והמחלוקת גברה. כ שנודע הדבר לרי ישראל הוא החל להשיכם בכל יום בבוקר ושאל לשניהם מים. כשראו השכנים את המים השאובים, חשב כל אחד בלבו, שחברו התיישב ברבר והחליט לשאוב. לימים באו בדברים זה עם זה, ונתחוורה להם טעותם. נמנו וגמרו ביניהם, שצריך לארוב בחשאי ולדעת מי הוא האיש השואב למענם את המים, ער שנודע להם, כי הרב דמתא עושה בשבילם מלאכה זו, ומרוב בושה השלימו ביניהם.

אין מצוה גדולה מן האחדות

הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א היה רגיל לומר, אין עבירה גדולה מן המחלוקת בין איש לרעהו, ואין מצוה גדולה מן האחדות, כי האחדות בין ישראל שקולה כנגד כל התרי"ג מצוות, והא ראייה, שהבעל דבר מניח את כל העבירות, כלומר שאינו מסית עליהם, ובלבד להכשיל את ישראל במחלוקת, ולהפריד ביניהם. על כן כל אימת שפורצת מחלוקת, יש להחניקה בעודה מתחילה, כי אין זה אלא מעשה הבעל דבר, וכשיתבוננו יבחינו שהמחלוקת פורצת לרוב, בשביל דברים של מה בכך.

תלולא דצדקיא

שבת קודש כ"ה סיון
רבי שמעון בן גמליאל (ג"א - תתע"ה)
רבי ישמעאל כהן גדול בן אלשע (ג"א - תתע"ה)
הרה"ק רבי דוב בעריש מביאלא ב"ר אברהם מטשעכינא (תרל"ז)
הרה"ק רבי חיים סופר אב"ד פעסט ב"ר מרדכי אפרים פישל (מחנה חיים - תרמ"ז)
יום ראשון כ"ז סיון
הרה"ק רבי יחיאל מיכל מקורימא ב"ר צבי מנחם מאנפאלע (תרט"ז)
יום שני כ"ז סיון
רבי חנינא בן תרדיון (ג"א - תת"ל)
הרה"ק רבי מאיר מאיוונשטאט ב"ר יצחק (פנים מאירות - תק"ד)
הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מחוסט ב"ר ישראל יעקב (תרצ"ד)
יום שלישי כ"ח סיון
הרה"ק רבי משולם פייש הלוי מטהאש ב"ר מרדכי (תרל"ה)
יום רביעי כ"ט סיון
הרה"ק רבי שמואל שמריה מאוסטרובצה (תלמיד ה"חווה" ב"ר יעקב (תר"ז)
יום חמישי ל' סיון
הגה"ק רבי שלמה קלוגער ב"ר יהודה אהרן (תרכ"ט)
הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף ב"ר מרדכי מנדבורנא (תרס"ח)
יום שישי א' תמוז
הרה"ק רבי קלנימוס קלמן ב"ר אהרן (מאור ושמש - תקפ"ז)
(הרה"ק רבי שלמה מבאבוב ב"ר מאיר נתן תרס"ה)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נטילא הכהן רבינו שלום
מח"ס "ב"מ אור"ח" רפ"ח יוסף הדרש" על המצוות.

הדחת כלים בשבת (א')

(א) כלי אכילה מותר להדיח בשבת, רק אם בדעתו לאכול עוד סעודה. (שו"ע או"ח סימן שכ"ג סעיף ו')
(ב) כלי שתיה מותר להדיח כל השבת, שכל היום ראוי לשתות. (שם)
(ג) אם ברור לו שלא ישתה עוד שוב, אסור להדיח כלי שתיה. (שו"ע הרב שם סעיף ו')
(ד) כשצריך עוד לכלי אכילה, או לכלי שתיה, מותר להדיח אפילו עשר כלים, אע"פ שאין צריך אלא כלי אחד לאכילה או לשתיה. (שו"ע הרב שם סעיף ז')

(ה) ויש להסתפק אם דוקא כשכוס אחת אינה דומה לחברתה, מותר להדיח כולה שמא ירצה בזה או בזה, או אפשר אפילו כל הכלים שוין, מכל מקום כיון שכל אחד ראוי, הותרו כולם. (פרי מגדים באשל אברהם שם ס"ק ח'), ולמעשה מותר בכל אופן להדיח כולם, וכמו ששמע מלשון המשנה ברורה (שם ס"ק כ"ז) ודו"ק.

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

מבשרים חודש תמוז
המולד ליל חמישי בשעה 9:58 בבוקר
4 חלקים
ראש חודש ביום חמישי ושישי

דיבורים טובים

שבועון הילדים של 'משמרת השלום'

מס' 77

פר' שלח
סיון פ"ה

הנני:
צאתכם
לשלום!

בסנומה של שנה...

למה חשוב לדעת שאני שנה?

אני מתרגש לכתב לך, אחרי שנה בה אנחנו נפגשים מדי שבוע.

בשביל שלא נפרד סתם ככה ונשכח את כל מה שדברנו (חס וחלילה!), חשבתי אולי בדאי הפעם להביט שוב אחורה, החל מאי-אז אחרי חגי תשרי, ולהזכר שוב בכל הדרך שעשינו יחד, בכל הדברים הטובים שגלינו ואספנו.

נעים להפיר: ערך עצמי לעמת ענוה מזיפת.

כשילד מרגיש שהוא ילד חוטא, גרוע, נכשל, ותמיד משתטה

לזה, ידידי, לא קוראים ענוה. זו "ענוה מזיפת" שאין לה תקנה. כי ילד עגום, מיאש, מדכך לא אכפת לו לחטא אם ממילא הוא כך!

לכן זה חשוב בתחלה של כל דרך לדעת שיש לנו, יש לנו ערך כל יהודי הוא נסיך מיוחד אצל הבורא הוא בן יחיד ואחד

את הנחת שהוא יכול לעשות איש לא יכול במקומו לנסות. גם אם נפלת, נכשלת - חבל! אך השוי שלך לא נגמר, לא נבל,

אילו מעשים טובים ואלו רעים,
אך עדין בטעות רוצים בנראה
לעשות ככה - 'רשם', על מי שרואה...

כשאנחנו בפנים נזכר את הערך
שאנו שוים, ילדים של המלך,
אז לא נתבלבל ממה שאומרים
כי השם הוא המחליט, ולא החברים!

כן, אצלו אנחנו תמיד יקרים
עובדים רק בשבילו ולא לאחרים.
כן, האור שבתוכנו חזק ואיתן
אף מלה מעליבה לא עושה אותו קטן
כשזוכרים כמה האור שבנו אדיר
קל לנו לשחק ולא להחזיר;

להיות מהנעלבים ואינם עולבים'
כי אנחנו זוכרים שאנחנו שוים.

ילד שחושש ותלוי בסביבה
מרגיש לפעמים שלהעליב זו חובה
הוא - חס וחלילה - פוגע, משפיל
חושב בטעות שאותו זה מגדיל
אך מי שמרגיש שנה מבפנים
מיטיב לכלם ומאיר הפנים

להיות במרכז? - הוא בכלל לא לחוץ...
וטוב לו כל כך, גם בפנים גם בחוץ.

**נעים להיות ביחד:
לכלם יש ערך!**

איך נשכנע היטב את כלם
כמה הם טובים, בני מלך העולם?
נחפש ונמצא מעלות - (יש תמיד!)
נחמיא, במלים משמחות כך נתמיד.
כשנשמעות הרבה מלים טובות

כמו אם נפל לתוך
בץ איזה שטר
למרות הלכלוך, הערך נשאר.

אפשר להתנקות מכל בץ, בפרוש
זה היצר הרע שגורם ליאוש.

הוא אוהב להגדיל כשלונות ופשעים
ורוצה שנשכח דברים נפלאים.
מולו, לעשות את ההפך כדאי:
לא נביט בכשלים יותר מדי!
נגדיל הצלחות ונרשם התגברות -
זה יתן לנו כח לעוד התקדמות.

**נעים להרגיש: ערך
עצמי מול החברים.**

כשהיינו קטנים, ממש תינוקות
חפשנו תמיד כיצד לחקות...
כשכלם מחאו הכפים 'הידד' -
הבנו שעשינו משהו מיחד.
גדלנו, בדרך כלל כבר יודעים

חידות בענייני מדות
ושמירת הלשון

חידה:

אתכם מלוא
בסבלנות ובנעם
מסביר ומספר בדברי טעם
יש לו חברים בכל מקום
הילד האהוב של
'משמרת השלום'

מי הוא?

ותמיד נתאמן, נשנן
הלכות

ככה נהיה באמת חזקים,
נוכל לעצור דבורים מזיקים
ובפעם הבאה שהיצר יפתה
ירצה להכשיל, לראות אותך
חוטא

תעמד אז מולו ותגיד לו מיד:
אותי לא תכשיל! כי אני מיחד!
לילד כמוני כלל אין זה מתאים,
אני יהודי, בן לאבות הקדושים.
יש לי ערך עצמי שאינו מתבלבל!
ברח לך מכאן ושלום על ישראל!
היה נפלא לדבר אתך פעם בשבוע,

נפגש בעז"ה בשנת הלמודים הבאה.
בינתיים - איך לא? תחשב על מה שקראת!
שבת שלום וקיץ בריא - משלם.

נעים לכלם, נרגעות מריבות.
כשכל אחד ירגיש שוה ומערך
אור האחדות יגדל ויזרח.
לכל אחד מעלות שונות,
מתנות אחרות ומגוונות,
לכל אחד כחות מיחדים -
והיפי הוא כשכלם מאחדים!
כל אחד תורם ליפי השלם,
לחיות באחדות זה תמיד משתלם.
כשנגרם לכל אחד להרגיש יקר
נעשה לו טוב, אך גם נרויח בעקר.

נעים להצליח: הדרך
להיות חזק אמת.

איזהו גבור? לא בעל השרירים,
אלא מי שמתגבר על יצרים!
נתפלל, נבקש לקבל הכוחות

שו"ת משולם

הלכה לשלחן השבת

חיים רוצה להיות 'שתף'
עם אפרים באסף
הגוגואים.

האם מתר לנתי להזהיר
את חיים מפני השתפות
הזו, שעלולה להזיק לו?

היודע כי
חברו עומד להכנס לשתפות
שעלולה לגרום לו נזק, מצוה
עליו להזהירו, אבל בהתאם
לתנאים של התר דבור
לתועלת.

מחסומים

עצר, עבודות בדרך!
כאן מתקנים את... עצמנו!

למוד ההלכה

ראית טוב

זכירת השקר

אחדות

לשון הרע

פתחי היצר

כעס

פזיזות

רוצים לשמע יותר על משלם וחבריו, ועל חילי היצר הרע
המסכנים? **הפנוסו לקו חברים 072-337-2212 שְלוּחָה 32**

כ"ה סיון תשפ"ה

שנה ז' | גליון מס' 275

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו 'בני בינה'
טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

דרך עמדות נדרים פלוס: 'בני בינה' -
ארגון בני בינה לילדי בני התורה
או בטל' 055-6705847

בפיקוח
רבנים ומחנכים
שליט"א

בינו נא זאת

"אזעקה רמה, עולה ויורדת קטעה את דבריהם"

"אבל למה אמרת שזו סכנה גדולה יותר מהאיים האיראניים?"
לא הבין גד.

"פשוט מאוד. האיים הם..."

ש...ש...ש... השתיקו את הצבור. אביו של נפתלי נעמד
לשאת דברים לרגל השמחה. הס השלך באולם.

"בשבב והודעה לבונא העולם על כל הטוב אשר גמלני,
ובמיוחד על אשר זכינו היום להכניס את בננו היקר אשר
בבריתו של אברהם אבינו, ביום השמיני ללדתו. יהי רצון
שקשם שזכה להכנס לברית, בן יזכה להכנס לתורה, להפה
ולמעשים טובים". אמר, ענו כלם פה אחד, מצטרפים
לברכתו.

לאחר שהודה גם לאלו שטרחו ובאו להשתתף בשמחה,
ולאחר פלפול בסגית מילה בשבת, עבר לדבר בעניני דרוש
מפרשת השבוע, ובענין העומד על הפרק. נראה היה ששמע
את המשא ומתן בין נפתלי לגד.

"דבר פלא, לכאורה, אנו מוצאים בפרשה. משה רבנו קורא
להושע בן נון יהושע, שח' יושיעו מצעצת מרגלים, וכל
שהביא רש"י. מדוע משה התפלל רק על יהושע ולא על
כלב? באר את הענין מן הגר"ש אלישיב זצ"ל, שהושע
וכלב, שניהם התכוננו לטובה, אך כל אחד השתמש בתכסיס
שונה. כלב הסתיר את מחשבותיו ולא התנחם עם המרגלים,
עד שבטוחים היו שהוא איש מושלם. משה לא היה
חשש שיהרגוהו. מה שאין כן יהושע, משרת
משה, שלא מש מתוך האהל ולא התחפשט.
ונדעו כלם את דעתו שנגזרת לדעתם, והיה
חשש שמא יהרגוהו המרגלים, לכן משה
התפלל לישועתו, שלא תאנה לו רעה מעצמתם.

לעמית זאת, כלב עדין היה בחשש סכנה,
שמא ימשך אחר דעת המרגלים, אלא שזה
דבר התלוי ברוחניות, ועל זה משה רבנו לא
התפלל, כי דבר התלוי בבחיית האדם בעצמו,
אי אפשר להתפלל. זה תלוי באדם עצמו ולכן
באמת כלב התאמץ והשתטח על קברי אבות,
שלא יגר אחריהם. אה, על יהושע הוא התפלל כי
הוא עמד בסכנה גשמית, שיהרגוהו.

אנו נמצאים פה במצב מלחמה, המישור אביו של נפתלי,
ולא פחות מסכנה גשמית זו. של חשש מות, הוא הסכנה
רוחנית שבגזירות השלטון על עולם התורה ובני הישיבות.

הבה ונראה מהי הדרך הנכונה להסתפל על זה.
נפתלי וגד הטו אנו, 'הנה הוא מתייחס ממש למה שדברנו
מקדם'. ונתבונן, מה אמר על כך דוד המלך: 'אם תתנה עלי
מחנה - לא ירא לבי, אם תקום עלי מלחמה - בזאת אני
בוטח'. לגבי המלחמה יש לי בטחון ואני בוח - בטח אני
כי "בקרבו עלי מרגלים... המה כשלו ונפלו". ה' לא יטוש
את עמו ולא יעזוב נחלתו. אבל על "אחת שאלתי... שבתי
בבית ד' כל ימי חיי" על זה אני מתירא! על זה אני יוכל
לבטח! כי זה תלוי בידי. זו היתה המשאלה היחידה אותה
שאל ובקש. כי על הרוחניות, על הישיבה בבית ה', על זה יש
לפעל ולעשות כי זה תלוי בנו; ואמילא גורה זו, היא גורעה
בהרבה ממלחמה על הגוי. ונדברנו הו"ל שגדול המחטא
יותר מן ההורגו".

עם סיום הדרשה פתחו כלם בשירה, מתוך רגש וכנה:
'אחת שאלתי... שבתי בבית ה', 'ויהי זרעי וזרע זרעי,
תלמידי תכמים...'.
"אניזה שם יפה בחורתי" פנה גד לנפתלי, "אשר, שיהיה לו
אשר שמחה".
אה, לא, זה נשמע כך, במבטא אשכנזי ליטאי, אבל השם
זה 'אשר', על שם אחד מגדולי ראשי הישיבות ומנהיגי דגול,
שנפטר השנה. זה בעקרון שם משמות השבטים.
"מרגש! גם לי פתח יש שם משמות השבטים, גד".

התורה, וממילא באמת זה אסון לכלם". טען נפתלי.
"בדייק" הגיב גד. "זה מה שהאיראנים רוצים לעשות,
להשמיד ולהרג ולאבד את כל היהודים, מנצח ועד זקן, טר
ונשים".

"אה!" אמר נפתלי בעודו מווג לעצמו מעט משקה, "אני
בכלל התכונתי לסכנה האמיתית הגדולה יותר!"
"מה, על פצצת אטום, על הגרעין האיראני?" שאל גד.

"לא. משהו יותר מפצצת אטום?" לא הבין גד לאן חברו חותר.
"כן. אני התכונתי כל הזמן לסכנה הגדולה בהרבה. סכנה
נוראה עד מאד!"

"אם כן, התואיל בטובך לגלות לי מה פונתך?" בקש גד.

"כן. בשמחה".
"מה תרצה?" קטע את דבריהם המלצר החסידי. תמיד
היה חשוב למשפחתו של נפתלי לעשר את שמחותיהם
במלצרים 'הימשיע', בחדרים השומרים תורה ומצוות,
שומרים מכל מיני מכשירים, וטעורים בפאות וזקן, במקום
ההפך... זה הוסיף מן יהודי טהור לשמחה, וקדשה לאוירה.
מלבד סייע בפרנסה למשפחות חרדיות. "עוף או שניצל?"

כשסיימו את מנתם, פתח נפתלי: "אני מתכוון לגזרה
הנוראה, שלא תאמן, גזרת השמד שתסמנה
שערות הראש ממנה. ההסכמה
המחרידה שנתנה לדון על
מכירת הנשים אחוז
מבני הישיבות
לכור השמד,
לכור ההתנף
הישראליו".

"על מה אתה
מדבר?" התפלל גד. "לא
שמעתי בכלל על זה".
"אכן, רבים הסתירו גזרה
נוראה זו, או עוטפים אותה בכל
מיני מלים או מליצות, ומסתירים
את האמת הנוראה. שהשלטון הגיע
להסכמה להצעת חק זו. לחתום בבשר החי, לעקור
את עם ישראל. למכר אלפי נשמות לשמד".

"אני לא מאמין. איך יתכן דבר כזה. מה, הרי יש הרבה
חרדים בקואליציה, אם הם יעזבו ויגידו שפשוט אין על מה
לדבר, ואם כן, הם נוטים את הקואליציה, ודאי לא יתנו
לזה לקרות".
"אין ספק, שאם כך היו עושים, ומה טוב אם כבר לפני
שנים, היו מבנים שאין כאן מקום למשא ומתן כלל וכלל,
לא על מכוסות של על יגדים, כפי שישאל לא לפתח
להקנס למשא ומתן בקשר לכור הגרעיני, כי עם סכנה
מוחשית נוראה לא נכנסים לדיון, אזי, גם סכנה זו לא היתה
עולה על הפרק".

"מפחד". זה תלוי השם נורא! היה גד מזעזע כלו.
נפתלי הסכים אתו. "הרי גם אם היו רוצים לטל חליה רק
בחור אחד, היה הדבר אסור. על אחת כמה וכמה... הרי
הצבא הוא מקום שמד" הוא לא יכל להמשיך לדבר.

"אתה לא צריך לספר לי". הבהיר גד. "אני יודע טוב מאד
מה הצבא עושה. אבא שלי בא מבית מסורתי, והוא ספר
לי שששגעי לצבא, שם הוא הוריד את הכפה ועוד דברים
מהמדות שעוד היו לו מהבית, נמחקו שם. ואתה גם לא
צריך לספר לי מה זו נשמה של אחד. גם אם הוא היה במצב
יורד מאד, ולעצמי (על העבר), ולשמחתי (היום), אני יכול להוכיח
זאת. תראה מה זו הצלת נפש אחד מישראל, שאם הוא
שומר תורה ומצוות, זו הצלה לו ולדורותיו".

"נכון מאד!" הסכים נפתלי.

"מה אתה אומר על המצב?"

"נורא ואיס!"

"מחריד!"

"מפחיד!"

"מפושף?"

נפתלי וגד מצאו להם מקום לשוחח מעט, בהמתנים
לתחלת סעודת הברית.

אח נולד לו לנפתלי, ונכנס פעת לבריתו של אברהם אבינו.
כיון שהברית נערכה בשעת 'בין הסדרים' התאפשר לגד
לבוא ולהשתתף בשמחה. הוא היה מרגש כלו, הוא הרגיש
כאלו נולד לו אח. גם אביו השתתף. הם הרגישו קרובים
וידדי אמת בהפרת הטוב למשפחתו של נפתלי, על כל
הטוב שהשפיעו עליהם, בסבלנות ובאור רוח, בכל משך
זמן התקרבותם לתורה ומצוות. בחוץ ובקעידוד, בהדרכה
ובעצה טובה בכל זמן ועת.

נפתלי נהנה לראות את אביו של גד, הוא שם לב לחן יהודי
שהיה נסוך על פניו, דבר שהגיע בנדי ממוחל קובע
עתים לתורה ומשתתף בשעורים בשעות הערב, וכמוכן,
שמראהו של גד שמח אותו מאד. הוא נראה עדין ושמח,
במראהו כחור, ישיבה מזה ימים. מי היה מאמין
שזה אותו גיא לשעבר, שעד לפני מעט יותר משנה היה
רוחק מכל זה.

"נפתלי" קרא גד במלא השמחה, "תתפלל אולי לשמע
שקובי, אחי הגדול, מתעניין ביישיבה בה אני לומד. הוא אמר
שמאן שעברתי ליישיבה הוא רואה שאני שומע ומאשר, וגם
הוא מחפש את האשר, מה שהוא לא מוצא בכל הבלויים
והטעמים שהוא עושה. הוא נהנה מדברי התורה שאני ואני
אומרים בסעודות השבת, ושואל ומבקר. כבר חדשים שהוא
מניח תפלין כל בוקר. פשוט לא יאמן. אני משדל אותו שאכן
יבוא אלינו ליישיבה, יש שם בעלי תשובה בכל הגילאים
והקמות. בנדי הוא יוכל למצא שם את מקומו, בעזרת
השם".

"טוב, רבותי, נתן לטל ידים לסעודה" הכריז אבא של נפתלי,
לאחר שהסיר את הטלית והתפלל, ולאחר שכל ידידיו
ומכריו סימו לאחל לו 'מזל טוב', וקשם שנכנס לברית, בן
יכנס לתורה, להפה ולמעשים טובים.

נפתלי וגד ישיבו יחד. לאחר שהגשה המנה הראשונה, גד
בקש לבקר מספר פרטים בסגיה בה הוא אוהז בלמוד
בישיבה בגימס אלו. הוא הפתה לראות שנפתלי מגלה הבנה
ברורה בסגיה זו, ועלה בידו להבהיר בפניו את הנקודות שלא
היו מפורשות אצלו. או אז זיק של אור ואשר נתלה בעיניו
של גד.

מענין לענין הגיעו לשוחח על המצב בגימס אלו.
"אכן, המצב ממש לא פשוט. נורא ומפחיד". הסכימו
שניהם.

"והכל בכזו הפתעה".

"תראה, כבר היו דברים על זה לפני כן".

"כן. אבל תמיד אתה מקנה שהדבר לא יצא לפעל. הרי זו
סכנה נוראה".

אזעקה רמה, עולה ויורדת קטעה את דבריהם.

"חבל שלא דברנו על המשיח" הגיב גד. הוא ידע את
המשפט השגור בפי רבים.

"מה הקשר?" התפלל נפתלי.

"אתה רואה, רק דברנו וכבר היתה אזעקה".

"זה בדייק מה שאני שואל, מה כל זה קשור למה שדברנו?"

"מה, לא דברנו על הסכנה ליישיבה ארץ ישראל?"

"דברנו על הסכנה הנוראה לעולם התורה ולבני הישיבות".

"כן. מה שרוצים לפגע בכל היהודים בארץ". המשיך גד.

"דברתי על מה שרוצים להשמיד, להרג ולאבד את לומדי

זכר מיאמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת שלח תשפ"ה שנה י | גליון מס' 586

ת.ד 102 בני ברק | פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

בניי אמונים

בניי תפלה בפרשה

"עדה" שהתפרשה בלשון הכתוב

"עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי" (ד כז)

מפסוק זה למדו חכמים (מגלה כג ב) ש"עדה" הנצרכת לאמירת דברים שבקדשה, אינה פחותה מעשרה אנשים. זאת לפי ששנים עשר מרגלים נשלחו לתור את הארץ, ומתוכם שנים - יהושע וכלב - לא חטאו, ומכאן שלשון הכתוב: "לעדה הרעה הזאת" מתייחסת לעשרת המרגלים הנותרים.

בירושלמי (סוטה ז ה) הובאה דעת רבי עקיבא שדרש מקפילות לשון הכתוב (לעיל יג ב): "איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו", כי מכל שבט נשלחו שני מרגלים, ובסך הכל היו עשרים וארבעה מרגלים. לפי שיטה זו תמהו בעלי 'גליון הש"ס' על הירושלמי (ברכות ז ג) כיצד נתן למד מן הכתוב "לעדה הרעה הזאת" ש"עדה" היא עשרה אנשים, הלוא אף אם נפחית את יהושע וכלב מהמנין, יותרו בכלל ה"עדה" עשרים ושנים מרגלים?

תרג' רבי יוסף ענגיל: כיון שבתורה נכתבו בפרוש רק שנים עשר מרגלים, יש לומר כי אף במלים: "לעדה הרעה הזאת" התייחס הכתוב רק לעשרת המרגלים החוטאים מבין אלו שהתפרשו בכתוב, ולפיכך אף לדעת רבי עקיבא נתן למד מפק' ש"עדה" פרושה עשרה (גליוני הש"ס שם).

קול אמונים

דבר מוסד ונשיא 'בני אמונים'

לכבד את הקב"ה בעניית אמן

כגדל חשיבותה של עניית אמן, כך גם גדל העוון של המזלזל בענייתה. רבנו בחיי (שמות יד לא) כותב כי הזלזול בעניית אמן נוגע בכבוד שמים ממשי, ומי שאינו זהיר לענות אמן כהלכה, הרי הוא מבזה את ה' יתברך.

בהתבונני בפרשתנו, בדברי התוכחה לאחר חטא המרגלים: "עד אנה נאצני העם הזה" (במדבר יד א), הבחנתי שראשי התבות של כתוב זה עולים בגימטריה צ"א בגימטריה של אמן. נראה שיש כאן רמז כי זלזול באמן הוא באי כבוד שמים, חלילה, כדברי רבנו בחיי. גם המשך הפסוק: "ועד אנה לא יאמינו בי", מחזק מסר זה.

אולי בשל כך נקט ה'שלחן ערוך' (או"ח קכד ז) בטויו חמור שאין לו אח ורע, על אודות מי ששח שיחת חלין בשעת חזרת הש"ץ, וזו לשונו: "ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא". שיחה בשעת חזרת הש"ץ גורמת לזלזול בעניית אמן, ומתוך כך לבאי כבוד ה' אשר אין קשה ממנו, ועל כן גדול עונו מנשוא.

משום כך, אף ענשו של מי ששח בשעת אמירת קדיש מבהיל ומבעית, כפי שהביא המ'שנה ברוך' (נו א) בשם מדרש, שרבי חמא פגש את אליהו הנביא ועמו אלפי גמלים טעונים ב"אף וחסה" המיעדים בעבור המדברים בשעת אמירת קדיש. נורא הדבר!

לעמית זאת, המקפיד על עניית אמן כהלכה נחשב כמי שכבד את בוראו, וזוכה הוא לשכר רב ועצום. נקפיד אם כן על עניית אמן כהלכה, ואם נקבל על עצמנו לכבד את שם ה' בעניית אמן כראוי, נזכה לכל הברכות האמורות בשלמות. אמן.

בקריתא "הבו לה' כבוד שמו!"
שבית שלום,

אברהם אבינו

מפק' שבחורה התורה ללמדנו שעשרה אנשים נחשבים לעדה דוקא בכתוב: "עד מתי לעדה הרעה", הוכיח רבי מנחם מנדל מרימינוב שחטא המרגלים היה "דק מן הדק, ורק לגדל מעלתם נחשבה טעותם לחטא גדול" (אגרא דפרקא' אות לג).

לעמית זאת, רבי משה פינשטיין נוקט שרצה הכתוב ללמדנו בכך שלאמירת דברים שבקדשה די גם ב"עדה רעה", דהיינו אף מנין אנשים שאינם כשרים. זאת משום שבמעמקי לבו של כל אחד מישראל חבויה נקדה נסתרת של קדשה, ומכחה של נקדה זו יכול ה' יתברך להשרות שכירתו עליו (רפת דוד' אות צג).

להקדים זכירה לעשייה

"והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם" (טו לט)

פרש ה'כתב סופר':

תנאי בלתי נפרד בקיום המצוה הוא אמונה שלמה כי הקדוש ברוך הוא צוה למימה, שכן מי שאומר על דבר אחד בתורה שאינו מן השמים, עליו הכתוב אומר (לעיל פס' לא): "כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר" (ראה סנהדרין צט א). מטעם זה תקנו לנו לברך קדם עשיית המצוה "אשר קדשנו במצותיו וצונו על..." שכן בכך אנו מצהירים שאנו מקיימים את המצוה מתוך אמונה שה' צוה עלינו לעשותה.

יסוד זה נרמז בפסוק שלפנינו: תחלה "וזכרתם את כל מצות ה'" - זכרו שהמצוות שאתם עומדים לקיים נתנו לכם מיד ה', ורק לאחר מכן "ועשיתם אתם" ('כתב סופר' על התורה).

ברכות השחר כהלכה

במקור בכונה בחברותא

קבלה בפני בית דין של מעלה

מהתכניות שתכננתי לבצע בחיי, ומדוע נגזר עלי למות בגיל כה צעיר?!"

"נגזר עליך למות משום שדברת באמצע התפלות והקדישים ולא ענית 'אמן' ו'הא שמה רבא' - פסק הקול בחדות.

"לא ידעתי עד כמה הדבר חמור", נסה נפתלי להתמס, אולם אז הופיע מאי שם קולו של הקטגור ורעם כנגדו: "האם כה מהר שכחת פיצד היית נוכח בעצמך בדרשה שנשא אתמול הדין דמתא? האם כבר הספקת לשכח את הדברים שהביא בתוכה וביניהם דברי הרמ"ק כי ענית אמן היא סגלה לאריכות ימים, ואזהרתו כי מי שמזלזל חלילה באסור חמור זה עשוי להעגש בהפך אריכות ימים?!"

לשמע הדברים הנכוחים נאלם נפתלי דום. וכי מה היה יכול לטען להגנתו מול דברים ברורים כל כך?! לבדו עמד נפתלי מול בית הדין וצפה לשוא לקול הסגור, אך זה בושש מלהגיע...

ולפתע, כאשר נראה היה שכלו כל הקצים, כמו מאליה בקעה הזעקה מגורנו: "תנו לי בבקשה הזדמנות אחת נוספת! אני מקבל על עצמי כי מיום זה ועד אחרית ימי אקפיד בכל תקף שלא להוציא הגה של חלין חלין מפי בשעת התפלה, אשתדל בכל מאודי שלא להחמיץ ולו אמן אחת, ואף אפרסם לצבור כלו את הנאמר בדיון זה."

נפתלי התעורר בחרדה כשזעקתו עדין על שפתותיו וכל גופו רועד ממתח והתרגשות. דבר החלום שלו נותר חקיק בזכרונו. החלום וההבטחה שנתן עם סיומו נראים היו מוחשיים כל כך, הוא ראה בכך מסר נוקב מבית דין של מעלה.

כפי שהבטיח בחלומו, נפתלי פרסם את הספור לכל מכריו. עד מהרה עשתה לה השמועה כנפים. כל מי ששמע את החלום והקשיב לפרטיו, התחזק והצטרף אף הוא למעגל החזק, והישועות שנבעו מכך גדלו בהתאם.

מאותו יום ואילך השתנה המצב מהקצה אל הקצה. נפתלי הפך מראש המדברים לראש השותקים, והשתיקה שורה ברחבי בית הכנסת. נפתלי, שהבין כי חייו נצלו בזכות הקבלה, דאג להפיץ את דבר המעשה בכל בתי הכנסת, ואף כחלוף שנים רבות מאז, עדין נתן היה למצא בבתי כנסת רבים את השלט שפרסם: "סגלה לשיבה" - שתיקה יפה בשעת התפלה."

הדן רבי אברהם שטרן הי"ד אשר נספה בשנות הזעם, זכה לשלושה בנים מפלגים, ביניהם הגאון הנודע רבי משה שטרן מדברצין, מהפוסקים הבולטים בארצות הברית ובעל ה'באר משה', אשר הוא זה ששח לדורות את דבר המעשה בספרו שו"ת 'באר משה' (ח"ז סי' קט), ואף העיד בפתח דבריו: "אני עצמי הייתי עד רואה למעשה, ועדין ארכובותי דא לדא נוקשות בהעלותי על לב."

טיגרמן, עומד לשאת דרשה בצהרי יום השבת.

לצד היותו תלמיד חכם עצום, נחשב רבי אברהם כדרשן מפלא, ולכך איש מיהודי העירה לא רצה להחמיץ עתה את ההזדמנות שנקרתה לפניו, לשמע את דבר ה' מפיו מפיק המרגליות של הדין דמתא.

בית הכנסת היה מלא מפה לפה. הדין פתח בדרשה חוצבת להבות בעניני דיומא, כשהוא שוזר בתוכה ברב כשרונו ועשר ידיעותיו נקודות מתוך פרשת השבוע. השומעים הקשיבו בפיות פעורים, וכאשר לקראת סיום עבר הרב במפתיע לשוחח על נושא שונה לחלוטין, היו כלם דרוכים לשמע את דבריו.

"מורי ורבותי!", פתח הדין את חלקה השני של הדרשה, "ברצוני להוסיף ולהשיח בפניכם את המעיק על לבי: בתקופה האחרונה אני עד לדאבוני לתופעה קשה, שבה רבים ממתפללים בית הכנסת אינם שומרים את פיהם שלא להשיח דברי חלין בשעת התפלה, ואיני יכול עוד לחשות."

בדקות הבאות הוכיח הדין בנימה רצינית את הצבור, על הנגע שפשה בקרבם וכה כאב ללבו - נגע הדבור בשעת התפלה. בדבריו הוא הרבה להביא מדברי חז"ל ורבותינו הראשונים והאחרונים על אודות חמרת הענין, ואף ציטט את אשר דרש המקביל רבנו משה קורדובירו זיע"א, שראשי התבות של המלה 'שיבה' הן: 'שתיקה יפה בשעת התפלה', ומכאן שהשתיקה בשעת התפלה היא סגלה לאריכות ימים.

"המקפיד שלא לדבר דברי חלין בשעת התפלה, ומקים את חובתו לענות 'אמן' ואמן יהא שמה רבא' פהלכה, זוכה לאריכות ימים. ולהפך, חלילה, למי שאינו מקפיד על כך..." - זעק הדין בקולו המעורר.

הדברים הנוקבים שיצאו מלבו הטהור של הרב שטרן חדרו אל הלב. בתפלה שלאחר הדרשה שרתה הדממה בבית הכנסת. איש לא ההין לשוח בדברי חלין בשעת התפלה. הקהל כלו קבל על עצמו כאיש אחד בלב אחד, להקפיד מעתה שלא לדבר בשעת התפלה.

הכל, מלבד אברהם צעיר אחד בשם נפתלי, אשר משום מה בחר לאטם את לבו לשמע הדברים.

יכול היה נפתלי זה לזלזל ולהתרים כנגד דברי הדין והגול ולקשר את יתר המתפללים, אלא שכבר בליילה שלאחר מכן, בעלותו על יצועו, חלם נפתלי חלום מצמרר ונורא הוד. בחלומו ראה עצמו עומד בפני בית דין של מעלה בחיל ובמורא, בעוד קול חזק מרעים למולו ומבשר לו כי הוא נמצא חייב בדינו ונגזר עליו למות בטרם עת.

נפתלי ההמום נסה להתחנן על חיי: "הן צעיר אני לימים, יש לי משפחה וילדים רבים לפגוש. טרם הספקתי לבצע ולו מקצת

לקראת יומא דהלולא של רבי אברהם שטרן הי"ד בעל המליצי אשר יחול ביום ראשון השבוע, אנו מביאים בזאת ספור מצמרר, שחל בדרשה נוקבת שהשמיע הרב בבית הכנסת בעירה ניהזיל, והסתים בחלום שמימי שטלטל לכבות וגרם למהפכה בשמירת הפה בעת התפלה.

היה זה צהרי יום השבת בעירה הסלובקית 'נובה-זמקי', המכנה בפי היהודים 'ניהזיל'.

ולפתע, כאשר נראה היה שכלו כל הקצים, כמו מאליה בקעה הזעקה מגורנו: "תנו לי בבקשה הזדמנות אחת נוספת! אני מקבל על עצמי כי מיום זה ועד אחרית ימי אקפיד בכל תקף שלא להוציא הגה של חלין חלין מפי בשעת התפלה, אשתדל בכל מאודי שלא להחמיץ ולו אמן אחת,

רבי משה שטרן מדברצין בעל ה'באר משה'

השלוה האפינית לשעות אלו בימי שבת קדש, הפרה הפעם. תחת קול מצהלות הילדים שהיו רגילים לשחק ברחובות העירה, המו הרחובות מהמון יהודים, אנשים וטף, שצעדו לעבר בית הכנסת עטויים בבגדי השבת.

כי כן, שמועה פשטה בקרב יהודי הקהלה, לפיה הדן המפרסם והנערץ רבי אברהם שטרן, חתנו של רב העירה רבי יוסף מאיר

מהות ההודאה

הראשונים נחלקו על מה אנו מודים בברכה זו:

האבודרהם מפרש שבברכה זו אנו מודים על הבינה שנתן הקב"ה בתרגול הנקרא "שכוי", להבחין בין יום ללילה ולקרא קדש עלות השחר, ובכך לסייע לבריות להשכים קום. האבודרהם מוסיף ומבאר כי כח הבחנה זה הוא "דבר פלא שאין בעולם מי שיוזע להבחין בין יום ללילה, ואפלו האדם שהוא בעל דעה ושכל, אלא התרגול, וגם בחצות הלילה הוא מרגיש וקורא".

הרא"ש (ברכות ט כג), לעמיתו, מפרש כי עקר ההודאה בברכה זו הוא על הבינה שנתן הקב"ה לאדם, שכן בלשון המקרא גם הלב נקרא "שכוי", פתוב (איוב לח לו): "מי נתן לשכוי בינה", והלב הוא משפן הבינה. אולם לפי שמדת מה מפתח זה נתן הקב"ה גם בתרגול המבחין בין יום ללילה, מתפנים אנו להודות בברכה זו גם על התועלת שאנו מפיקים מבינת התרגול, הנקרא "שכוי" בשפת ערב.

להודות על כל טפת בינה

הספא מסלבודקה מבאר כי כוונה עמקה טמונה בכך שההודאה הראשונה בברכות השחר היא התכונה המיוחדת שיש לתרגול - יכלת ההבחנה בין יום ללילה:

במסכת ברכות (נט ב) אומר רב יהודה כי נסח ברכת הגשמים הוא: "מודים אנחנו לך על כל טפה וטפה שהורדת לנו...". מנסח זה עולה כי בעת שאדם מודה לבוראו על דבר מה, חובה עליו לפרט בהודאתו את ההטבה הקטנה ביותר שיש בדבר שעליו הוא בא להודות - "על כל טפה וטפה".

אף בבואנו להודות לקדוש ברוך הוא על מתנת השכל, שהוא היצירה הכפירה ביותר בבריאה, חובתנו לזכור ולהזכיר כי שכלנו מרכיב מאין ספור "טפות של בינה" שעל כל אחת מהן עלינו להודות. לפיכך תקנו חכמים להזכיר בברכה זו הודאה על "בינת

השכוי" שהיא דרגת הבינה הקלה ביותר ששיממת בבריאה, כדי להראות שגם בה אנו מכירים ואף עליה אנו מודים (להלכות וזהלל עמ' רסו).

להבחין בין דרך הטוב לדרך הרע

בעל החדושי הרי"מ (סדר ברכות השחר) מבאר שיש במשמעותה של ברכה זו אף הודאה על כח ההבחנה החשוב מכל - ההבחנה בין דרך הטוב המשוּלה ל"יום" לבין דרך הרע המשוּלה ל"לילה", ועל נתינת הפח והיכלת להתגבר על פתוי היצר ולבחור בטוב ('שפת אמת' ראה תרל"א).

ה'שפת אמת' מוסיף ומבאר כי כח זה נתן לאדם בכל יום מחדש. פי כן, מצד הדין, לאחר שחטא האדם פעם אחת, הוא אמור לאבד את כח הבחירה בטוב, משום שחטאיו מושכים אותו להמשיך ולבחור ברע, וכפי שאמרו חכמים (ב"ר סז ח): "הרשעים ברשות לבם". אלא שהקדוש ברוך הוא ברחמי מחדש בכל יום את האפשרות להבחין בטוב ולבחור בו (שם תרל"ג). ויש להוסיף שלאור דבריו מובנת במיוחד גסחת ה'שלחן ערוך' (מו א): "הנותן לשכוי בינה" - לשון הוה, לפי שכח זה נתן לאדם כל יום מחדש).

סלוק מדת הדין

בספרי הסוד מובא כי בברכה זו מודים אנו על התעוררות מדת הרחמים וסלוק מדת הדין השולטת בלילה, וכפי שכותב רבי מנחם רמאנטי בפרושו

לתורה בפרשתנו:

"מחצות הלילה ואילך, שאז הוא זמן שירה של פנסת ישראל להקב"ה, אז כל מדות הדין ספו תמו. מפאן תבין טעם למה אין השלטת המזיקים מקורות הגבר ואילך. כי קריאת הגבר הוא קול נאצל מן הקריאה של מעלה המיוחדת לגבראל. פי כל דבר עליוני יש לו דגמא למטה, כמו שרמזתי לך בכמה מקומות, ועל כן תקנו לברך בכל יום "הנותן לשכוי בינה".

דזי אמונים

דמזי אמן ומאה ברכות בפרשה

אמן אחת ראוייה - שוה הפל

"ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה הארץ מאד מאד" (ד"ט)

בעלות רבי מנחם מנדל מויטבסק לארץ הקדש אמר:

כל זמן שהייתי דר בחוץ לארץ הייתי משתוקק להתפלל ולו תפלה אחת ראוייה לפני בורא העולם. עתה, כשבאתי לארץ הקדש והחכמתי, כתוצאה מאוירה המחכים (ראה ב"ב קנה ב), נוכחתי להבין ולהתפלל תפלה משלמת זהו דבר בלתי אפשרי, ומיחל אני כי הלואי שאזכה לענות ולו אמן אחת כראוי.

ואכן, כבר אמר אחד מהקדושים, שאם היה יודע שענה בכל ימי חייו ולו אמן אחת כראוי - לא היה דואג כלל ('אילנא דחיי' - אור הנר' אות לא).

שמונה חוטים שבציצית פנגד אמן

"ועשו להם ציצית" (טו לח)

שמונת חוטי הציצית הנם כנגד שמונה הפעמים שבהן אנו עונים אמן בקדיש "תתקבל". כמו כן, אמן היא בגימטריה שמות הוי"ה ואדנות, שיחדו יש בהם שמונה אותיות - כנגד שמונת החוטים שבציצית.

'שמן לדוד' (לכ"ד הפה סקלי) אות נו

תשעים אמונים לקביעת האמונה

את הסבה לתקנת חכמים שצריך לענות דוקא תשעים אמונים ביום, באר האדמו"ר רבי אורי יהושע אלחנן אשר מפוריסוב כך: נפסק להלכה (שו"ע א"ח קיד ח) שבמשך שלושים הימים הראשונים מעת שמפסיקים להזכיר את הגשמים, המסתפק אם הזכיר גשם או לא - צריך לחזור ולהתפלל, שכן הסתם גבר כח ההרגל והזכיר גבורות גשמים בתפלתו. אולם מי שמיד ביום הראשון שמפסיקים להזכיר גשמים, אומר תשעים פעמים בראש: "מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל", אינו צריך לחזור ולהתפלל במקום ספק, שכן

לעמידה במקסות הדברים שבקדשה יש משמעות מיוחדת בנוגע לקביעת דרגתו של האדם, שהרי קבעו הקדמונים שאין אדם נקרא 'צדיק', עד שישלים צ' אמונים, ד' קדשות, י' קדישים וק' ברכות. נמצא שאם חסרה לאדם אחת המקסות שקבעו חכמינו לאמירת דברים שבקדשה, שוב אינו צדיק!

אין זה ענין של עוד אמן או פחות אמן, אלא בנין של "צדיק" לפנינו - ואם חסרה לנו אמן אחת, כל הבנין של הצדיק חסר! כפי שגוף חסר אצבע אחת אינו גוף שלם פחות אצבע, אלא הוא בגדר "גוף בעל מום" שחסרה לו שלמות התאר "גוף אדם", כך אדם שלא השלים מקסה זו, חסרה לו שלמות התאר "צדיק" (נפש שמשוין על סדור התפלה עמ' קלח).

לאחר ששנן זאת תשעים פעמים, חזקה עליו שהתפלל בנסח הנכון.

למדנו מכאן שאמירת דבר במשך תשעים פעמים מקבעת אותו היטב בלב האומר, עד שאומרו מתוך הרגל. לפיכך תקנו חכמים לענות מדי יום מחדש לכל הפחות תשעים אמונים, כיון שעניית אמן מקבעת את האמונה בלב האדם ובענותו תשעים פעמים אמן "תקבע בלבו אמונת השם יתברך, ויכר אצלו גדלת הבורא יתברך שמו בהרגשת לבו ומחו" (אמרי יהושע ח"ג לקוטים לש"ס).

בנין של צדיק

רבי שמשון דוד פינקוס היה אומר כי

שערי גן עדן

עניית אמן במשנת בעל ההלולא

חטא בכפלים

הרא"ש באר את הסבה לכך שלדעת רבי יוסי העונה אמן גדול מן המברך (ברכות נג ב), על פי דברי חכמים (סוטה יג ב): "כל העושה דבר ולא גמרו, ובא אחר וגמרו, מעלה עליו הכתוב על [האדם] שגמרו כאלו עשאו [כלו]". המברך ברכה הנו בגדר "עושה דבר ולא גמרו", לפי שעניית אמן היא חלק מן הברכה, וכל זמן שלא ענו אמן אחר הברכה, עדין לא הסתיימה הברכה. נמצא שהעונה אמן גומר ומשלים את הברכה, והיא נקראת על שמו, ולפיכך "גדול העונה אמן יותר מן המברך".

המליצי אש' מעורר כי לאור דבריו עולה, אשר מי שאינו עונה אמן על ברכת חברו הרי הוא חוטא בכפלים: מלבד שבטל מצות עניית אמן, אף גורם הוא שבברכת חברו תשאר חסרה (שלחן א"ש א"ח סי' רטו).

שכר קטן ושכר גדול

דרש רבי אברהם שטרן, בעל המליצי אש':

ידועים הם דברי הש"ך (ח"מ שפ"ד) על דברי חכמים (חלין פ"ב) ששניה של כל ברכה הוא עשרה זהובים, שאלו לא נאמרו אלא על ברכה שענו אחריה אמן. רמז לכך נתן להביא מן הגימטריה של אמן, שבמספר קטן היא עשר [1+4+5], לאמר, רק בזכות עניית אמן משתכרים עשרה זהובים על הברכה.

ומדוע נרמז שכר עשרה זהובים במספר קטן דוקא? יש לומר, שזאת כדי ללמד ששכר זה הוא השכר הקטן של האמן. אבל השכר האמיתי הוא בעולם הבא, והוא רמוז בערך הגימטריה הרגילה של המלה אמן [מספר גדול]. שכן אמן בגימטריה צ"א בגימטריה של המלים "חיים טובים". ללמדנו שהעונה אמן יזכה לחיים נצחיים ורב טובה בעולם הבא (שלחן א"ש א"ח סי' ו).

ה'מליצי אש' כ"ו בסיון תש"ד

רבי אברהם שטרן נולד בכפר קטן ליד פאפא לאביו רבי יצחק אריה. בילדותו למד תורה מפי אביו. כשגדל גלה למקום תורה ולמד בישיבת אונגדורף אצל רבי שמואל רוזנברג, בישיבת חוסט אצל בעל 'ערוגת הבשם' ובישיבת פרשבורג אצל השבט סופר.

בשנת תרס"ח לקחו רבי יוסף מאיר טיגרמן, רבה של ניהזיל [נובה זמק], כיום בסלובקיה] כחתן לבתו, והוא עבר לגור ליד חותנו. בהמשך התמנה כד"ר ומורה הוראה בקהלה, והיה יד ימינו של חמיו בהנהגת הקהלה.

היה מחבר ספרים פורה ומפרסם. בין ספריו: 'גפי אש' - פרוש לששה סדרי משנה, 'מליצי אש' - תולדות ואמרות מגדולי הדורות מסדר לפי לוח השנה, 'מנחת אברהם' על תר"ג מצוות ושית' כתבי אש'.

נהרג באושוויץ יחד עם חותנו הישיש ובני קהלת ניהזיל, בכ"ו בסיון תש"ד. השם יקום דמם.

שלושת בניו הם הגאונים הנודעים: רבי בצלאל שטרן בעל 'בצל החכמה'; רבי מרדכי שטרן בעל ה'רב חסד' שנפטר על פניו ורבי משה שטרן מדברצין בעל ה'באר משה'.

הבו לך' כבוד שמו

"כל העונה אמן כהלכה זהו המכבד את ה' יתברך באמת אשר עליו אמר הכתוב (שמואל א ב ל): 'כי מכבדי אכבד'" (רבינו בחיי שמות יד לא).

רוצים להתפרנס בכבוד? לזכות בחיים של עשר וכבוד? המפתח בידיכם! הקפידו לכבד את הקב"ה בעניית אמן כהלכה ויקים בכם הכתוב "כי מכבדי אכבד".

עלון מס' 6, פרשת שלח, תשפ"ה

עונג שבת

העלון שמחבר אותנו אל שולחן השבת

שולחן שבת מרתק לילדיכם! מסרים חזקים, חידות מהפרשה, הלכות נוגעות לחיי היום יום, סיפורים מרתקים ודיונים מעוררי מחשבה - הכל בשפה של ילדים, ובלי צורך להכין מראש. העלון הזה יעזור לכם להפוך את שולחן השבת לחוויה משפחתית בלתי נשכחת! קריאה מהנה ושבת שלום!

מילתא דחידודא

(א) חידה קלה:

מי הם אנשים ששבו מתור

ומלאו את הלב פחד עצור?

בדבור שלילי הגדילו המחלוקת

והביאו עלינו גזרה נוראית וקשה לעבר?

(ב) חידה קשה:

מה שמו של איש, שבקש שלום לעמו

והתפלל לאל בעת סכנה בתוך עמו?

לישראל היה מליץ טוב בעת צרה

ודברי תפלתו היו כאור בחשכה. (תשובות בסוף הגליון)

מן הפרשה

מסר לחיים

(מבוסס ע"פ "תורת אביגדור" להגה"צ ר' אביגדור מילר זצ"ל)

סיפור הציצית - התג של בני המלך!

ילדים מתוקים! בפרשה שלנו, פרשת שלח, הקב"ה נתן לנו מתנה מיוחדת: מצוות ציצית! אתם יודעים למה יש לנו ציצית? מה הציצית באה להזכיר לנו?

תחשבו לרגע על המלך הכי גדול בעולם. לא סתם מלך שיש לו כתר יפה וארמון גדול, אלא המלך שברא את כל העולם כולו - המלך הקב"ה! הוא מלך מלכי המלכים, אין גדול ממנו בעולם!

ולמלך הגדול הזה יש משפחה מיוחדת, משפחת 'בני המלך'. מי הם? אנחנו! עם ישראל! כן, כן, כל ילד וילדה יהודים, וכל אבא וכל אמא, כולנו ביחד - אנחנו בני המלך הגדול! ממש כמו נסיכים ונסיכות בארמון של המלך!

והמלך הגדול, הקב"ה, רצה שכולם ידעו שאנחנו שלו, שאנחנו משפחת המלוכה המיוחדת שלו. אז הוא נתן לנו משהו מיוחד ללבוש, משהו שהוא כמו 'תג כבוד', כמו 'דרגה' שמראה שאנחנו שייכים למלך הגדול. אתם יודעים מה זה? נכון מאוד - זו הציצית! הציצית היא התג המיוחד של בני המלך! (יש לנו עוד דברים מיוחדים, כמו כיפה ופאות, שמייחדים אותנו משאר אומות העולם, אבל הציצית מיוחדת שהיא נתנה לנו כ'תג מלכות'!)

בואו נחשוב על זה רגע עם סיפור קצר:

דמיינו שאתם הולכים לבית ספר ממש מיוחד, בית ספר למשפחת המלוכה! בבית הספר הזה לומדים רק ילדים שהם נסיכים. המלך נתן לכל אחד מכם חולצה מיוחדת עם תג מבריק שעליו כתוב: "אני בן המלך!"

כשאתם לובשים את החולצה הזו עם התג, איך אתם מרגישים? בטח מרגישים חשובים, נכון? גאים להיות שייכים למלך! ואיך אתם מתנהגים? אתם רצים וצועקים ומתלכלכים סתם ככה? לא! אתם יודעים שאתם בני מלך, ואתם מתנהגים יפה ומכובד, מקשיבים למלמד (שהוא כמו שליח של המלך ללמד אתכם), לומדים בחשק כדי לעשות נחת רוח למלך, ועוזרים אחד לשני, כמו שראוי לבני מלוכה לעשות. התג הזה מזכיר לכם כל הזמן: "אני בן מלך! אני חייב להתנהג יפה, ללמוד טוב ולעשות כל מה שהמלך רוצה!"

אז בדיוק ככה זה עם הציצית שלנו!

הקב"ה, המלך שלנו, נתן לנו את הציצית להיות התג שלנו. כשאנחנו לובשים בגד עם ציצית, או כשאתם רואים את אבא או אח גדול עם טלית, התג הזה בעצם "מדבר" אלינו ואומר: "זכור! אתה בן מלך! אתה שייך למלך הגדול בעולם!"

זה מזכיר לנו שאנחנו לא סתם ילדים רגילים בעולם. אנחנו הכי מיוחדים שיש! הקב"ה בחר בנו! ולכן, אנחנו צריכים להתנהג כמו שראוי לבני מלך!

* זה מזכיר לנו **לשמע בקול המלך ולקיים את כל המצוות שלו**. כמו שבני מלך מקשיבים להוראות אבא שלהם המלך, כך אנחנו מקשיבים למלך הגדול, הקב"ה. הציצית מזכירה לנו את כל תרי"ג המצוות שלו! (כמו שמזכיר המספרים: 'ציצית' 600 בגימטריה, ועוד 8 חוטים ו-5 קשרים, ביחד 613! תרי"ג מצוות!)

* זה מזכיר לנו **לא ללכת "אחרי הלב והעיניים"** שלנו כשהם רוצים דברים לא טובים. ילד של מלך לא מסתכל על דברים זולים ולא מתנהג כמו מישהו מהרחוב. הציצית מזכירה לנו שאנחנו מיוחדים, אנחנו שייכים למלך, אז אנחנו לא מחפשים דברים אחרים בעולם שימשכו אותנו מהמלך ומהתורה שלו. אנחנו גאים בחלק שלנו!

* זה עוזר לנו ללמוד תורה מתוך **אהבה גדולה**, כי התורה היא ההוראות של המלך שלנו!

* זה עוזר לנו להיות עם **מידות טובות**, כי בני מלך אמיתיים מתנהגים יפה, עוזרים לזולת ומכבדים את כולם.

* וזה הכי חשוב - זה מזכיר לנו לקיים מצוות ו**להיות קרובים למלך**, כי להיות קרוב למלך הקב"ה זו ההצלחה הכי גדולה בעולם כולו! זו **יראת שמים** - הכרה בגדלות המלך ורצון לעשות רק מה שישמח אותו.

אז בפעם הבאה שתראו ציצית, תחשבו: "וואו זה התג שלי! התג של בן מלך! איזה מזל יש לי שאני יהודי, שאני שייך למלך הגדול בעולם!" וזה ייתן לכם כוח ושמחה לקיים את כל המצוות ולעשות רק טוב!

שבת שלום!

"השכמת הבוקר - השכמה שמביאה ברכה"

היו היה פעם, בשכונה ירושלמית קטנה, ילד בשם שלום. שלום היה תלמיד חכם וחביב, אבל האמת? לקום בבוקר היה בשבילו משימה לא פשוטה בכלל. הוא אהב את השיעורים בתלמוד תורה, את החברים ואת הלימוד המשותף, אבל השמיכה החמימה והחלומות המתוקים היו מנצחים כמעט כל בוקר.

שלום היה בכיתה ז', שנה חשובה ומיוחדת. הוא התחיל להתפלל במניין, ובעוד כמה חודשים, בעזרת השם, יזכה להניח תפילין בפעם הראשונה. הוא ידע כמה חשוב להתחיל את היום בתפילה ובלימוד תורה, אבל הגוף פשוט לא הסכים לשתף פעולה בשעות המוקדמות.

יום אחד, שלום התעורר באיחור רב. צלצול השעון קרע את השקט, ושלום התהפך במיטה בניסיון נואש לחזור לישון. אבל השעון המשיך לצלצל, והמחשבה על התפילה במניין ועל השיעור הראשון בתלמוד תורה החלו לכרסם בו. הוא הרגיש מאבק פנימי - מצד אחד, הוא רצה להישאר במיטה החמימה והנעימה, ומצד שני, הוא ידע שהוא צריך לקום ולעשות את מה שנכון. בסופו של דבר, השינה ניצחה. שלום פקח את עיניו בכבדות, והביט בשעון בתסכול. השמש כבר הייתה גבוהה בשמיים, והוא הבין שהוא הפסיד את התפילה במניין ואת השיעור הראשון בתלמוד תורה. הוא הרגיש עצוב

ומאוכזב מעצמו. הוא ידע שהוא חייב למצוא דרך להתגבר על הקושי הזה, אבל הוא לא ידע איך.

באותו יום, הרב של השכונה, הרב לוי, הגיע לבקר בתלמוד תורה. הרב לוי היה איש חכם וצדיק, והילדים אהבו לשמוע את הסיפורים והדברי תורה שלו. כששמע הרב לוי על הקושי של שלום, הוא ניגש אליו ואמר לו בחיך: "שלום יקירי, אני מבין את הקושי שלך. גם לי היה קשה לקום בבוקר כשהייתי ילד. אבל למדתי דבר חשוב: זריזות למצוות - פותחת שערי ברכה. כשאנחנו קמים מוקדם, אנחנו זוכים לקבל את הברכה הזו במלואה."

הרב לוי המשיך ואמר: "תחשוב על זה כך: כשאתה קם מוקדם, אתה מקבל זמן נוסף ללמוד תורה, להתפלל בכוונה, לעזור להורים בבית, להגיד שלום יפה לשני, או לעשות מעשים טובים אחרים. אתה מתחיל את היום שלך עם אנרגיה חיובית ושמחה. אתה מרגיש שאתה שייך לקבוצה, למניין, לחברים שלך בתלמוד תורה. אתה כמו דוד המלך, עליו השלום, שקם בחצות הלילה להודות ולהלל לשם ה'. ומי יודע, אולי תגלה כשרונות חדשים או תמצא פתרונות לשאלות שמטרידות אותך בדקות פנויות ורגועות אלו של הבוקר."

שלום הקשיב לדברי הרב לוי בעיון רב. הוא הבין שהרב צודק. לקום מוקדם זה לא רק עניין של משמעת, אלא גם הזדמנות לקבל ברכה ולהתחיל את היום בצורה חיובית. פתאום, הוא חש סקרנות לגבי היתרונות של ההשכמה המוקדמת. הוא רצה לדעת איך זה מרגיש להתפלל במניין כשהוא רענן ומלא אנרגיה, איך זה מרגיש ללמוד תורה כשהמוח שלו חד וצלול, איך זה מרגיש לעזור להורים בבית ולעשות מעשים טובים אחרים. למרות הפחד מהכישלון, הוא החליט לנסות.

באותו ערב, שלום הלך לישון מוקדם מהרגיל. הוא ביקש מאמו שתעזור לו לקום בבוקר. כשהשעון צלצל, היה לו קשה מאוד לקום, אבל הוא זכר את דברי הרב לוי ואת הברכה שמחכה לו. הוא התאמץ וקם מהמיטה.

הוא התפלל במניין מתוך שמחה והתרגשות, והרגיש שהוא חלק ממשהו גדול וחשוב. הוא התפלל בכוונה רבה יותר, והרגיש שהתפילות שלו עולות לשמיים. אחר כך גם למד תורה בשמחה והרגיש שהוא חלק ממשהו גדול וחשוב. הוא גילה שהלימוד בבוקר קל ונעים יותר, ושהוא מצליח להתרכז טוב יותר. הוא הרגיש שהתורה נפתחת לפניו, ושהוא מבין דברים שלא הבין קודם. וחץ מזה, הוא גם מצא זמן לשחק עם החברים שלו לפני תחילת הלימודים.

שלום הבין ששינה מוקדמת והתעוררות מוקדמת הן מפתח להצלחה ולשמחה. הוא התחיל לקום מוקדם בכל יום, והוא הרגיש שהוא הופך להיות תלמיד חכם טוב יותר, חבר טוב יותר ואדם מאושר יותר. הוא כבר לא פחד מהכישלון, אלא האמין בה' שיעזור לו להתגבר על כל הקשיים.

גם אתם, ילדים יקרים, יכולים לנסות. זה לא קל, אבל זה שווה את המאמץ. תזכרו את דברי הרב לוי, ותנסו לקום מוקדם בכל בוקר. תראו איך היום שלכם הופך להיות יום של ברכה, שמחה והצלחה.

ואם אתם מרגישים שקשה לכם לקום לבד, תבקשו עזרה מההורים, מהאחים או מהחברים. תעודדו אחד את השני, ותראו איך ביחד הכל נהיה קל יותר. חשוב לזכור שאנחנו לא לבד, ושיש לנו את משפחה שתומכת בנו ועוזרת לנו. תעזרו אחד לשני, ותראו איך ביחד הכל נהיה קל יותר.

כדי שתוכלו לקום מוקדם בקלות, הנה כמה טיפים חשובים: תכינו את הבוקר בלילה שלפני - הכינו את הבגדים, את התיק ואת האוכל. הקפידו על שעת שינה קבועה. צרו אווירה נעימה בחדר השינה - ודאו שהחדר חשוך, שקט וקריר. התפללו לה' ובקשו ממנו עזרה לקום מוקדם. וגם חשוב - היו סבלניים וסלחניים כלפי עצמכם. זכרו שלא תמיד קל לקום מוקדם, ויהיו ימים שתכשלו. חשוב לא להתייאש, אלא ללמוד מהטעויות, לסלוח לעצמכם ולהמשיך לנסות שוב להתקדם.

חשוב לזכור שהגוף שלנו הוא כלי שרת, ועלינו לשמור עליו כדי שנוכל לעבוד את ה' בשמחה ובשלמות. כשיושנים מוקדם ומספיקים לישון כפי הנצרך לגוף שלנו, זה עוזר לנו לשמור על הגוף בריא וחזק.

זכרו תמיד: "זריזות למצוות - פותחת שערי ברכה". כשאתם קמים מוקדם, אתם זוכים לקבל את הברכה הזו במלואה, ולהתחיל את היום שלכם בצורה הטובה ביותר שאפשר.

ספר יהושע - המשך. (פרק ט)

ילדים יקרים ואהובים!

היום נמשיך את סיפורי התורה מספר יהושע, ונראה איך ה' ממשיך לעזור לעם ישראל לכבוש את הארץ. אחרי הניצחון הגדול על העיר עי, כל מלכי האזור פחדו מאוד מבני ישראל. הם שמעו על הניסים הגדולים שה' עשה להם, ורעדו מפחד. ועם כל זה, חשבו איך להילחם.

אבל היו כאלה שלא רצו להילחם. הם היו חכמים יותר משאר חבריהם הגוים, והבינו שהדרך הטובה ביותר היא לעשות שלום עם בני ישראל. אלו היו הגבעונים. הם התחכמו, והחליטו לעשות תחבולה כדי שבני ישראל לא ילחמו בהם.

הגבעונים התחפשו לשליחים שבאו מארץ רחוקה מאוד. הם לבשו בגדים קרועים ונעליים בלויות, לקחו איתם לחם יבש מאד, ושקים בלויים על החמורים שלהם. הם רצו להראות לבני ישראל כאילו הם באו מרחוק, ושהם רוצים לעשות איתם שלום.

הם באו אל יהושע ואמרו לו "מארץ רחוקה מאוד באנו, כי שמענו את שם ה' אלוהיך ואת כל אשר עשה במצרים, ואת כל אשר עשה לשני מלכי האמורי אשר בעבר הירדן, לסיחון מלך חשבון ולעוג מלך הבשן אשר בעשרות". הם סיפרו ליהושע שהם שמעו על הניסים הגדולים שה' עשה לעם ישראל, ולכן הם רוצים לעשות איתם ברית שלום.

יהושע והזקנים האמינו לגבעונים, ולא שאלו את פי ה'. הם חשבו שהם עושים מעשה טוב, ועשו איתם ברית שלום. הם נשבעו להם שלא ילחמו בהם, ושהם יהיו ידידים שלהם.

אבל אחרי שלושה ימים, בני ישראל גילו שהגבעונים רימו אותם. הם גילו שהם גרים קרוב מאוד, ושהם לא באו מארץ רחוקה כמו שהם סיפרו.

בני ישראל כעסו מאוד על הגבעונים. הם רצו להרוג אותם, כי הם רימו אותם. אבל הם לא יכלו לעשות את זה, כי הם נשבעו להם בשם ה'. הם פחדו שה' יכעס עליהם אם הם ישברו את השבועה.

אז מה הם עשו? יהושע קרא לגבעונים ושאל אותם למה הם רימו אותם. הגבעונים התנצלו ואמרו שהם פחדו מאוד מבני ישראל, ולכן הם רימו אותם.

יהושע החליט לא להרוג אותם, אבל הוא גזר עליהם להיות עבדים לבני ישראל. הם היו צריכים להביא מים ולחטוב עצים למשכן ה'.

בפעם הבאה, נמשיך לספר על המשך כיבוש הארץ, ועל הניסים הגדולים שה' עשה לנו. זכרו תמיד להיות חזקים בתורה, לבטוח בה' ולעשות מצוות! הלימוד הזה שאנחנו לומדים הוא זכות גדולה שמגינה עלינו ומביאה ברכה לעולם.

סיפור ולקחו

המשקפיים הצבעוניים של שמעון

שמעון היה ילד חמוד וחכם, בן שמונה, שלמד בתלמוד תורה "אור החיים". הוא אהב ללמוד תורה, לשחק עם החברים שלו בהפסקות, ולעזור לאמא בהכנות לשבת. אבל לשמעון הייתה גם בעיה קטנה: לפעמים הוא היה רואה את הדברים קצת בשחור. אם ירד גשם בדיוק כשהוא רצה ללכת לשחק, הוא היה מתעצב מאוד. אם הוא קיבל ציון קצת פחות טוב במבחן, הוא היה מרגיש שהוא לא מצליח בכלל.

יום אחד, הרב שלו, הרב יעקב, סיפר להם סיפור מעניין על צדיק גדול. הוא סיפר שהרבי אמר שצריך תמיד לחפש את הנקודות הטובות בכל דבר, גם בדברים שנראים לנו קשים או לא נעימים. "כמו משקפיים צבעוניים", אמר הרב יעקב, "שצובעים את כל העולם בצבעים שמחים".

שמעון חשב על זה הרבה. "משקפיים צבעוניים", הוא מלמל לעצמו. "אבל איך מוצאים אותם?"

באותו שבוע, קרה לשמעון מקרה לא נעים. הוא הכין שיעורי בית יפים ומסודרים, אבל בטעות שפך עליהם כוס מיץ. כל הדפים התרטבו וכתמי המיץ כיסו את הכתב היפה שלו. שמעון כמעט התחיל לבכות. הוא הרגיש שהכל אבוד, שהוא יצטרך להכין הכל מחדש, ושאלו לו כוח.

אבל אז הוא נזכר בסיפור של הרב יעקב על המשקפיים הצבעוניים. "רגע", הוא אמר לעצמו, "אולי יש גם כאן משהו טוב שאפשר לראות?"

הוא התחיל לחשוב. "אולי", הוא אמר בקול רם, "אולי עכשיו אני אכתוב את השיעורים אפילו יותר יפה ומסודר? אולי אני אגלה דברים חדשים כשאני אחזור עליהם שוב?"

הוא לקח דפים חדשים, התיישב ליד השולחן והתחיל לכתוב. הוא השתדל מאוד, והפעם הוא באמת כתב את השיעורים אפילו יותר טוב מבעבר. הוא גם שם לב לדברים שהוא לא שם לב אליהם קודם, והבין את החומר בצורה יותר מעמיקה.

שמעון הרגיש שמחה גדולה. הוא גילה את המשקפיים הצבעוניים! הוא הבין שאפשר למצוא נקודות טובות גם בדברים שנראים לנו קשים או לא נעימים.

ביום שישי, אבא של שמעון הציע לצאת לטיול קצר לפני שבת. הם הלכו לפארק קרוב לביתם, והאוויר היה צח ונעים. אבל אז, בדיוק כשהם התחילו ללכת, שמעון מעד ונפל. הוא קיבל מכה קטנה בברך, והתחיל לבכות.

אבא שלו חייב אותו ואמר: "שמעון, אני יודע שכואב לך, אבל תנסה לחשוב על משהו טוב. תראה איזה יום יפה היום, תראה את העצים הירוקים, תשמע את הציפורים מציצות. הכל לטובה!"

שמעון הקשיב לאבא שלו, וניסה לחשוב על דברים טובים. הוא הסתכל על העצים הירוקים, שמע את הציפורים, והרגיש שהכאב בברך מתחיל לעבור. הוא גם הבין שאבא שלו צודק: הכל באמת לטובה. אולי הנפילה הזאת גרמה לו לשים לב ליופי של הטבע, שאחרת הוא לא היה שם לב אליו.

מאותו יום, שמעון השתדל תמיד להסתכל על העולם דרך המשקפיים הצבעוניים. הוא חיפש את הטוב בכל דבר, והוא האמין שכל מה שה' עושה, הכל לטובה. הוא גם לימד את החברים שלו לחפש את הטוב, והם ביחד צבעו את כל העולם בצבעים שמחים.

שמעון גם למד דבר חשוב: להודות לה' על כל דבר, גם על הדברים הקטנים והפשוטים. הוא היה מודה לה' על השמש שזורחת, על האוכל הטעים, על החברים הטובים, ועל התורה שהוא זוכה ללמוד.

וכך, שמעון גדל להיות ילד שמח ומאושר, מלא באמונה בה', ואוהב את התורה והמצוות. הוא תמיד זכר את הסיפור על המשקפיים הצבעוניים, והוא ידע שגם כשהחיים קשים, תמיד אפשר למצוא משהו טוב להודות עליו. והכי חשוב, הוא ידע שכל מה שה' עושה, הכל לטובה.

הלכה למעשה

או"ח סי' קפד סעיפים ה-ו

א. שיעור עיכול - עד מתי אפשר לברך ברכת המזון?

* **הלכה פשוטה:** ברכת המזון זה כמו תודה גדולה לה' על האוכל הטעים שאכלנו ואנחנו שבעים ממנו. אבל, אם כבר עבר הרבה זמן, עד שמרגישים שוב רעבים, כבר אי אפשר לברך ברכת המזון.

* **דוגמה מעשית:** יוסי אכל ארוחת צהריים. אחרי כמה שעות הוא התחיל להרגיש שוב רעב. הוא כבר לא יכול לברך ברכת המזון על הארוחה הקודמת, כי הוא כבר לא שבע ממנה.

* **מה קורה אם הקאתי?** אם מישהו הקיא את כל האוכל שאכל, הוא לא יכול לברך ברכת המזון, כי עכשיו כבר הוא לא שבע ממנו. (שע"ת סי' ר"ח ס"ק א, קיצור שו"ע סי' נ"א סט"ו).

* **מתי יש לי לברך ברכת המזון?** הכי טוב לברך ברכת המזון מיד כשגומרים לאכול, ולא להעתיב. אם לא עשינו כן, יש להיזהר לברך תוך שעה ושתיים עשרה דקות (72 דקות) אחרי שאכלנו. (משנ"ב ס"ק טז, שער הציון סי' תרו ס"ק ב). אם לא בירכנו עד אז, אפשר לברך כל זמן שעדיין שבעים מהאוכל.

* **שאלה סיפורית:** יונתן אכל ארוחת ערב בשעה 6. מתי הוא צריך לברך ברכת המזון? (תשובה: הכי טוב מיד, ואם לא אז עד שעה 12-1 דקות, ויש להיזהר לא להמתין יותר).

הערה:

* **שתייה:** זמן העיכול של שתייה הוא יותר קצר, בערך חצי שעה. (ע"פ מ"ב סי' ק"צ ס"ק ח וכה"ח).

ב. ברכה ראשונה - כשעשו הפסקה באמצע האוכל האם צריך לברך שוב המוציא:

* **הלכה פשוטה:** אם אכלתם לחם, ופניתם לעשות משהו אחר ושוב חזרתם לאכול, אם לא שכחתם לגמרי מהאוכל, ולא עשיתם משהו שמראה שהפסקתם לאכול, לא צריך לברך שוב. (ס"ק יז).

* **דוגמה מעשית:** אורי אכל לחם עם שוקולד. הוא הלך לשחק קצת ואז חזר לאכול עוד לחם עם שוקולד. אם הוא לא שכח לגמרי מהאוכל, הוא לא צריך לברך שוב "המוציא".

* **שאלה מעשית:** רחל אכלה לחם עם גבינה. היא קמה וסידרה את המשחקים המפוזרים, וחזרה לאכול. האם היא צריכה לברך שוב "המוציא"? (תשובה: לא, כי היא סידרה את המשחקים ומיד חזרה ולא הפסיקה לגמרי לאכול).

ג. שיעור המחייב ברכה אחרונה: כזית (שו"ע). ודוקא אם אכלו אותו תוך 4 דקות (רוב הפוסקים).

* **היסח הדעת:** גם אם אכלתם חתיכה קטנה מאד של לחם (פחות מכזית), ואז יצאתם מהחדר והמשכתם לאכול, תוך 4 דקות, זה מצטרף לשיעור המחייב ברכת המזון שזה כזית, גם אם באמצע שכחתם קצת מהאוכל. (אגרות משה ח"א סי' ע"ז).

היה הָיָה, בְּקִרְתָּא חֲדָתָא בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל
(היה היה, בעיר חדשה בארץ ישראל)

תְּרֵי יִלְדִים חֲבֵרִין טְבִין טוֹבָא
(שני ילדים חברים טובים מאוד)

שְׁמִיהוֹן הָוָה יִצְחָק וְשִׁמְעוֹן.
(שמותיהם היו יצחק ושמעון)

כָּל יוֹמָא, מְתַפְנְשִׁין חֲדָא בְּבֵיתָא דְחֲבֵרִיָּה
(כל יום, מתכנסים אחד בבית של חברו)

וְלִמְדִין תּוֹרָה בְּחֻדְוָה רַבָּה
(ולומדים תורה בשמחה רבה)

יוֹמָא חַד, אָתָא יִצְחָק לְבֵיתָא דְשִׁמְעוֹן בְּפִרְצוּפָא עֲצִיבִי.
(יום אחד, בא יצחק לבית של שמעון בפנים עצובות)

שָׂאֵל שְׁמְעוֹן: מַאי אִיקְרִי לָךְ חֲבֵרָא?
(שאל שמעון: מה קרה לך חברי?)

עָנָה יִצְחָק: הָשָׂתָא סִימְנָא לְלִמּוּד מִסְכְּתָא חֲדָתָא בְּתִלְמוּדָא,
(ענה יצחק: עכשיו סיימנו ללמוד מסכת חדשה בתלמוד)

וְאַנָּא לֹא דְכִירָנָא כָּלוּם!

(וּאֲנִי לֹא זֹכֵר כָּלוּם!)

אָמַר לִיָּה שְׁמַעוֹן: לֹא תִדְאָג חֲבֵרָא!

(אָמַר לוֹ שְׁמַעוֹן: לֹא תִדְאָג חֲבֵרִי!)

לִימוּדָא דְתוֹרָה הוּא כְּמִיזֵן דְּמִזְקִין נַפְשָׁא.

(לִימוּד הַתּוֹרָה הוּא כִּמוּ מִים שֶׁמְזַקְקִים אֶת הַנֶּפֶשׁ)

אָפִילוּ אִם לֹא זְכִירִין כָּל מְלָה וּמְלָה,

(אָפִילוּ אִם לֹא זֹכֵרִים כָּל מִילָה וּמִילָה)

הַתּוֹרָה מְשַׁתְּכַחַת בְּלִיכִיָּה וּמְקַדְּשֶׁת יְתָה.

(הַתּוֹרָה נִמְצָאֶת בְּלִיבֵנוּ וּמְקַדֶּשֶׁת אוֹתָנוּ)

נִיטוּב לְלִמּוּד בִּיחֵד בְּחֻדוֹתָא, וְהַכֹּל יִהְיֶה טָב.

(נִשׁוּב לְלִמּוּד בִּיחֵד בְּשִׂמְחָה, וְהַכֹּל יִהְיֶה טוֹב)

יְתֵבֵן תְּרֵי חֲבֵרָא וְגִרְסֵי בִיחֵד בְּחֻדוֹתָא רַבָּה.

(יֵשְׁבוּ שְׁנֵי חֲבֵרִים וְלִמְדוּ בִּיחֵד בְּשִׂמְחָה רַבָּה)

וּבְכָל זְמַנָּא דְהָוָה לָהֶן קֶשֶׁה, אָדְכֵּר חֵד לְחֲבֵרִיָּה

(וּבְכָל זְמַן שֶׁהָיָה לָהֶן קֶשֶׁה, הַזְכִּיר אֶחָד לַחֲבֵרוֹ)

דְּתוֹרָה הִיא מִתְּנָה מִן שְׁמַיָּא, וְצָרִיכִין לְקַבֵּלָהּ בְּחֻדוֹתָא.

(שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מִתְּנָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְצָרִיכִים לְקַבֵּלָהּ בְּשִׂמְחָה)

וּמֵאָז, דְּכָרוּ דְּבָרֵי אוֹרֵייתָא טָפִי.

(וּמֵאָז, זָכְרוּ אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה יוֹתֵר).

מִסַּר תּוֹרָנִי: הַסִּיפּוֹר מְלַמֵּד עַל חֲשִׁיבוֹת לִימוּד הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה. הַתּוֹרָה הִיא מִתְּנָה יְקָרָה מִן הַשָּׁמַיִם, וַיֵּשׁ לְקַבֵּלָהּ בְּאִהְבָה וּבְחֻדוּוּה. וְזוֹ עֲצָה לְזָכוֹר אֶת הַלִּימוּד. וְכֵן כָּתַב הַתּוֹפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל (מִס' אֲבוֹת פ"א מ"א) שֶׁאֶחָת מֵהַעֲצוֹת לְזָכוֹר אֶת הַלִּימוּד זֶהוּ לְלִמּוּד בְּשִׂמְחָה, כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתְּהִלִּים "בְּחֻקוֹתֶיךָ אֲשַׁתְּעֶשֶׂע - לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרֶיךָ".

יְלִידִים יְקָרִים, בּוֹאוּ נִפְתַּח אֶת שׁוּלְחַן הַשִּׁבְת׃ שְׁלֹנוּ בְּדִין עַל פֶּרֶשֶׁת שְׁלַח, וּלִיתֵּר דִּיוֹק, עַל עוֹן הַמֶּרְגְּלִים וְעַל כּוּחַ הַהֶרֶסֶנִי שֶׁל לִשׁוֹן הָרַע.

נִתְחִיל בְּפִסּוּק הַמְּפֹרָסִם מִהַפְרָשָׁה, פֶּרֶק י"ג, פִּסּוּק כ"ז: "וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ בְּאָנּוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זִכַּת חֶלֶב וּדְבַשׁ הוּא זֶה פְּרִיָּה."

יְלִידִים יְקָרִים, מֶה לְדַעַתְכֶּם רָצוּ הַמֶּרְגְּלִים לֹאמַר לְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ בְּפִסּוּק הַזֶּה? הֲאֵם הֵם שִׁמְחוּ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה שֶׁגִּילּוּ?

המרגלים אכן התחילו בתיאור חיובי של הארץ, "זבת חלב ודבש", אבל מיד לאחר מכן הגיע החלק הבעייתי. הם המשיכו לתאר את הארץ ואת יושביה בצורה שלילית ומפחידה, מה שהוביל אותם להוציא דיבה רעה על הארץ.

אם כך, מדוע הם לא הסתפקו בתיאור החיובי של הארץ? מדוע הם היו צריכים להוסיף את החלק השלילי?

המרגלים פחדו להיכנס לארץ. הם העדיפו להישאר במדבר, במקום להתמודד עם האתגרים הצפויים להם בארץ ישראל. הפחד הזה גרם להם להוציא דיבה רעה על הארץ, כדי לשכנע את העם לא להיכנס אליה.

עכשיו, בואו נרד לפרטים יותר מעמיקים:

מהי לשון הרע ומה הנזק שלה? לשון הרע היא דיבור שלילי על מישהו אחר, גם אם זה נכון. ואמרו חז"ל (ערכין טו:), לשון הרע מזיקה לשלושה: לאומר, לשומע, ולמי שמדברים עליו.

למה לשון הרע כל כך חמורה? כי היא גורמת למחלוקות, שנאה וריבים בין אנשים. היא פוגעת באמון בין בני אדם ועלולה להרוס מערכות יחסים. דוגמה: אם ילד משקר על חבר שלו, החבר הזה עלול לזנוח אותו ולא לרצות לשחק איתו יותר.

מה הקשר בין עוון המרגלים ללשון הרע? המרגלים הוציאו דיבה רעה על ארץ ישראל, ובכך גרמו לעם ישראל לבכות ולסרב להיכנס לארץ. הם פגעו באמון של העם בה', וגרמו לעיכוב של ארבעים שנה בכניסה לארץ.

מה אפשר ללמוד מהסיפור של המרגלים?

* חשוב להיזהר בלשון שלנו ולחשוב לפני שאנחנו מדברים.

* צריך לדבר רק דברים טובים על אחרים, או לפחות לא לדבר דברים רעים.

* אם שומעים מישהו מדבר לשון הרע, צריך לנסות לעצור אותו או להתרחק ממנו. (כמו שעשה כלב בן יפונה - פס' ל).

* חייבים לזכור שתמיד יש צדדים חיוביים בכל דבר, ולא צריך להתמקד רק בצדדים השליליים.

* צריך לחזק את האמונה שלנו בה' ובכוחו לעזור לנו להתמודד עם כל אתגר.

איך אנחנו יכולים ליישם את הלקחים האלה בחיי היומיום שלנו?

בואו נדבר על מקרים שקרו לכם או לחברים שלכם, ונחשוב ביחד איך אפשר היה לנהוג אחרת. בואו נשחק משחקים שיעזרו לנו לתרגל דיבור חיובי, כמו למשל, משחק שבו כל אחד צריך לומר מילה טובה על מישהו אחר.

חשוב לחפש את הטוב בכל אדם ובכל מצב, ולא להתמקד רק בחסרונות. כמו שאמרו חז"ל, "דון את כל האדם לכף זכות".

בואו נסיים את הדיון בסיפור על רבי ישראל סלנטר, שהיה ידוע בחשיבות שנתן לשמירת הלשון. מסופר עליו שפעם שמע מישהו מדבר לשון הרע, והוא ניגש אליו ואמר לו: "דע לך, שכל מילה שאתה מוציא מהפה שלך, עולה לשמים ונעשית מלאך. אם המילה טובה, המלאך טוב. ואם המילה רעה, המלאך רע."

ילדים, בואו נזכור תמיד את הסיפור הזה, ונשתדל לדבר רק דברים טובים, כדי שהמלאכים שלנו יהיו טובים.

שבת שלום ומבורך!

פינת התגובות:

אנחנו אורחות הצלחון הגדולים, אשריכם מלכה הרביעית, מאיריכם את העולם, אינה דברית נפלאה! פסחה ברורה מתאימה לכם! וכל נפש וכל צמח לדבר השם
מסארת את שולחן שבת והמלאכים הקטנים עם מלאכים
תמשיכו לצפות חיל

הורים יקרים, מהי הזכות הגדולה ביותר שאנו יכולים להעניק לילדינו? להנחיל להם אהבת תורה ומצוות. עלון השבת שלנו: מגיע למשפחות רבות, משמש ככלי חינוכי להעברת ערכים, וחיזוק התורה והמצוות. הקדישו עלון שבת ותזכו להיות שותפים בהפצת התורה ובהנחלת הערכים לדור הבא! לזכות ילדיכם. לרפואה או לעילוי נשמת יקירכם. לפרטים נוספים, צרו קשר ☎

העלון יוצא לאור על ידי כולל "רצופות" - לאברכים הלומדים בהתמדה וברציפות, בנשיאות הגאון הגדול ר' דוד כהן שליט"א ראש ישיבת חברון. לתרומות הארות ותגובות: 7163036@GMAIL.COM. תשובות לחידות: א. המרגלים. ב. משה רבינו.

דבר התורה שלי

לשלחן השבת

מדה כנגד מדה

"וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני יי"
(במדבר יד, לו).

"במגפה לפני יי", באותה מיתה הראויה להם. מדה כנגד מדה. הם חטאו בלשון, ונשתרבו לשונם עד טבורם ותולעים יוצאים מלשונם ובאים לתוך טבורם. לכן נאמר במגפה (בפתח תחת הבי"ת) ולא במגפה (בשוא). וזהו "לפני יי", באותה מיתה הראויה להם על פי מדותיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא מודד מדה כנגד מדה (רש"י). מספר על אחד מתלמידיו הנאמנים של **רבי איסר זלמן מלצר** זצ"ל היה לן לעתים בביתו ומסיק עבורו בחרף את תנור החמום. קרה פעם שהתנור, שהסק ביום רביעי, לא חמם מספיק. למחרת, ביום חמישי, אמר זאת רבנו לתלמידו (רבי איסר זלמן סבל מאוד מהקר).

בליל שבת כבה התנור בשעה מקדמת, ובבית היה קר מאוד. בעדינותו אמר אז ראש הישיבה לתלמידו: **"התנור כבה כל כך מקדם, הואיל ולא הייתי צריך אתמול לצער אותך ולספר לך שהתנור לא חמם במדה מספיקה ביום רביעי. כעת נענשתי על כן, התנור כבה לגמרי ושורר קר בחדרים"**.

(ליד שלחן שבת)

שבת שליח ומבשר?

ממקום מלכנו תופיע, והמלך עלינו כי מחכים אנו. מתי המלך בצינו. בקרבנו בימינו לעולם ועד תשכון. תהיה ותהיה שבתך וירושלם עירך לדור ודור ולנצח נצחים. וענינו תראנו מלכותך בדבר האמור בשירי עקד. על ידי דור משת צרכך:

מכניס רחמים הכניסו רחמינו לפני בעל התחמים משמיע תפלה השמיעו תפלתנו לפני שומע תפלה משמיע צעקה השמיעו צעקתנו לפני שומע צעקה. מכניס דמעה הכניסו דמעותינו לפני מלך מטרות ברמיות. השתדלו ותרוו תתנה ובקשה לפני מלך א-י רם וגשם:

קול ברמה נשמע. נהי כבי תרורים רחל, מכבה על-כניה, מאנה להנחם על-כניה, כי איננו. כה אמר ה', מנעי קולך מכבי, ועיניך, מרמעה: כי יש שכן לפעלתך נאם ה', ושבו מארץ אויב. ויש-תקוה לאחריה, נאם ה', ושבו כנים, להגלותם: תפלת, לפני כי נעמך, ולפני ה' ישפך שיחו. ה', שמעה תפלת, וישועתי אליך תבוא. אל תסתר פניך, מפני כיום צר לי:

ישמך א-יהים באפרים וכמנשה. וברך ה' וישמך, ואר ה' פניו אליך ויהיך, וישא יי פניו אליך וישם לך שלום: א-יהים צ-כאות שוב נא הבט משמים וראה ופקד נפן זאת, וכנת אשר נמעה וימך ועל כן אמונתה לך: המלך הנא אתי מכל רע וברך את הנערים. ונקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק. וידעו דרב בקרב הארץ:

אכינו מלכנו, תנו וענו, כי אין כנו מעשים. עשה עמנו צדקה וחסד ותושיענו: בשעה שאלך תמשיך כא עומר על גג בית הפקדש ומשמיע לישראל ואומר: עמים הגיע זמן נאלתכם ואם אין אתם מאמינים ראו באורי שזורת:

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, ולמדה את בני ישראל. תורה הקדושה, התהני בבקשה, פני הצור נערין בקדשה: קמאה לך נפשי, כמה לך בשרי, בארץ ציה ועדך בלי מים. כן בקדש היתה לראות עקד ובבודד:

במדבר

נשא

בהעלותך

שלח לך

קרח

חקת

בלק

פנחס

מטות

מסעי

משכן
שילה

הצלחה ברוחניות
ובגשמיות
לבתא וגבריאל יושיע
ומשפחתם הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת נתנאל יעקב
וגליה בלוקה הי"ו
והבנות אוריה ויסכה הי"ו
ולע"נ אליהו בלוקה
בן חנה ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

רבי
בשם רבי יוסף פז' פייצי
רבה של גיטליס

ו-ה אספך נעם שבת המתאמת ומתאחדת בסגולתך.
משך נעם וראתך לעם מבקשי רצונך. קדשם בקדשת השבת
המתאחדת בתורתך. פתח להם נעם ורצון לפתוח שערי רצונך:
היה תוע שמור שומרי ומצפים שבת קדשך. כאיל תערג על
אפיקי מים בן נפשו תערג לקבל נעם שבת המתאחדת בלם
קדשך. הצל מאתך לפרש מן השבת לכלתי תהיה סעוד מהם.
ששה ימים המקבילים קדשה משבת קדשך. וסחר לבם באמת
ובאמונה לעבדך:
ויהיו רחוקים מתגלילים על עם קדשך. להשקות צמאי סודך
מנהר חיובא מעין. לעשר את תפארת המפארים אותך
(ביום שבת) על ידי שבת קדשך. כל ששה ימים להחזילים נהלת
יעקב בחיריך:
השבת נעם הגשמות. והשביע עג הרוחות. וערן הנפשות.
להתעורר אהבתך וראתך. שבת קדש נפשי חולת אהבתך.
שבת קדש נפשות ישראל כצל כנף יחסין. ורצון מרשן ביהדי:

רָחֵם, נֹא ה' אֶל־לִדְתִּי עַל־יִשְׂרָאֵל
עֲמִיד, וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עֲמִיד, וְעַל־
צִיּוֹן מִשְׁכֵּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל־מַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל־הַבֵּית
הַגָּדוֹל וְהַקִּדְשִׁי:
כִּאֲלֵי תַעֲרֵג עַל־אֲזִיקֵי מִים,
כִּן נַפְשִׁי תַעֲרֵג, אֲלֵיךָ אֶל־לִדְתִּי.
צִמְאָה נַפְשִׁי, לֹא־לִדְתִּי
לֹא־לִי הִי, מִתִּי אֲבֹא, וְאִתָּךְ,
פָּנִי אֶל־לִדְתִּי:

המול על מעשך, ותשמה
במעשך, ויאמרו לך חוסדי,
בצדקך עמוסך. תהדוש ארון,
על כל מעשך, כי מקדשך,
בקדושתך קדשתו. ואח
לְקדוּשָׁה, פאר מקדוּשָׁה

הַשְׁבֵּת נֶעַם הַנְּשֻׁמוֹת. וְהַשְׁבִּיעִי עֲנֵג הַרוּחוֹת. וְעַד הַנְּפִשׁוֹת.
לְהַתְּעַד בְּאַהֲבָתְךָ וִירֵאתְךָ. שְׁבֵת קוֹדֵשׁ נְפִשֵׁי חוֹלֵת אֶהְיֶתְךָ.
שְׁבֵת קוֹדֵשׁ נְפִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּצֵל בְּנִפְךָ יִחְסִינוּ. וְיוֹזֵן מוֹדֵשֵׁן בִּיתְךָ:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

תקציר: הבנים ממתינים לזמן בו אביהם יתפקח ומסבירים לו כי נגמר הכסף לרכישת זין נוסף עבורו. האב מתנפל על התמונות היקרות התלויות בביתם ורץ למכרם בשוק בזול, רק כדי לקנות תמונת זין חדש.

המשורר יצחק בעד"ה

זמירות לשבת

אבא שבשמים, אומר לנו אנכי אסתיר פני ביום זהוה. אבא רבי נחמן אומר: ואפילו בהסתרתה שבתוך החסידה גודאי גם שם נמצא השם ותפארתו. גם מאחורי תרדמים הקשים העומרים עליך אני עומד:

רבון העולמים ודעתי כי הנני בדרך לבד בחבר ביד היוצר. ואם גם אתאמין בעצות ותחבולות וכל יושבי תבל יעמדו לימיני להושיעני ולהציל נפשי. מבדעני עוד ועודתך אין עזרה וישועה:

שיר למעלות אשא עיני אל הקדוש מאין ובא עזרי: עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ: אל יתן למוט נגדך אל ינוס שמך: הנה לא ינוס ולא יישן שומר ישראל: ה' שמך ה' צלך על יד ומימך: יומם השמש לא יקבה וירח בלילה: ה' ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

אדון עולם אשר מלך. במרם כל יציר נברא: צעת נעשה בחפצו כל. אז מלך שמו נקרא: ואתרי בכלות הכל. לבדו ימלוך נורא: והוא יתה והוא תה. והוא יתה בתפארתה: והוא אחר ואין שני. להמשיכו ולהתברכה:

כלי ראשית כלי תכלית. ולו העו והמשינה: כלי ערך כלי דמיון. כלי שני ותמורה: כלי חבור כלי פירוד. גדול כח ונבורה: והוא א-ל ותי גואלי. וצור כלי ביום צרה: והוא נסר ומנוס. מנת כוסי ביום אקרא:

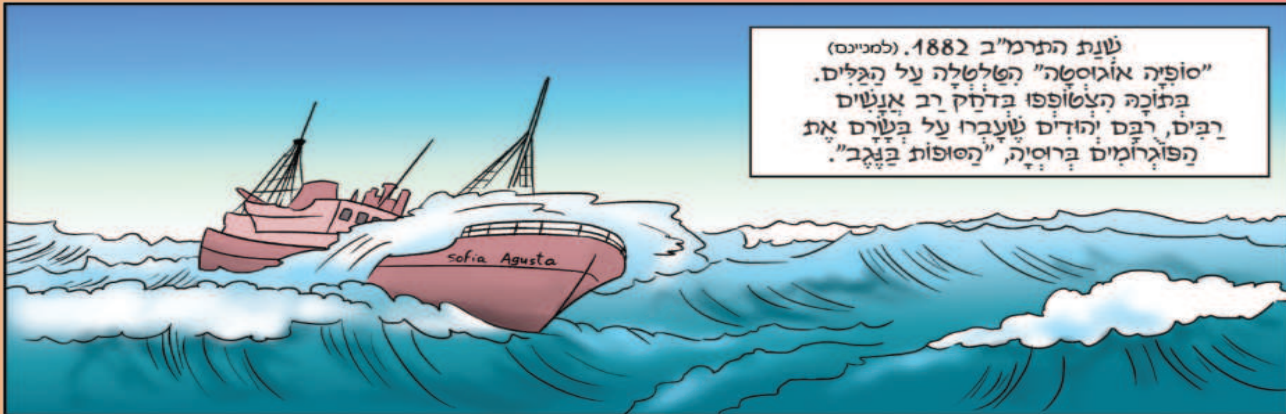
והוא רופא והוא מרפא. והוא צופה והוא עזרה: בידו אפקיד רוחי. בעת אישן ואעירה: ועם רוחי גויתי. א-לני לא אירא: במקדשו תגל נפשי. משיחני ישלח מתרה: ואז נשיר בבית קדשי. אמן אמן שם הנורא:

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>
---	---	---	---	---

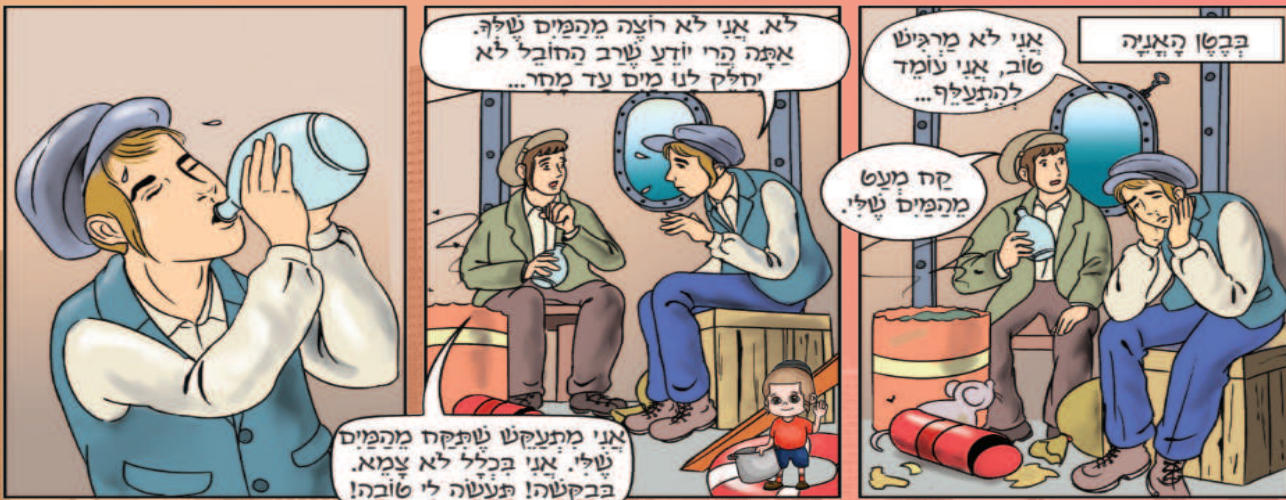

גבורה בארץ הזהב

חדש!

שנת ה'תרמ"ב 1882. (למנינם)
"סופיה אוגוסטה" הפלגלה על הגלים.
בתוכה הצטופפו בדחק רב אנשים
רבים, רבם יהודים שעברו על פשרם את
הפוגרומים ברוסיה, "הסופות בגגב".

שידורים חסידים

והיה בעין שתוף על פני מים אשר פרוי יתן בעתו ועלה לא יבול, וכל אשר יעשה וצליח.
והיו למשפח שאסרד ורחקו כל מבצעד ושיש שלד אלסרד כמשוש תתן על בלה.

והביאותים אל הר קרשי ושמחתים בבית תפלה עולתיים וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.
והיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנחיתים בארץ מצרים והשתחויו לה' בחר הקדש בירושלים.

ובכן צדיקים וראו וישמחו וישרים יעלו וחסידים ברנה וגיורו.
ובכן תן כבוד לעמך תהלה ליראד ותקנה טובה לירשד ופתחון פה למיחלים לה, שמחה לארדך ששון לעירך וצמחת קרן לדור עבדך ועריכת נר לבן ושי משיחך במתרה בימינו.
והאר עינינו בתורתך, ונדב לבנו במצותך, ונתר לבבנו לאהבה וליראה את שמך, ולא נבוש ולא נבלם ולא נשעל לעולם ועד.

ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתחא אל תיכך קרשך ביראתך, מה טוב אהלך יעקב משכנתך ישראל.
ואני נתתי לך שכם אחר על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בתרבי ובקשתי.
ואתה קרוש וישב תהלות ישראל.
ובא לציון גואל ולשבי פשע בעקב נאם ה'.
ובאו האבדים בארץ אשור והנחיתים בארץ מצרים, והשתחויו לה' בחר הקדש בירושלים.

ואסתר ואחזקדש בקדשה של מעלה, ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם. ולתשרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה, אמן סלה.
ואמר ביום ההוא הנה אלסינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך.

- דוד עזריאל
הדמות את משה
- רבי
הגאון והחכם והמורה
האמרי מביא
- רבי
שמואל אמסלם
יבאר מידת - מורק
- רבי
נחמיה וספוט
משיח משיח - מורק
- רבי
נחמיה בוקובה
משיח משיח - מורק
- רבי
משה דאנינו
משיח משיח - מורק
- רבי
קלמן קלויזס שפיא
האמרי מביא
- רבי
יעקב בוסקיה
משיח משיח - מורק

לעילוי נשמת
שלום ציון כהן
בן שרה ז"ל
נלב"ע י"א טבת ה'תשע"ט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דוד לוי
בן נוריה ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

משכן
שידור

המשורר יצחק נבון

שירים חסידים

והרקתי לכם ברכה עד
כלי די.
ושהר לבנו לעבדך באמת.
וידע כל פעול כי אתה פעלתו
וזכין כל יצור כי אתה יצרתו
וואמר כל אשר נשמה באפו
ה' אלקי ישראל מלך. מלך
מלך מלך - ה' אלקי ישראל
מלך. מלך מלך מלך -
ומלכותו בכל משלה.
וידעו כי אתה שמך ה' לבדך

עליון על כל הארץ.
ותן לך האלקים מלך השמים
ומשמני הארץ ורב דגן ותירש.
תשוב. ותשכן בתוכה כאשר
דברת. ובנה אותה בקרוב
ביומנו כגון עולם. ובסא דוד
עבדך מתרה לתוכה תכין.
ונשגב ה' לבדו ביום ההוא.
ויותר יעקב לבדו ויאבק איש
עמו עד עלות השחר.

ופרוני ה' יבשון ובאו ציון
ברנה.
וקו' ה' וכליפו בה יעלו
אבר כנשרים, ירוצו ולא
ייעצו ולא יזכו ולא ייעפו.
וקרב פוזרינו מבין הגוים
ונפוצותינו כנס מירכתי
ארץ.
ושמחת כהנגד ... ותוית אך
שמת.
ושננתם לבגד ודברת כם
בשבתך בביתך ובכל עתך
בדרך ובשכרך ובקונך.

ותן כנו יצר טוב, לעבדך
באמת וביראת ובאהבה.
זכרנו נא ותוקני נא אך הפעם
הזה הא-להים, ואנקמה נקם
אחת משתי עיני מפרשתיים.
הזק ומלא משאלותינו.
אמנין יעשה בקשתנו. והוא
ישלח במעשה ידיו. ברכה
והצלחה.
המל על מעשיך, ותשמח
במעשיך, ויאמרו לך חוסדך,

בצדק עמוסך.
תקדש ארון על כל
מעשיך. כי מקדישך
בקדשך קדשת, נאה
לקדוש פאר מקדושים.
חזק וזמן נתן להם שלא
ישנו את תפקידם, פועל
אמת שפעלתו אמת,
וללבנה אמר שתחדש.
טוב לי תורת פיר
מאלפי זהב וכסף.

לעילוי נשמת
ישראל ציון ז"ל
בן עליזה הי"ו
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שרה ציון
בת חנה ז"ל
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה אוריאל יצחקי ז"ל
בן אסנת הי"ו
נלב"ע ט"ו ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנוט למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שמחה בת אברהם
עווד הלוי גמליאל ז"ל
ראובן בן סאלם גמליאל ז"ל
ליאת בת מנשה מהצרי ז"ל
תנצב"ה

השחר מקדצי

חדש!

שירים חסידים

קדש את שמך על מקדשי
שמך, וקדש את שמך
בעולם, ובשועתך תרום
ותגבית קרננו למעלה,
והושיענו בקרוב למען
שמך.

קדשנו במצותיך ותן
חלקנו בתורתך ושבוענו
מטובך ושמחנו בישועתך
וסתר לבנו לעבודך באמת.

צוה רשעות ועקב.
ציון הלא תשאלי לשלום
אסיריך.

צמאה נפשו לאלקים
לא-ל-ל-ל מתי אבוא
ואראה פני אלקים.

קול צהלה ורנה. שפתינו
אז תרננה. אנא ה' הושיעה
נא. אנא ה' הצליחה נא.

ענבי הנפן בענבי הנפן,
דבר נאה ומתקבל.
עצו עצו ותר, דברו דבר
ולא וקום, כי עמנו א-ל.

עשה שלום במרומי
הוא ברחמי ויעשה שלום
עלינו, ועל כל עמו ישראל,
ואמרו אמן.

פתח שערי שמים
לתפלתנו.

פתחו שערים ונבא גוי
צדיק שמר אמונים.

עוד רשמוע בערי יהודה
ובחצות ירושלים קול ששון
וקול שמחה קול חתן וקול
כלה. קול מצהלות חתנים
מחפתם ונערים ממשחת
נגינתם.

עורה כבודי עורה הנבל וכנור
אעירה שחר.

עו ותרר לבושה ותשחק ליום
אחרון.

על יד נגונים ומחזות כף
מתמקין כל הדינים.
עם ישראל חי.

נעלה נעלה, נעלה נעלה, נעלה
לבית המקדש ברננה, נעלה,
ברננה, נשתחווה. ברננה, נעלה,
ברננה, נשתחווה.

נגיל ונשיש בזאת התורה.

סימן טוב ומוץ טוב יהא לנו
ולכל ישראל.

עברו את ה' בשמחה באו
לפניו ברננה.

לעילוי נשמת
יצחק גולן
בן שרה ז"ל
נלב' ע"ד אב
ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דניאל אביטל
בן חטיבה ז"ל
נלב' ע"ד אב
ה'תשס"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
רוח שושן
בת חביבה ז"ל
נלב' ע"ד י"ד טבת
תנצב"ה

משכן שילה

תקציר: חיים ממשיך בנסיון לשכנע את אחיו, רבי שמעון, להפליג עמו לאנגליה במסע של כחצי שנה, כאות הערכה לך שהנו מפרנסו בכבוד. כאשר שומע רבי שמעון כי יוכל להפגש שם עם רבי יעקב מאורליאן, הוא שוקל את הצעתו בחיוב ופונה לדבר עם רעייתו על כך.

רבי מאיר ונקנין
רבה של סברה

רבי מאיר יואל הלשטיק
האמריקני מאוסטריא

רבי מיכאל נאשייב
רבה של ישיבת ישיבה

רבי נח וינברג
ראש ישיבת אש התורה

רבי שמעון שקלא
מנהיגי חב"ד

רבי שלום קלואן
מנהיגי חב"ד

רבי ציון חובימוב
ראש המוסדות

המשך יבוא בע"ה

ענה, לאחר שדאגתי לגורל בני, עלי לראות את התלמידים. אולי רבי משה גיסי יבקש שם כי ילמד וידריך את תלמידי עד שובי בשלום אל ביתי.

האחים מגיעים אל הנמל ופונים אל האנה המפארת העוגנת בו.

הימים חלפו עברו יום ההפלה הגיע

שירים חסידים

ובמלכות בית דוד
משחק, במתרה יבוא
ווגל לבנו.

שמעתי שהיו אומרים
אשרי מי שגא לאבן
ותלמודו בידו.

תורת אמת נתן לנו,
ברוך אשר בחר בנו.
תורת ה' תמונה משיבת
נפש, עדות ה' נאמנה
מחכימה פתח.
תחשב טוב ודעה טוב.

שמה תשמח רעים
האהובים בשמחה וצורך
בגן עדן מקדם.

שמחו את ורשלים
וגילו בה כל אהבה
שישו אתה משיח כל
המתאבלים עליה.

שמחו בבנין שלם באור
פניך תבתיקם, ורנן
מורשן ביהך ונחל עניך
תשקם.

שמחנו ה' א- להינו
באלהינו הנביא עבדך,

שומרים הפקר לעירך כל
היום וכל הלילה.

שיר למעלות אשא עיני
אל התרים מאין יבא
עזרי.

שישו ושמחו בשמחת
תורה, והנו כבוד לתורה
כי טוב סתרה מכל
סחורה מופו ומפגנים
יקרה נגיל ונשיח בואת
תתורה כי היא לנו עז
ואורה.

שאו שערים ראשיכם
והנשאו פתחי עולם, ויבוא
מלך תכבוד.

שבחי ורשלים את ה'
הללי אלקיך ציון.
שהתנו וקמנו והגיענו
לזמן הזה.

שומר ישראל שמור
שארית ישראל.

רחמנו דעני ענינינו.
רבי שמעון בן יוחאי אומר:
חס ושלום שתשתבח תורה
מישראל, כי לא תשכח
מפי דרעו.

משכן שילה

לעילוי נשמת
ר' עמרם בן שטרית
בן תמוז'ל
נלב"ע ח' טבת ה'תשפ"ב
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' אליעזר טויטו
בן רחל מסעודה ז"ל
נלב"ע ל' שבט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
לאה טויטו ז"ל
בת אדל הי"ו
נלב"ע י"ז ניסן ה'תשפ"ב
תנצב"ה

מתוך הספר:

מאת הרב ארז חזני שליט"א מחבר סדרת הספרים "אחת שאלות"

דיון משפחתי

עם פסקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

טליתו ה'מכתמת' של הצדיק

"ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם" (טו, לה)

ונראה שאין חסרון בכך שהיא בלוייה ומכתמת, כי אדרבה, זהו נויה ונפיה, שהכניסו עמה תינוקות רבים בבריתו של אברהם אבינו.

ומספר על רבינו דוד סגל זצ"ל, בעל ה'טורי זהב', ששמש כרבה של לבוב, והתעטף בטלית בלוייה מאד, ישנה נושנה. הנשים הצדקניות ראו מעזרת נשים את טליתו, והתנדבו וקנו לו טלית חדשה. ה'טורי זהב' הודיע לנשים על נדבת לבן, אך סרב לקבל את הטלית באמרו: "טלית זו, הישנה והבלויה, תעיד עלי בעמדי למשפט בבית דין של מעלה, שלא שוחחתי אף פעם שיחה בטלה בבית הכנסת, ולא היתה לי מחשבה זרה בתפלה, ולכן ברצוני להתעטף בה עד יומי האחרון".

הרי לנו, שכשיש טעם מיחד להשתמש דוקא בטלית זו, אין חסרון שהטלית בלוייה וישנה, וממילא גם בשאלתנו יש להעדיף את טלית הצדיק המכתמת.

במה דברים אמורים, באפן שהצבור מודע לכך שהטלית היתה של הצדיק, וממילא כל אחד מבין שיש הדור ו'סגלה' בלבבית הטלית האז, אולם, אם הרואים אינם יודעים שהטלית היתה של הצדיק, ובלבבית הטלית האז הוא נראה מזלזל בעיניהם, עדיף להתעטף בטלית חדשה ונקיה שנראית לרואים כנאה ומהדרת!

לסכום: באפן שהרואים יודעים שהטלית היתה של הצדיק, עדיף להתעטף בה, אך אם אינם יודעים זאת, עדיף להתעטף בטלית נקיה ונאה.

בחור אחד פנה לגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בשאלה הבאה:

סבי עליו השלום, היה צדיק וקדוש מפרסם. לאחר עלייתו בסערה השממה, זכיתי לקבל את טליתו הקדושה, הטלית בה התעטף בתפלתו רבות בשנים, ועמה ישב כמעט מדי יום על פסא הסנדקאות.

אלא, שטלית זו ישנה ובלויה, ומכתמת בכתמי וין ודם-מילה, שנשפכו עליה במהלך הבריתות הרבות שבהן שמש כסנדק, מאידך, יש לי טלית חדשה, נאה וצחורה. הסתפקתי - באיזו טלית עדיף שאשתמש, הרי נאמר במשנה ברורה (סי כד, סק"ט): "מצוה לעשות טלית נאה וציצית נאה, שנאמר זה א-לי ואנוהו - התנאה לפניו במצוות" (פמבאר בשבת קלג);

אך מאידך, אולי הטלית היותר מהדרת היא טליתו של הצדיק הקדוש, על אף שאינה נקיה?

תשובה:

נאמר בירושלמי (מועד קטן פ"ג ה"א): "מקלו של רבי מאיר היתה בידי והיא מלמדת אותי דעה". ומבאר שאפילו במקל של צדיק יש סגלות נפלאות. ובחדושי ה'חתם סופר' (פר תולדות), כתב על הפסוק: "הלא אצלתי לי ברכה" (בראשית כו, לו), "משמע בירושלמי (במו"ק שם), ש'מלבושיו של האדם נאצלים מקדשותו של הלוכל, ואדם הלוכל אותם אחריו, נאצל עליו מאותו הרוח'".

הרי לנו שיש מעלה גדולה בהתעטפות בטלית של צדיק.

שירים חסידים

ביותר, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתך. אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל חלשונות וקדשתנו במצוותיך וקדחתנו מלכנו לעבודתך ושקד הנורא ותקדוש עלינו קראת. אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד.

אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה. גילת רנת דיצה וחרדה אהבה ואהבה ושלום ורעות. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שה' אלקיו. אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה, ועושה נחת רוח ליוצרו. אשריכם תלמידי תכמים שדברי תורה תביבים עליכם

אמר רבי עקיבא, אשריכם אין כמלכנו, אין כמושיענו. אין שום ואוש. איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק, חזק חזק ונתחזק. אל תירא ישראל. אלה המדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם. א-לי אתה ואורך אלקי ארומם. אם אין אני לי, מי לי. וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עבשיו, אימתי.

אבינו מלכנו, פתח שערי שמים לתפלתנו. אהללה אלקי ואשמחה בו, ואשימה תקותי בו. אהודנו בסוד עם קרובו, אלקי צורי אהבה בו. אור ירע לצדיק ולישרי לב שמחה. אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בכית ה' כל ימי חיי, לרחוק נעמם ה' ולבקר בחיבולו. איהו טוב ה'.

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת צביה מרגלית ז"ל בן עליה הי"ו נלב"ע י"ד ניסן ה'תשע"ח תנצב"ה

משכן שילה

מחשבות לשונית

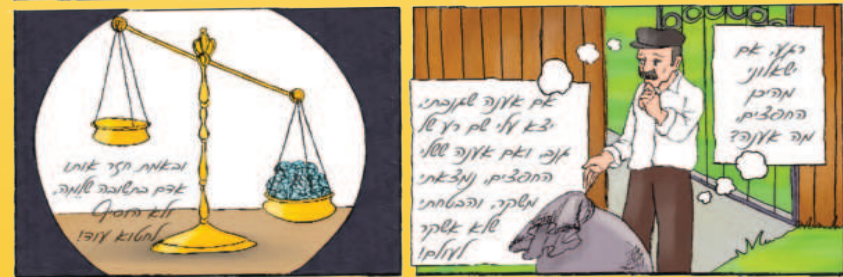
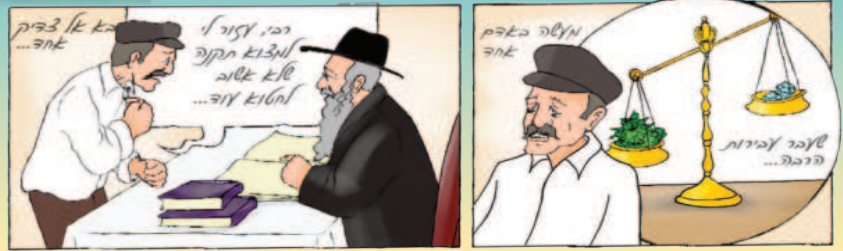
איתמר מלול ג"י
תלמוד תורה מוסדרי עולם
ירושלים

לצלוח את המשימה רק ביחד!

משל: קבוצת חברים יצאה לטיול ארוך ביער. באמצע הדרך הם הגיעו לאגם גדול, אך הם לא ידעו כיצד לעבור אותו. חלק מהחברים אמרו: **"האגם הזה גדול מדי, אנחנו אף פעם לא נגיע לצד השני"** אבל אחד החברים הציע: **"אם נבנה יחד רפסודה ונשתף פעולה כולנו, נוכל לחצות את האגם"**. בעבודת צוות הם הצליחו לבנות רפסודה ולחצות בבטחה את האגם.

נמשל: בפרשת "שלח לך" העם עמד בפני משימה קשה, והמרגלים הרבו לחשוש מהקשים שמחכים להם בארץ. אך יהושע וכלב היו אמיצים והראו דוגמה לאמונה וליכולת להתגבר על האתגרים בעזרת עבודה משותפת ואמונה פנימית. המסר הוא **שכאשר אנחנו פועלים יחד ולא מוותרים, ומאמינים בה' יתברך, נוכל להגיע למטרות, גם אם הן נראות רחוקות**. והמסקנה היא שגם כאשר דברים נראים לנו קשים ולא ניתנים לביצוע, **אסור לנו לפחד ואנחנו חייבים להאמין בה' יתברך ולנסות לצלוח את המשימה!**

ענת אורן

"מדבר שקר תרחק"

דבר הלכה:

אם סיפר אדם לשון הרע או רכילות, ובתוך דבריו נתערבב גם שקר, עובר גם כן על מצוות עשה של: **"מדבר שקר תרחק"**, ונקרא: **"מוציא שם רע"**, ועונשו חמור הרבה יותר מלשון הרע ורכילות של אמת.

שירי חיים

ספרי תמה תמימה ספרי נגיל בתימא
בת מלכים החכמה אן מקומך ספרי לי.
ענתה יונה סעדיה לי בפלטרין עליה
ואני תוך לב אנהי כפי עושה מעילי.
דלי יא צאה תיא דלי פאנא גביא
ואפחה אפחה לא תעיא אין טריק אפלי קלילי.
יא מסמא לב אלאבאב ואפתחי יא צנה אלאבאב
אן פי אלאבאבאב אלאבאב דא ברום דא שקה תאלי.
הרשות באמת נתונה לי שלומית ההתנה
אז יסיתך צר ממנה בת ואז ישיג גבולי.

בחר מבחר מקומות היכלי שן הפנימות
ועלי מתוך התומות ושעמי תמה לקולי.
נעלה הר העברים נשכבה יחד חברים
מבלי מגע בשרים שם ויטב דך וגם לי.
עין פרי הרר בגני ועסיסי שם וייני
קבלי מתוך ימיני כוס אשר נמזג בחר לי.
מבאר שבע צאי דך וזנתי וישוף ושלך
וחכמי ביני בשלך מימין אל תשמאלי.
רחצי טוהר הסירי עת עלות שער חצרי
קדשי את העשירי גם תני תלה ואכלי.
מעדים המתוקים תלקי שדש חלקים
זה בזה המה אדוקים סוד מבסה הוא ופלי.

חוס א-לתי ממעונך על תבצלת שרוךך
יעבר עלי צונקך כאשר עבר חרוךך.
שגבני מזוויני כי דך לבי ושיני
הלעלמים עוני יעמד ביני ובינך.
דוד מחה אויב מעקש כי לנגדי הוא למוקש
ועדי מתי אבקש אותך עמי ואינך.
את קרובי מקרובים גם סביבך שביבים
דר כנפני הקרובים הפרושים על ארונך.
ידך תנחה פזורים בעבור חסר נעורים
העברתני לזרים ואני כנת ימינך.
גדעה קרן מעני בעבור שמך וי
גואלי לנאל חמוני רום והשקף ממעונך.

משכן שילה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

A man with a beard is sitting in bed, reading a book to a young child who is also in bed. The scene is dimly lit, suggesting a bedtime story. The man is holding the book, and the child is looking at it with interest. The background is dark, and the lighting is soft, creating a cozy atmosphere.

לְמוֹצָאֵי
שַׁבָּת

לִילָה טוֹב, יְלָדִים צָדִיקִים! הָאֵם יוֹדְעִים אַתֶּם עַד כַּמָּה מְדִיקָה
הַהֲשָׁגָה שֶׁל ה' עָלֵינוּ, אֲפֹלוּ עַד לְדַבְרִים הַקְטָנִים בְּיֹתֵר? בּוֹאוּ
וְנִשְׁמַע סֹפֹר:

הַכֶּלֶם
הָיְתָה
לְבָרְךָ

מִלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה.
ס נִמְלְטוּ לַיְעָרוֹת
וְלִרְבֵּי יִצְחָק זָאֵב,
תִּכְנְנוּ לְבָרַח,
קְפִיד הָרַבִּי
וְאַיִשִּׁים
מִיתֵרֶת
לוֹ בְּזֻמן

אֲפֹשֶׁר
ס מִזֶּן
לַיֵּר
רֹסֶת
יְהוּדִי
וְ,

בָּא
עַל כָּל דְּבָר
הַקְטָנִים - עַל הַקְּנוּחִים, אֲזַן

הָיוּ אֵלֶּה יְמֵי הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל מַלְחָמָה
בְּחִילִים הָנָאצִּים הִתְקַרְּבוּ, וְכָלם נִמְלָט
וְלִקְמוּמֹת מִסְתּוֹר. גַּם בְּנֵי בֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי יִצְחָק
סוּלוּבִיצ'ק - הָרַב מִבְּרִיסק זצ"ל, תִּכְנְנָה לֵאמֹר
אֲוֹלָם חָפוּ לְהִסְתַּמֶּת. בְּכָל יְמֵי הַקִּפִּיד הָרַב
שֶׁלֹא לְהִשְׁקִיעַ מֵאַמֶּץ בְּעִנְיָנִים הָאִישִׁיִּים
מֵעֵבֶר לָמָּה שֶׁחָיָה. כָּל הַשְׁתַּדְּלוֹת מִיתַרְתָּ
הַיְתָה בְּעִינֵי חֹסֶר בַּשְּׁחוֹן בֵּה', אֲפֹלוּ בְּזִמְנָה
מִלְחָמָה.

לְאַחַר הַתְּבוּנוֹת, פָּסַק הַרְבֵּי שְׁאַפְשֹׁר
לְבָרַח לַיֵּער, אָבֵל בְּלִי לִקְחַת אִתָּם מִזֶּן
כָּלִל. כָּלֵם יֵצֵאוּ בַּעֲדָה רִגְלִית לַיֵּער
הַסְמוּךְ, בְּלִי לִקְחַת אֶפְלוֹ לֹא פְרוּסַת
לָחֶם. אַחֲרֵי כֵּמָה שְׁעוֹת, פָּגְשׁוּ יְהוּדֵי
שֶׁנֶּשֶׂא בִידֵיו שְׁנֵי סֵלִים גְּדוֹלִים,
מְלֵאִים בְּמִזֶּן שֶׁהוּכָן לְסַעוּדַת
חַתָּנָה. "בְּגִלֵּל הַמֶּלֶךְ מָה,
הַחַתָּנָה בְּטִלָּה וְאִין מִי שְׂיֵאכֵל
אֶת הָאֶכֶל. אִם תִּרְצוּ, תּוּכְלוּ
לְקַבְּלוּ", אָמַר הָאִישׁ.

הָרֵב מִבְּרִיסקָ שָׁאֵל מִסֵּפֶר שְׁאֵלוֹת, כְּדִי לִוְדָא שְׁהֶאכֹל כָּשֶׁר לְמַהֲדָרִין,
הוּדָה לֹאִישׁ וְקִבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַמַּזְוֵן. הוּא הִתְיָשֵׁב עִם בְּנֵי בֵיתוֹ לְאַרְוַחָה

ליום
ראשון

לילה טוב, ילדים נפלאים! בשבוע שעבר למדנו שגם במדות הרעות צריך ואפשר להשתמש לקדשה. אך כיצד אפשר להשתמש בגאווה, למשל, לדבר טוב? בואו ונשמע:

בסוף ימיו היה הצדיק רבי שלמה אסולין זצ"ל חולה ואשפז בבית הרפואה. אך הוא כלל לא היה שקוע במצבו. כשהיה שומע חולה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, המפיל חלקי שנה על עמי ונתנומה על עשפי ומאיר לאישון בת עין. ויה רצון מלפניך יי אלהי אבות, שתשכיכני שלשום ותעמידני לחיים טובים שלשום ותן חלקי בחיתך, ותתני לי דבר מצות אלהי תתניני לדבר עברה, ואה תביאני לידי חסא ולא לידי נסיון ולא לידי כיוון. וישלשם ב יצר הטוב ולא ישלשם ב יצר הרע. ותתני לי מצר הרע ממחולאים רעים ולא יבהילני חלומות רעים ותהרוורים רעים ותאה מטתי שלמה לפניך והאר עיני פן אישן ממות.

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ-לֹהֵינוּ,
יְיָ אֶחָד:

ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד:

קריאת שם עזר המיטטר

לשם יחוד קדש בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, ילחצא שם אות ' 'ואות ה' בשם אות ה' בחרואא שלים בשם קל ישראל. חריני מקבל על א-חרהו יתברך ואלהו וראוהו, וחרני ריא ממנו בני דאיהו דא על שולש על שמו. וכלא קמיה ברא. וחרני ממליכו על קל אבר ואבר וניד וניד מרמ' אברים וס' ח' גידים של גוף ונקש, ורחי ונשמותי מבורה מבורה שלמות, ונפש עבר דר'. יתברך. ורחי ברחימו וס' ח' ענינו מלבב שם ונפש חצפה, אמן בן ירח וצור:

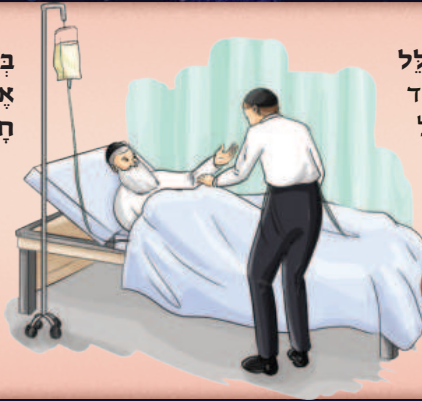
- את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

ברבנו של עולם הריני מודה וסולח לכל מי שהשקעים והקנים אותי או שחטא נגדני. בין בנפשי בין בממוני בין בכבודי בין במלך אשר. בין שראוי לי להגות בו כקצונו בין כשגגתי בו כמזיניו בין בדבורי בין במעש. בין בגלגולו ולא בין בגלגולי. אחר כלל בר ישראלי ולא נענש שום אדם בסמתי. ויהי רצון ממעשרי ואז אבויני וסליח אהבתי עמי. ומה שחטאתי לחסדך פורמתיך ורחמיך ורחמיך אכל אתי על ידי אלהי וסליח ורחמיך רעים: יהי רצון ממעשרי ואז אבויני וסליח אהבתי עמי. ומה שחטאתי לחסדך פורמתיך ורחמיך ורחמיך אכל אתי על ידי אלהי וסליח ורחמיך רעים: יהי רצון ממעשרי ואז אבויני וסליח אהבתי עמי.

זו שבחדר לידה יש רב גדול שמתפלל ובוכה עליה עד שהיא תבריא". ומיד הוסיף בצער: "אף פעם לא אמרתי על עצמי שאני רב, אבל אולי זה יעודד אותה שתרגיש שיש מישהו שמצטרר בצערה".

האשה אכן שמחה מאוד ותוך זמן קצר אף נרגעו כאביה. נשתדל לשים לב לסובבים אותנו -

במה אפשר להתפלל עליהם? איך אפשר לעודד אותם? אפשר להשתמש בגאון כדי לשמח חבר, ולומר: "איזה חכם אתה!", "איזה טעם טוב יש לך"... גם את היצר הרע אפשר לנצח בעזרת הגאון, ולומר: "אינך יכול להטות אותי מדרך הישר, אני חשוב ונעלה ממך. אני בן של מלך!" כשיראה כמה אנחנו מתנשאים מעליו, בודאי יברח ויסתלק במהרה!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

השעוה השחרה

ליום שני

אולם השעוה, שהיתה אמורה להיות אדמה, יצאה שחרה! שלף רבי מנשה את פנקסו, שבו רשם את כל הוראות ההכנה, עבר שורה אחר שורה, ולא הבין: הוא עשה הכל כנדרש, מדוע יצאה השעוה שחרה? בחסר בררה נגש רבי מנשה להכנת השעוה בשנית. הפעם בדק היטב שכל המכשירים והכלים נקיים, ושהכל נעשה בדיוק לפי ההוראות. שעות רבות עבד קשה. "הפעם", אמר לעצמו, "בעזרת ה' זה חייב להצליח".

בסיום הרתיקה, הפך את המקל בידים רועדות, והנה מה רואות עיניו? הכל שחור! רבי מנשה עמד להתעלף. איך זה יתכן? הבין החסיד כי יש דברים בגו. הוא שכר עגלה ונסע לרבו הקדוש. שמע הצדיק את כל מה שקרה, ואמר בחיוך: "אל דאגה, ה' יתברך יהיה בעזרה. סע לביתך והמשיך ביצור השעוה. אל תתיחס כלל אל צבעה, אלא המשיך ליצר ממנה ככל שתוכל".

רבי מנשה לא הרבה לרגע אחר דברי רבו. הוא חזר לביתו והחל ליצר כמויות גדולות של שעוה שחרה. כשמלאו מחסניו והחמר שבדיו אזל, לנה כספים מידידיו, רכש עוד חמרי גלם והמשיך ביצור ה'שעוה' המזוהר. הוא לא חשב לרגע להפסיק ביצור השעוה, שהרי כך הורה לו הרבי, וחקה לראות כיצד תבוא הישועה.

אבל כבד ירד על רוסיה: הכול התבשרו על מותו של המלך הרוסי - אלכסנדר השני. הממשלה הרוסית התכנסה באותו יום לשיבת אכל מיוחדת, שבה התקבלו החלטות שמטרתן לסמל את האכל הלאומי. החלט גם שבמשך שלושים יום יטביעו כל משרדי הממשלה את חותמותיהם בחותם שחור. רק לאחר מעשה, כשהחלו בחפוש אחר חותם שחור, הבינו שטעו בהחלטתם: בכל המדינה לא נתן היה להשיג חותם שחור!

הידיעה הגיעה לאזניו של רבי מנשה, והוא שגר מברק בהול לממשלה הרוסית, והודיע להם שיש בידו כמות גדולה של שעוה שחרה. תוך שעות ספורות הופיעו נציגי השלטון במעונו, כדי לרכש את כל השעוה שברשותו! רבי מנשה הבין את ההזדמנות הגדולה שנפלה לידו, ונקב בסכום עתק. נציגי השלטון כלל לא התמקחו על המחיר, ושלמו לו מיד. תוך זמן קצר, רכנו כל המחפשים מהשעוה השחרה, ורבי מנשה הפך לעשיר מפלג. בערב שבת הוא נסע לרבי, לבשר לו על הישועה הפלאית, וכל אותה שבת היתה שמחה גדולה בחצר הקדש בדמימו. הכל מכחה של אמונה תמימה!

גם אנחנו נתחזק באמונת חכמים. נדע שתמיד כדאי וטוב להועץ בצדיק ולשמע בקולו, ונזכר שישועת ה' קרובה לבוא.

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים חמודים! התורה מלמדת אותנו לשמע בקול הצדיקים. האם כדאי לשמע לעצתם גם כשהיא נראית לא הגיונית? בואו ונשמע ספור:

החסיד רבי מנשה קדישמן מורשה היה מחסידיו של רבי יעקב אריה מראדזימין זצ"ל. בעל משפחה גדולה היה רבי מנשה, ופרנסה לא היתה לו. אמר לו הצדיק: "סע למוסקבה, לבית החרשת ליצור השעוה. בעליו יספים בודאי ללמדך את המקצוע, ובעזרת ה' תהיה לך פרנסה בשפע". לנה רבי מנשה חמשים רובל להוצאות הדרך, ויצא מיד לדרך, כשלבד מלא אמונה.

בהגיעו למוסקבה, שכר לו חדר באכסניה וזלזל ויצא לברר אודות בית החרשת ליצור שעוה. אף למרבה הפלא, איש לא ידע שיש מפעל שכזה. כך עבר עליו שבוע שלם בחפוש, ללא הועיל. יהודי המקום יעצו לו לשוב לביתו, אך רבי מנשה היה מלא באמונת חכמים ולא ותר. אולם עבר חדש, ובארנקו נשאר רובל אחד בלבד: לא היה לו כסף נוסף לשלם לאכסניה ואף לא עבור הוצאות הדרך הנזרה.

הוא ישב וסעד את סעדו הדלה, ולפתע נגש אליו יהודי שהיה מוכר פרטיס הגרלה, והציע לו לקנות פרטיס. הראה לו רבי מנשה את ארנקו ובו רובל אחד בלבד, אך הלה לא הרפה: "קנה לפחות פרטיס להגרלה היומית, לזה יספיק הכסף", הציע. לבסוף, רכש רבי מנשה פרטיס להגרלה היומית, במחיר של רבע רובל. בערב חזר מוכר הפרטיסים לאכסניתו של רבי מנשה, ובשר לו בשמחה שכרטיסו עלה בגורל והוא זכה במאתים רובל!

שמח רבי מנשה על המון שזמן לו הקדוש ברוך הוא, והמשיך לחפש בדרך את בית החרשת. יום אחד הגיע רבי מנשה לסמטה צדדית בקצה העיר. שם, במרתף שמתחת לאחד הבתים, מצא סוף סוף את מבקשו. היה זה מפעל ביתי קטן ליצור שעוה עבור חותמות. בעל המפעל, שהיה יהודי חרדי, הסכים מיד ללמדו את סודות המקצוע.

לאחר שלמד את כל התהליך ואף התנסה בהכנתו, הורה לו בעל המפעל שישב לביתו, ובכרו שיצליח ויעשה חיל במלאכתו. רכש רבי מנשה את המכשירים והחמרים הדרושים להכנת השעוה, ועשה את דרכו חזרה לעירו.

כשהגיע, שכר לו מחסן גדול, שם שכן את כל המכשירים והחמרים, ונגש למלאכת היצור. נרגש ומתוח עמד רבי מנשה ליד חבית השעוה הגדולה, וחקה בקצר רוח לראות את מעשי ידיו להתפאר. והנה הסתימה הרתיחה, ולאחר שהצטננה מעט העסה, יצק רבי מנשה את תוך החבית לתוך מקלים המיוחדים לכה.

לדרתם ונתנו על ציצת הכנה פתיל תכלת: והיה לכם ציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי כבככם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לא-להיכם: אני יי א-להיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני יי א-להיכם: (חזור ואומר) יי א-להיכם אמת.

יעצו חסידים בכבוד, ירגנו על משכבותם: רוממות א-ל בגרונם, וחרב פיפיות בידם:

הנה מטותי שלשמה ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל: בלם אחזי חרב מלמדי מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות: (חזור מפסוק "הנה מטותי" שלוש פעמים)

והשתחיתם להם: (בלחש) וחרה (דעצור) אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבוליה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: (עד כאן בלחש) ושמתם את דברי אלה על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על-ידיכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם דבר בם בשבת בביתך ובכלתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על-כנפי בגדיהם

יברכה יי וישמרה:

יאר יי פניו אליה ויחנה:

ישא יי פניו אליה וישם לה שוים:

ישב בסתר עליון, בצל ש-די יתלונן: אמר ליי מחסי ומצודתי, א-להי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסד לך ותחת כנפיו מחסה, צנה וסתר אמתו: לא תירא מפחד לילה, מחץ יעוף וימם: מדבר באפל יחלה, מקטב ישור צהרים: יפל מצדה אלה ורכבה מימינה, אליה לא יגש: רק בעיניו תביט, ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי:

אולם מפיון שאבי היה מורה שפן להתענות, תנסה האשה להתענות עד כמה שהיא יכולה, בכל זאת."

בבקרו של יום התענית, נשמעו לפתע נקישות על דלת ביתו של אותו אברך. בפתח עמדה נערה ואמרה: "אני נכדתו של הרבי. סבא שלח אותי לשהות כאן כל היום, ולעזור לך עם הילדים ובכל מה שתצטרכי!"

כשנראה או נשמע שיש לחברנו קשי או בעיה, נשתדל תמיד לסייע בידו כמה שנוכל, ולעולם לא נעלים עין ממצבו של יהודי אחר.

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים חביבים! עם ישראל ערבים זה לזה, ועל כלנו מטלות הזכות והחובה לדאג לכל יהודי באמת. בואו ונשמע ספור:

שנה אחת חל תשעה באב בשבת קדש, והצום נדחה ליום ראשון. יהודי אחד, המתגורר בלונדון, שאל את האדמו"ר מויז'ניץ - רבי דוד הגר, אם יש מקום להקל שאשה מעברת לא תצטרף להתענות, שהרי קשה לה והיא אף מטפלת בילדים קטנים.

השיב הרבי: "אמנם בין הפוסקים יש הרבה שמקלים באפן כזה,

נשמה יהודית

ליום רביעי

הניצוץ היהודי שבו: הרי הוא בן יחיד, כיצד יוכל לוותר על אמירת הקדיש?

משה נסה לחפש את מזלו בבתי כנסת אחרים, אך גם אותם עזב בבשת פנים. לבסוף, כמוצא אחרון, נכנס ל"שטיבל" של חסידי ברסלב, שהיו כבר באמצע תפלת מוסף.

נדדו החסידים

לילה טוב, ילדים יקרים! כשיש בסביבתנו אנשים הרחוקים מדרך התורה והמצוות, עלינו להזהר שלא נשפע מהם כדי שלא נתרחק גם אנחנו, חלילה. אבל כשאדם שב בתשובה, לא משנה עד כמה היה רחוק, חייבים לקבל אותו מכל הלב. בואו ונשמע ספור:

שבת קדש בעיר ברסלב. כל המתפללים כבר ישבו בבית הכנסת, מעטרים בטליתותיהם ומזמרים בנעימות. לפתע נכנס משה הבנקאי, לבוש בבגדי חל. כלם נדהמו: האם הגיע לכאן ישר מעבודתו בבנק, בעצומה של השבת? קם מישהו וקרא לעברו: "לך מכאן!" ומשה נמלט משם. הוא היה יהודי בנקאי אמיד, שלמרבה הצער ירד מהדרך לגמרי. כלם ידעו שהוא עובד בשבתות כבימי החל. אולם, לאחר פטירת אביו, התעורר

שמות תשמו רעים אהבים בשמחה יציר פנו עדו מקדש. ברוך אתה יי, משמח חתן וכלה:

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה, חתן וכלה, גילה רנה דיצה וחדוה, אהבה ואהוה, שלום ורעות, מהרה יי א-להינו ישמע בערי יחדו ובהוצאות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלל, קול מצהלות חתנים מחפשת, ונערים ממשחה ננינים, ברוך אתה יי, משמח חתן וכלה:

והזמן שכור ברכת המזון, אומרי סברי מרן (ועונים): לחיים.

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:

שבע ברכות

בסעודת חתן וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'בורא פרי הגפן'. ומנהג ארץ ישראל לקחת שתי כוסות, אחת לברכת המזון ואחת לברכת החתנים, ואחרי שסיים ומברך השני לברך על הכוס שבכור 'בורא פרי הגפן' עד סוף שבע הברכות, ואחרי כך מברך הראשון 'בורא פרי הגפן' ומכיון להוציא את השומעים, וסומכים.

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, שהכל ברא לכבודו:
ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, יוצר האדם:
ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, אשר יצר את האדם בצלמו, בצלם דמות תבניתו, והתקין לו ממנו בנן עדי-עד. ברוך אתה יי, יוצר האדם: שוש תישו ותגל עמך קבוץ בניו לתוכה במהרה בשמחה. ברוך אתה יי, משמח חתן וכלה:

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אנא בכה, גרלת ימינה, תתיר צדוקה. (אב"ג'ת"ץ)
יום שני (לקרוא בראשון בליילה) קבל רנת, עמך. שבענו, טהרנו נורא. (ק"ע ש"ף)
יום שלישי (לקרוא בשני בליילה) נא גבור, דושי יחדו, נכבת שמרם. (נב"ד יב"ש)
יום רביעי (לקרוא בשלישי בליילה) ברכם טהרם, רחמי צדוקה, תמיד נמלם. (בט"ר צת"ג)
יום חמישי (לקרוא ברביעי בליילה) חסיני קדוש, ברכ טובה, נהל צדוקה. (חכ"ב ט"ו)
יום שישי (לקרוא בחמישי בליילה) יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשך. (יב"ט פ"ק)
יום שבת (לקרוא בששי בליילה) שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע מעלומות. (שק"א צ"ח)
(בלחש) ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד.
אתה תקום ותרם ציון, כי עת להנחה כי בא מועד: ברוך אפקיר רוחי, פדיתה אותי יי א-ל אמת:

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידו.

אנא יי א-להינו וא-להי אבותינו. תבא לפנינו תפלתנו. ואל תתעלם מלכנו מתחנונו. שאין אנחנו עוי פנים וקשה ערף לומר לפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו. עוינו. פשענו. אנהנו ואבותינו ואנשי ביתנו: אשמונו. בנרנו. גזלנו. דברנו רפי ולשו הרע. העוינו. וחרשנו. ודנו. המסנו. ספלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות. בזבנו. כעסנו. לצנו. מרדנו. מרינו ובריו. נאצנו. נאפנו. סרנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחתנו. תעבנו ותתענונו. וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל ברא עלינו. כי אמת עשית. ואנחנו הרשענו:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכה" כולו מיד לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בליילה נחשב כיום שני, יום שני בליילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

לראותו כה, בבגדי החל שלו, אף רבי נתן מברסלב המשיך בתפלתו. אחרי כמה דקות, נגשו כמה מתפללים לרבי נתן, ושאלו: "איך יתכן שמחלל שבת ימצא מקום בבית הכנסת שלנו, ועוד בבגדים שבהם חלל שבת?" אמר להם רבי נתן: "אל תגידו לו כלום. הוא יהודי. יש לו נשמה יקרה, והוא יכול להצטרף לתפלה, ולהגיד קדיש על אביו זכרונו לברכה".

המתפללים לא הבינו, אף שמעו לדברי רבם. אחרי התפלה נגש משה לרבי נתן, ואמר: "ישר כח, רבי, שנתת לי הזדמנות. מכל בתי הכנסת גרשו אותי". רבי נתן השיב: "אתה מזמן בחפץ לב, כל יום". ואכן, לא עברו ימים רבים, ומשה כבר הפך להיות מתפלל קבוע

והניח בכל בקר תפלין, לאחר שנים רבות שהן היו עזובות בנרתיקן. נפשו נקשרה לרבי נתן. הוא שמע ממנו דברי חזק שמעולם לא שמע כמותם: "אתה עדין יקר בעיני ה' וה' אוהב אותך למרות כל מה שעברת!" הדברים היו כטללי חיים על נפשו המיאשת והעזובה, חלחלו עמק ללבו, והוא הפך לבעל תשובה גמור! לפני פטירתו, אמר רבי נתן: "עם משה, אני יכול להגיע לכסא הכבוד! הצלתי נשמה יהודית!"

ויהי רצון שנזכה כל ימינו לקרב ולהתקרב כל יום מחדש לה' יתברך, מתוך שמחה והתלהבות! ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

עזב תעזב עמו

ליום
המישי

לילה טוב, ילדים מתוקים! התורה מלמדת אותנו להאיר פנים לכל אחד, להתעניין בשלום הזולת ולרצות בטובתו, ואף לסייע לו כשצריך. כך גם גדולי הדור: אף שהיו שקועים בעמל התורה, היו נוהגים בכבוד כלפי כל אדם. בואו ונשמע ספור:

שנה אחת, היה צריך להתקין בביתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל ספריה חדשה. לשם כך הזמן יהודי שהיה בעל מלאכה ממחה. אותו נגר עבד שעות ארוכות בבית הרב, ורק לקראת הערב עצר מעט לנוח. והנה, להפתעתו, ראה את מרן נכנס לחדר ובידו אחד ממדפי הספריה, שהיה נמצא עדין מחוץ לבית.

קם הנגר ושאל: "רבינו, מה כבודו עושה? אני כבר אכניס את

המדפים". השיב לו מרן: "עבדת קשה יום שלם. ברצוני לעזור לך במעט, ולהכניס את המדפים שנשארו!" מרן, שכל שניה שלו היתה מנצלת לתורה, דאג לנגר ולא חס על כבודו ומעמדו כלל הוא לא אמר לעצמו: "אלמד תורה, וחוצץ מזה לא מענין אותי כלום". לא זו דרכה של תורה. הרב עובדיה למד אותנו שאכן, אדם חייב להיות שקוע בתורה. אף יחד עם זאת, חייבים להסתכל תמיד גם על טובת הזולת ולשאת בעל עם חברו.

גם אנחנו, ילדים, נרבה בלמוד תורה, משניות ואמירת תהלים, כדי להרבות את אור התורה בעולם. אולם לא נשכח תמיד גם לשים לב לסובבים אותנו, לעזור ולדאג להם, ונזכה להרבות שלום בעולם.

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

ושמחנו בכנינה, ונברכך עליה בקרשה ובטהרה.

בשבת: קריאת התורה וקריאת חומש תהלים. ראש חודש: וקריאת חומש תהלים. ראש השנה: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים. ביום טוב ויום המועד: וקריאת חומש תהלים.

ברכה מעין שלוש

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,

אם אכל מנות ואמר: על המזון ועל המלכה

אם שתה יין ואמר: על הגפן ועל פרי הגפן

אם אכל פירות משבעת המינים ואמר: על העץ ועל פרי העץ

ועל תנובת השדה, ועל ארץ חמדה, טובה ורחבה, שרצית

והנחלת לאבותינו, לאבות מפורים, ולשבע מטובה.

רחם יי אלהינו:

(א) עלינו,

(ב) ועל ישראל עמך,

(ג) ועל ירושלים עירך,

(ד) ועל הר ציון משכן כבודך,

(ה) ועל מזבחך

(ו) ועל היכלך,

ונבנה ירושלים עיר הקדש, במהרה בימינו, והעלנו לתוכה,

תפילת הדרך

הוצאת לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) ואומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שוהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שציא מהעיר.

יהי רצון מלפנינו יי אלהינו וא-להי אבותינו, שתוליכנו לשלום, ותציענו למחוז לשלום, ותדריכנו לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו לשלום, (אם חוזר בו ביום מוסיף: ותחזירנו לשלום), ותצילנו מכל פל-אויב ואורב בדרך, ותשלח ברכה במעשי ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל-רואינו, ותשמע קול תחנונינו. כי א-ל שומע תפלה ותחנון אתה. ברוך אתה יי שומע תפלה:

לא נבסיק את השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183
לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.י. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א. הי"ו.
חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

דברים מיוחדים

מאת: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו

רבנו של עולם

קיבלנו את ההתראות אנחנו נמצאים בסמוך למרחב המוגן של האמונה ובטחון
ואנחנו ערוכים לכל תרחיש של תקיעת שופר במהרה בימינו אמן
ובהזמנות זו נודה לכל התורמים ולכל השותפים, שעוזרים לנו להמשיך.

ניתן לתרום ולהשתתף זכות הרבים תלוי במסעיים

א. נדרים + קופה מספר 6500 תחת השם 'לא נבסיק את השמחה'

ב. העברה בנקאית בנק דיסקונט מספר חשבון 158302968 מספר סניף 064

תזכו למצוות

קול חתן וקול כלה

חלק 1 - 108 בדיחות

חלק 2 - 99 בדיחות

חלק 3 - 110 בדיחות

חדש! חלק 4 - 101 בדיחות

כל חלקים ב- 5 ש

ניתן לקנות כל הזמן

במוקד המרכזי בירושלים:

רחובות הבוכרים (דוד) 9

כניסה ב' 0534-135-183

מילתא דבדיחותא

המשך מחלק א'

39. השאלה היא ממש לא למה האיראנים הורידו בכמות השיגורים, אלא
איך עד היום הפרסים האלו הצליחו להתגבר על הקמצנות הכרונית
שלם. צריך ללמוד מהם עבודת המידות!.....

40. נראה לי שהכפתור לשיגור טילים מאיראן נמצא מתחת לכרית שלי
כל פעם שאני בא לישון יש התראה.....

41. אורז רגיל זה טרגדיה - אורז פרסי זה סיכול ממוקד.....

42. רק אני לא הבנתי למה מחלצים ישראלים מחו"ל לתוך המלחמה.....

43. זה קצת מוזר, אנחנו במבצע "עם כלביא יקום"

וכולם ישנו היום עד 11 בבוקר.....

44. שם המבצע "גזל שינה".....

45. שאלתי את אחי אם הכין לי חמין לשבת, ענה לי הכנת לך חמנאי.....

46. ב- כ"ב תשרי תשפ"ד (7.10.23) לא העירו את ביבי

ב- י"ז סיון תשפ"ה (13.6.25) ביבי מעיר את כל העולם.....

47. למה האיראנים לא משחקים מחבואים? כי כל מי שמתחבא הופך למטרה!

48. עברנו לשלב שפיקוד העורף מתריע מתחילת יצור הטילים.....

49. הגענו למצב שאפשר להתעדכן יותר טוב מתי תהיה אזעקה מאשר מתי מגיע האוטובוס.....

50. במבצע חשאי של ישראל בלב טהרן הביאו את הזנב של ושתי.....

51. קמתם בבוקר משעון מעורר ולא מאזעקה, כל השאר בונים.....

52. הוא לא נשמע מוכר בחנות נעלים

אתם חייבים לשמוע את דובר צה"ל בפרסית כמאל פנחסי.....

53. המטח האחרון היה בדיוק כמו בחניות נעלים של פרסים

מתחילים ב- 100

יורדים ל- 50.....

ואז אני לא אתה לא אני 10 .... וזהו.....

ניתן להשיג את העלון במייל: a05832349@gmail.com

או במוסף 'מתוקים' בחוברת טועמיה.

54. טראמפ מתכנן לרוקן את טהרן ולהשכין שם את העזתים.

הטהרנים ישוכנו בשטחים שכבש פוטין באוקראינה.

אמריקה תכיר בשטחים אלו כאדמה רוסית ופוטין יסכים לסיים את המלחמה.....

55. דיווח: חוסלו מאות אלפי שעות שינה.....

56. נכון זה קצת מרגיש כאילו הקורונה וה- 7.10 התחתנו ועכשיו אנחנו באירוע של הילד שנולד להם?.....

57. השמות ההזויים של הערים שלהם...

לא יכלו שמות נורמלים כמו רחובות, בני ברק, או ירושלים? מה היה דחוף להם שמות מוזרים? לדוגמה אבו צאלח

או 2 משאיות נושאות מל"טים נעצרו בלורסטאן קאקארזה על ידי כוחות עממיים.....

ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' שכונת הבוכרים.

חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 1 - 5 ש - ספר הבדיחות - 50 ש - **חדש! חוברת הבדיחות 'חתן וכלה חלק 4 - 5 ש**

חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 2 - 5 ש - חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 3 - 5 ש

חוברת הבדיחות חלק 5 - 10 ש - חוברת הבדיחות חלק 6 - 10 ש חוברת הבדיחות הרגע הזה - 5 ש

עוד פרטים: 0534-135-183 | הידעת? כאשר אתה קונה את החוברות אתה שותף בהדפסת והפצת העלון!

מילתא דבדיחותא

58. הרגע הזה שאני מדליק שואב אבק, ומתחיל לחשוש שמא השכנים יחשבו שהופעלה אזעקה...
59. בסביבות סמוטריץ' וכן גביר דורשים שחוק הסנקציות על לומדי התורה יכלול גם הצהרה מפורשת וחד משמעית כי מדינת ישראל מעריכה ומוקירה את לומדי התורה והיא רואה את לימוד התורה כערך עליון וכי מחויבותה להמשך קיומו של עולם התורה במדינת ישראל עומדת מעל לכל והיא בלתי מתפשרת ובלתי ניתנת לערעור עד לגיוסו של תלמיד הישיבה האחרון.....
60. קופת העיר מבקשת מהציבור להתפלל שלא יחליטו בכירים באיראן להתחבאות בקבר מרדכי ואסתר.....
61. איראן לטראמפ: רוצים לחזור לשולחן המו"מ,
הבעיה היא שלא נשאר לנו שולחן שלם..
62. בואו נראה אתכם!
נסו לקרוא כמה שיותר שמות בכירים שחוסלו בלי להתייאש/להיחנק...
עבדאללה אסמאעיל זולקיפלי
מוחמד עלי אלהמד סרפאראז
חאג'י עלי רזא פורת־כשדאר.....
63. הפרסים לחות'ים: בכבוד ג'ונאם. אתם ראשון...
החות'ים: לאאאאא ! מה פתאום? אתם התחלתם - אתם ראשון!
הפרסים: יודע מה - חיילי חובי, לא אני - לא אתה. עשינו עסק??.....
64. הערכת המומחים: חלק מהטילים נשלחו דרך דואר ישראל.....
65. שאלו את איראן למה הם לא מוחקים את תל אביב כמו שהבטיחו הם ענו שהם לא תוקפים אחים לנשק.....
66. איראן בעז"ה היסטוריה....
הכבישים המובילים לאחמטה (העיר בה לפי המסורת קבורים מרדכי ואסתר) מלאים באוטובוסים מהודרים, שילוט לאורך כל הדרך עולו והתכנשו להילולת מרדכי ואסתר
בכל תחנת עצירה: דוכני קוגל פרסי, טשולנט עם תבלינים מקומיים, וקומזיצים בניחות ירושלים - טהרן.
ליד הקבר - רחבה גדולה עם אוהלים מסודרים, הפרדה מלאה, עזרת גברים ועזרת נשים, ותזמורות כלייזמר עם טאץ' מזרחי. הכנסת אורחים "אור מרדכי אסתר" מגישה לקהל הרחב סעודות כיד המלך
אפשרה בממשלה מינוי השרים מלכיאל ופרוש לשר לעניני איראן
המפיק מוטי רבינוביץ נצפה בסיור במתחם הקבר לקראת הילולא הגדולה
ברוכים הבאים לקרעסטיר פינת פרס..... (זה חזק...)
67. שר הבטחון: סנקציה נוספת תוטל על בחורי הישיבות, אזעקה כל בוקר ב7:30 בכל הריכוזים החרדים.....
68. בתכלס, מרגיש עכשיו כמו ערב שבועות, שישנים ביום בגלל שנצטרך להיות ערים בלילה.....
69. הנחיית פיקוד העורף: אין לאכול חמין בשבת - צפויה שהייה ממושכת בממד.....
- מה משותף בין חוברות הבדיחות: חלק 6, חלק 5, חתן וכלה חלק 3, חתן וכלה חלק 4, הרגע הזה.
שאת כל החוברות האלו אין בספר - ועכשיו מבצע: הכל ב- 85 ₪ במקום 104 ₪

מילתא דבדיחותא

70. ממליץ לשים ברקע ברחבי המדינה כעת את השיר: "פיקוד העורף לצידך, ברגעים החשובים של הטילים....."
71. אשה שולחת את בעלה לקניות ובדיוק אין שום שידור מאיראן.....
72. מידע מודיעיני רגיש - סודי ביותר!
אזהרה חמורה - אין להעביר לאויב בשום פנים ואופן!!
מתברר כי קיימים שני כורים אסטרטגיים חיוניים במיקומים הבאים:
1. אום אל פאחם 2. שכם
חשד לכור נוסף בג'נין - נמצא כעת בבדיקה מעמיקה!
הדלפה של המידע הזה עלולה לגרום לפגיעה חמורה בביטחון הלאומי. שמור על זה בסוד מוחלט.....
73. אם אפשר לדבר שם עם בר סמכה בטהרן שהטיל ברחובות נפל כמעט על הביטוח לאומי פספוס של 100 מטר, כמה חבל.....
74. שמתם לב: רק גולדקנופף התפטר - והמדינה מתפרקת.....
75. באיראן מסתובבים כל כך הרבה אנשי מוסד שאם אתה מתנגש במישהו ברחוב תגיד לו "סליחה" בעברית יש סיכוי שהיא יענה לך "הכל טוב, אחי....."
- בשורות טובות ישועות ונחמות שלכם שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו.....**

דבר כזה בתולדות השמחה לא היה מעולם!

כל ה- 14 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1 - 10 ש"ח	8. חג פורים - 7 ש"ח
2. לא נפסיק את השמחה חלק 2 - 10 ש"ח	9. חג פסח - 7 ש"ח
3. לא נפסיק את השמחה חלק 3 - 10 ש"ח	10. משמח חתן וכלה חלק 1 - 5 ש"ח
4. לא נפסיק את השמחה חלק 4 - 10 ש"ח	11. משמח חתן וכלה חלק 2 - 5 ש"ח
5. לא נפסיק את השמחה חלק 5 - 10 ש"ח	12. משמח חתן וכלה חלק 3 - 5 ש"ח
6. לא נפסיק את השמחה חלק 6 - 10 ש"ח	13. משמח חתן וכלה חלק 4 - 5 ש"ח
7. חגי תשרי - 5 ש"ח	14. הרגע הזה - 5 ש"ח ועוד הרבה הוספות...

[ספר הבדיחות + לא נפסיק את השמחה חלק 6 + חלק 5 + הרגע הזה + חתן וכלה חלק 3 + חתן וכלה חלק 4]

340 עמודים - 2,200 בדיחות

במחיר מצחיק: 85 ש"ח במקום 104 ש"ח

המכירה נמצאת ברחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' ירושלים - ורק בתיאום מראש! 0534-135-183

חלק

לא נבפיק את השמחה

א'

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com

מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.י. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א הי"ו.

חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

דברים מיוחדים

מאת: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו

רבנו של עולם

קיבלנו את ההתראות אנחנו נמצאים בסמוך למרחב המוגן של האמונה ובטחון
ואנחנו ערוכים לכל תרחיש של תקיעת שופר במהרה בימינו אמן
ובהזמנות זו נודה לכל התורמים ולכל השותפים, שעוזרים לנו להמשיך.

ניתן לתרום ולהשתתף זכות הרבים תלוי במסעיים

א. נדרים + קופה מספר 6500 תחת השם 'לא נפסיק את השמחה'

ב. העברה בנקאית בנק דיסקונט מספר חשבון 158302968 מספר סניף 064

תזכו למצוות

קול חתן וקול כלה

4 מי יודע?

4 חלקים של בדיחות

'משמח חתן וכלה'

כל חלק 5 ש

רחוב: רחובות הבוכרים

(דוד) 9 כניסה ב'

ירושלים

0534-135-183

מילתא דבדיחותא

הכתב יחסית קטן - כי יש ב"ה מלא בדיחות.....

1. בזמן האזעקה יש להיצמד לתימני אין יותר בונקר מזה.....

2. עד אתמול לא חשבתי שטילים מתימן ירגיעו אותי.....

3. 46 שנים שאין אף טיסה מישראל לאיראן, מיום שישי האחרון כל
הטיסות מישראל הם רק לאיראן.....

4. רק במדינת ישראל יש אווירה שמלחמה עומדת לפרוץ בזמן
מלחמה.....

5. איראנים: בגללכם פגשתי במקלט את השכן מועד הבית שנזכר שלא
שילמתי כבר שנתיים... באמת 'תודה רבה' לכם.....

חוברת הבדיחות 'הרגע הזה' 16 עמודים 225 בדיחות - 5 ש בלבד

מילתא דבדיחותא

6. אכלתי כל כך הרבה בשבת שאני כבר מוגדר כמרחב מוגן.....
7. פנייה לאיראנים: אם אפשר בבקשה שההתקפות בלילה יהיו טיפה יותר מאוחר, כדי שנוכל מיד אחרי זה להתפלל נץ ולא ניאלץ לחכות סתם.....
8. חייב לדעת מי הגאון שגרם לכך שאין קליטה במקלטים כך שצריך לצאת כדי לשמוע שאפשר לצאת.....
9. סנקציות על עולם התורה
- רישיון נהיגה: - הכבישים ריקים רק רכבי צבא וביטחון.
  - צו עיכוב יציאה מהארץ: - נתב"ג מושבת.
  - ביטול העדפה מתקנת בשירות הציבורי: - השירות הציבורי מושבת.
  - ביטול סבסוד לימודים אקדמיים: - כל מוסדות הלימוד סגורים.
  - ביטול הנחיה במעונות: - אין מעונות.
  - ביטול הנחה בתחבורה הציבורית: - אין תחבורה ציבורית.
  - אין סיוע מביטוח לאומי: - ביטול לאומי מוציא מליארדים על נפגעים.
  - שלילת מחיר דירה למשתכן: - בניינים שלמים קורסים.
  - אין הקלות במס רכוש: - מס רכוש משלם מליארדים לנפגעים.....
10. מאז שהתחילה המלחמה אני ישן כמו תינוק, כלומר קם כל 3 שעות בצעקות.....
11. לאיראן דרושים בדחיפות רמטכ"ל, + מפקדים בכירים ומדעני גרעין. דרישות התפקיד: 1. עריכת צוואה. 2. נכונות לעבודה מאומצת 4 ימים רצופים בשבוע העבודה הראשון.....

ניתן להשיג את העלון במייל: a05832349@gmail.com

או במוסף 'מתוקים' בחוברת טועמיה.

12. פיקוד העורף: כולם להתעורר! מהר! קומו!!!
אזרחי ישראל: מה קרה? לאן ללכת???
- פיקוד העורף: אה, רק רצינו להגיד לכם להישאר בבית.....
13. איזה פחד. אני רק מנסה לדמיין מה היה קורה אם כל הבלגן עם איראן היה קורה בשעה שהצ'ולנטיות עוד היו פתוחות.....
14. השאלה הכי מכשילה בבגרות בהיסטוריה עוד עשור תהיה:
למה בוטלו חגיגות בשנת תשפ"ה (2025)?
- א. מלחמה עם איראן.
  - ב. מלחמה עם חיזבאללה.
  - ג. מלחמה בעזה.
  - ד. שריפה.....

חוברת הבדיחות והפתגמים חלק 5 הודפס מחדש 10 ש' בלבד - למה אתם מחכים... ניתן לקנות במוקד המרכזי בירושלים

15. חמינאי מתקשר לטראמפ ואומר לו: "חלמתי בלילה שניו יורק כולה הריסות, ודגלי איראן מתנוססים בה בכל מקום" טראמפ עונה לו: מוזר, אני חלמתי בלילה שטהרן משגשגת, יש הרבה הייטק, והמון שלטי חוצות. חמינאי שואל: מה כתוב בשלטים? טראמפ עונה: לא יודע, זה בעברית.....
16. לא יודע למה אבל טהרן נשמע לי כמו תפקיד של עובד במקווה.....
17. עולם הפוך: המקום היחיד בארץ שבטוח ללא אזעקות זה בעזה.....
18. אחד בא לחנות באיראן וביקש מהמוכר רימון בלי גרעינים.....
19. איראנים יקרים אתם תחליטו או בלילה או על השנ"צ אי אפשר גם וגם.....
20. שאלתי את חבר הכי מצחיק בשכונה מה הוא עושה במידה ואיראן מפציצה אותנו ויש סיכוי שהוא ימות בעוד כמה שעות? הוא ענה לי מתאסלם, וזאת למה שימות עוד אחד משלהם.....
21. איך קוראים ל: מי שעובד בחשמל? חשמלאי, מי שעובד בצביעה? צבעי, מי שמוכר חמין בליל שישי?.....
22. חבר אחד אמר לי: 'לא רוצה להלחיץ אותך, אבל אנחנו הולכים לאבד את איראן בארץ עיר' אמרתי לו: 'אין בעיה נקבל את זה בדומם.....'

23. מדבר עם חבר מחו"ל

אני: תקשיב אני לא ישנתי לילה שלם כבר ארבעה ימים?

חבר: כבר ארבעה ימים האיראנים מעירים אתכם?

אני: פעם אחת טכנית היתה פיקוד העורף?

חבר: מה?

אני: כן, עזוב.....

24. עם כלביא יקום, אין בעיה אבל לא כל שעתיים.....

25. סידרתי עכשיו את המקלט של הבנין ואפילו שטפתי אותו... חסר להם שהם לא יורים הערב.....

26. משמעמם לכם במקלט? תזכרו שבלי קשר שויטמנצ'יק זה 60% סוכר.....

27. נראה לי שאפשר להסיק שגם האיראנים עייפים, לא מקצועי שלהם ככה לשלוח באור יום.....

28. חבר מניו יורק: מה היה אצלכם בשבוע האחרון?

אני: הממשלה כמעט נפלה, מצאו את הגופה של מחומד סינוואר, כבשנו עוד כמה אזורים בעזה, חיסלנו מחבלים

בלבנון, פרקנו לאיראן את הצורה, ותקפנו מחבלים בסוריה.

חבר מניו יורק: יפה, אצלנו נולדו כמה כבשים.....

29. זאת תהיה המלחמה הראשונה בהיסטוריה שמדינה שלמה פשוט תמות מעייפות.....

30. אתם יודעים מה עושה עכשיו מתנדב זק"א של איראן? נכון מאוד! אורז פרסי.....

שימו לב: הודפס כ- 10 חוברות הבדיחות שיצאו לפני כמה שנים לא נפסיק חלק 1 - תש"פ

חלק 2 - תשפ"א חלק 3 - תשפ"ב. במחיר מיוחד של 10 ₪ בלבד

במוקד המרכזי רחובות הבוכרים (דוד) 9 המלצה שלנו: כדאי מאוד מאוד להזדרז. אין הדפסה נוספת בקרוב.

מילתא דבדיחותא

31. בכל בנין יש שכן שמקריא לכולם כל שתי דקות את ההנחיה המעודכנת, למרות שלכולם יש את ההתראות.....
  32. לשבת בממ"ד ולחכות לאזעקה מרגיש כמו אפצ'י שלא יוצא.....
  33. איראן איראן, במה אקללך גרעיניך מקולקלים, טילך יורט המת ממית כל מי שתחתיך, אלא אלא, אלא אלא, אלא אלא יה"ר שכל נטיעות שנוטעין ממך שכל נטיעות שנוטעין ממך ימחצו כמותך ימחצו כמותך.....
  34. הידעתם? השם של הטייס שחיסל את מפקד משמרות המהפכה הוא "נתן בראש", גיבור ישראל!.....
  35. פדיחות: הגעתי פעמיים לאותו מקלט עם אותה פיג'מה.....
  36. עצה פרקטית לשעת חירום: שימו נקניק פסטרמה בכיסים!! אם הבנין יקרוס הכלבים יריחו אתכם ראשונים...
  37. פיקוד העורף: התמונות מבני ברק לא ברור מה לפני מה אחרי.....
  38. לכל בחורי ישיבות מחר אל תביאו פלאפונים לישיבה!! זה מצלצל גם במצב שקט.....
- בשורות טובות ישועות ונחמות שלכם שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו.....

שימו לב: יש גם חלק ב'

דבר כזה בתולדות השמחה לא היה מעולם!

כל ה- 14 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1 - 10 ש	8. חג פורים - 7 ש
2. לא נפסיק את השמחה חלק 2 - 10 ש	9. חג פסח - 7 ש
3. לא נפסיק את השמחה חלק 3 - 10 ש	10. משמח חתן וכלה חלק 1 - 5 ש
4. לא נפסיק את השמחה חלק 4 - 10 ש	11. משמח חתן וכלה חלק 2 - 5 ש
5. לא נפסיק את השמחה חלק 5 - 10 ש	12. משמח חתן וכלה חלק 3 - 5 ש
6. לא נפסיק את השמחה חלק 6 - 10 ש	13. משמח חתן וכלה חלק 4 - 5 ש
7. חגי תשרי - 5 ש	14. הרגע הזה - 5 ש ועוד הרבה הוספות...

[ספר הבדיחות + לא נפסיק את השמחה חלק 6 + חלק 5 + הרגע הזה + חתן וכלה חלק 3 + חתן וכלה חלק 4]

340 עמודים - 2,200 בדיחות

במחיר מצחיק: 85 ש במקום 104 ש

המכירה נמצאת ברחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' ירושלים - ורק בתיאום מראש! 0534-135-183

מאיר היל

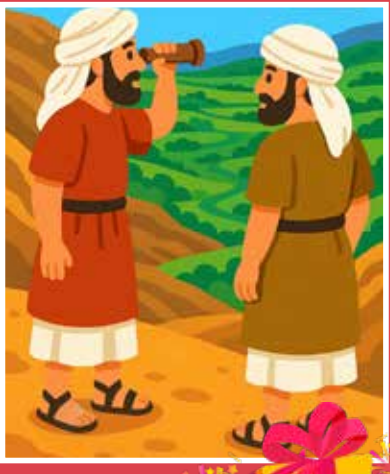
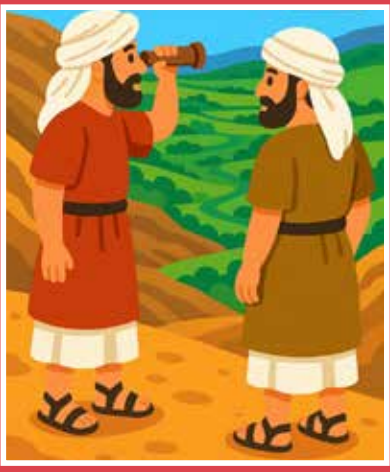

- "הילדים שלי יכולים להיות כאלה מעצבנים לפעמים".
- תאמין לי, כל ההורים שאני מכיר מרגישים ככה - "באמת?"
- "כן, שמע, הילדים שלך באמת מעצבנים".

לבני
ובנות
5 עד 12

מכאן 5 הקדונים

בפרשת השבוע נקרא על המרגלים ששלחו לתור את הארץ. חושבים שתצליחו למצא את כל ההבדלים?

הילדה שעתה נכון על החידות וזכתה בפרס היא:

הדסה אוטמז'ין מירושלים

מצרכים:

- 2 בננות
- 50 גרם שוקולד מריר
- סכריות צבעוניות / קוקוס לקישוט

לירון האספר

לירון אפר

"אתה הלל הזקן? חבל שיש אנשים כמוהו!"

ילדים יקרים! מה שלומכם? השבוע יש לי ספור עם מסר חזק במיוחד. האם שמעתם פעם על איש חכם ששום דבר לא יכול להרגיז אותו? לפני שנים רבות, חי בירושלים תלמיד חכם גדול מאוד, תנא קדוש שהיה נשיא ישראל בשם הלל הזקן. כלם אהבו את הלל הזקן כי הוא היה גדול הדור, טוב לב, סבלני וחכם מאוד!

יום אחד, בערב שבת קדש, בדיוק לפני כניסת השבת, הלל הלך להתרחץ לפני השבת. פתאום הגיע איש זר שרצה להרגיז את הלל. האיש הזר התערב עם חברים שלו שהוא יצליח לגרם להלל לכעס.

אם יצליח - ירויח המון כסף: ארבע מאות זוז! וזה המון כסף! הרבה יותר מארבעת אלפים שקל! "הלל! הלל!" צעק האיש מבחוץ. "בוא מהר!" הלל יצא מהמים, התעטף במגבת גדולה ושאל בנעימות: "שלום לך, מה אתה רוצה?" - "יש לי שאלה חשובה", אמר האיש הזר. "למה לאנשים מבבל יש ראש עגלגל?" במקום לכעס, הלל חייך וענה: "איזו שאלה נהדרת! זה בגלל שאין להם מילדות חכמות שעוזרות לתינוקות כשהם נולדים".

האיש הזר הלך, חכה קצת, וחזר שוב לצעק: "הלל! הלל! בוא מהר!" שוב הלל יצא בסבלנות ושאל: "כן, יהודי יקר? במה אוכל לעזור לך?" "למה לאנשים מהעיר תרמוד יש עינים מזורות?" שאל האיש. הלל שוב חייך וענה: "שאלה נהדרת! זה בגלל שהם גרים באזור עם הרבה חול, והחול נכנס להם לעינים".

ילדים מתוקים, הניתם מהספור? בואו לשמע עוד ספורים יפים בכל יום בשעה 18:50. בימי חמישי - בשעה 17:00 - ספורים, בדיחות ושמוחה לכבוד שבת קדש שמעדרים בערוץ 2000 ובפורטל הטלפוני הענק שלנו. חייגו ותהנו: 03-378-2000

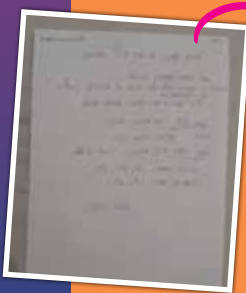
הלכה לשלחן שבת

צלות כבוד ומליחת בשר

לאכלו מבשר. והוא הדיו במליחת בשר לא מכשר, שאם עברו שלשה ימים מעת לעת - 72 שעות - יש לאכלו צלוי בלבד, ואם הקפואו קדם שלושה ימים - רשאי לאכלו מבשר אחרי שימלח אותו כדיון.

כאשר עוברות 72 שעות מזמן השחיטה בלי שהכבד עבר צליה, יש לצלות אותו אך אין לבשלו לאחר הצליה. אך אם הקפואו את הכבד לפני שחלפו שלושה ימים מהשחיטה, אחרי הצליה מתר גם

ילדים עם המזגין

אלה התשובות של הילדה הצדקת הדסה אוטמז'ין בת ה-13 מירושלים, והיא גם הזוכה בהגרלה שלנו! רוצים גם? אנחנו מחכים לתשובות שלכם!

פסוק מההפטרה

תנו פסוק: יש לכם רציון מה הציור מהכאן? שלחו לנו תגובה!

פתרון לחידה משבוע שעבר: "ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה".

יום דיים

את הסיפור המלא ניתן לחשיג בתנויות הספרים המובחרות

היכן מסתתרת?

**עידן ויהונתן
מחפשים את המסמך**

ילדים יקרים, נראה אתכם מגלים
היכן מסתתרים
3 חגבים ו-2 אשכולות ענבים.

חידה?

**כמה ימים היו המרגלים
בארץ ישראל?**

תשובה לחידה משבוע שעבר:
ממקשה אחת זהב.

הדיווח

טלפון מסוכנות הבטוח:
- "שלום דני, מדבר מאיר
מבטוח מהיר, רציתי לספר לך
על המבצע החדש שלנו"
- "בכף אחי, רק קח בחשבון
שכחתי להיות שהשיחה תתנתק
בכל רגע כי אני בדיוק לוחץ
על הכפתור של
הנתונים"

איזה באסה
זה להיות טכנאי
מוזן בחם כזה. אתה
בא כשהמוזן מקלקל,
והולך שהמוזן
פועל.

מה השם שלי אומר עלי?

הזדמנות מיוחדת להיכנס לפנישה
עם הרב שמשון פוקס שליט"א
מומחה עולמי לשם האדם

ותגלו עד כמה שמכם משפיע על חייכם
וכיצד ניתן להשתמש בו ככלי להצלחה ולצמיחה.

קבלת תובנות
שיסייעו לכם
למצוא
ב/בת זוג
מתאימים
חינוך

הדרכה לשיפור
מצבכם הכלכלי
וסגולות לפרנסה
בשפע
פרנסה

קבלת
ברכות ועצות
לחיי משפחה
שלווה
בית שלום

073-321-2996 לקביעת פגישה, ייעוץ וברכה חיינו:

המאבקון של חני / חני פרק

קינוח בפנה ושוקולד

מתכונים שילדים יכולים להכין לבד

אפן ההכנה:

1. חותכים את הפננות לטבעות עבות.
2. ממיסים את השוקולד במיקרוגל (עם עזרה של מבוגר).
3. טובלים כל טבעת בפנה בשוקולד ומניחים על צלחת.
4. מקשטים בסכריות צבעוניות או בקוקוס.
5. מכניסים למקרר ל-15 דקות - זה מוכן!

בתיאבון! 😊

הפזנת הנה ילדה בת 12

באהל הפקוד של המחלקת הדנית

